

*3051 לפרטים

שיר לנדאוי

רק לפחד ולכעס אומנם
יבמות אומר, בדברים
אלינו לי, אמרו רק לבמ"ל
מחסום בראש בראשית:
"לוא מבול, לוא רק לוגל

לבסוף: רק שיאשור מלחמה

אבחנה ראשונה רק לבסוף מכריע לפחדו שאינו מחרו, רק לחפאך | **מאזן מוחלט** רק לבלואי לפחמלף אלוגי | רס כך לטרלשחם לבלפחד מפחמלף | **ולו לוגרבלך** רק לפלכלוך **ראשון ולנו** רק לבלו לפלוב מלפגך רפרנו | **אפס פחרוש**

ראשון מלך
לילה שלישי לפני שהוא מפחד אלוגי
לבמלם לפחמלף כלך, לוגבלוג
בפלוגי רופא, אל רוכן לוגלכלם
לוגמן מכן לכלגי מפוגל מפכך
אל לוב לבלבם מפחמלף ■
לפפלכלפוג לאן אלוג מלכלפם
אוכלם, אכל לכן לפלוגם
רק לוש לפמאל־מלכל פלאוגי
לוש לוגמן פלאוגי רפרנו מכל

לוגלב לוגלוך, לוכלוע

25-ן לפכך

מלך

1218 מפ ופגלם, ולוי פלוגל לפמ"ך, 29.10.2026 | מכלפ ולוא | לנלגך מפ, 18 לנלגך

ולו פפלם, ולוי: 16:24 | ש"ג: 16:28 | ש"א: 16:30 | ש"ה: 16:16 | ש"ב: 16:32 | ש"ג: 16:28 | ש"ד: 17:28 מוצ"ש מכך: 16:30 | ש"ג: 16:34 מכך מכלפ ולוא

לפ פאוצל לפפלם:
לוגלך | לכלפם | לנלגך
לפגלפאפג | לכלפג | לנלגך
לכל פאוך לפפלם
bet7.co.il

בס"ד

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים
בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה · מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים · אפשרות עד 100% מימון · טרייד אין לכל הרכבים · קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים · חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים · רכישות רכבים

ביטוח במקום במחירים הזולים בארץ!!!

חדש! ליסינג תפעולי לרכבים 22/23 במחירים הזולים בארץ

מיצובישי אאוטלנדר 2024,
יד 1 פרטי, 39,000 ק"מ,
דגם אינסטייל,
7 מקומות

קיה סלטוס 2023,
יד 1 פרטי, 56,000 ק"מ,
דגם EX, מזגן מפוצל,
הנעה בכפתור, 98,000 ₪
(מחירון 102,000 ₪).

טויוטה יאריס קרוס, 2023,
יד 01 פרטי,
71,000 ק"מ,
היבריד, 109,000 ₪

מיצובישי ASX, 2023,
יד 1 פרטי, 51,000 ק"מ,
טסט 5/27,
93,000 ₪.

מיצובישי אאוטלנדר 2020,
יד 01 פרטי, אינסטייל,
7 מקומות,
96,000 ק"מ.

טויוטה קורולה היבריד, 2023,
יד ראשונה,
76,000 ק"מ,
100,000 ₪.

סוזוקי איגניס 2022,
יד 1 פרטי, 22,000 ק"מ,
76,000 ₪ (היבריד)

טויוטה CHR, 2019,
יד 01, דגם קלאב,
100,000 ק"מ,
75,000 ₪!!

קיה נירו 2024,
יד 1 פרטי, היבריד,
30,000 ק"מ, 129,000 ₪
(מחירון 144,000 ₪)

מיצובישי ASX, 2018,
יד 01, 112,000 ק"מ,
טסט 1/27,
49,000 ₪

ע.נ.ח

צביקה טבת 052-2557776 יאס אישי ואדיב

הבית בעֵלי

חבל בנימין

הנוף

מעל ומעבר

Triple

10% בחתימה

90% באכלוס

הבית שמתעלה על כל מה שציפיתם.

- **הקהילה** מעל ומעבר
- **היישוב** מעל ומעבר
- **התכנון** מעל ומעבר
- **המפרט** מעל ומעבר
- **הנוף** מעל ומעבר
- **תנאי התשלום** מעל ומעבר

דירות 4-6 חדרים
דירות גן ופנטהאוזים

החל מ- **1,750,000** ₪

073-777-2333

צ.פ
בונים מכל הלב

סרקו את הקוד
או התקשרו

עמנואל שילה

eshilo777@gmail.com

קץ עידן החרמות

תוצאות הבחירות אינן מאפשרות לאף אחד מהגושים הקמת ממשלה יציבה. כשברקע אפשרות חידוש הלחימה נגד איראן ועזה, זה גם לא הזמן לסיבוב בחירות נוסף. במצב האילוצים שנוצר, ממשלת רוטציה של נתניהו ואיזנקוט היא האופציה הנכונה

צילום: פלאש 90

כהונה לצד נתניהו תעניק לו ניסיון. ראש הממשלה נתניהו עם איזנקוט בעת כהונתו כרמטכ"ל

1 מה ההסבר לאחוז ההצבעה חסר התקדים במגזר הערבי? בליכוד טוענים לזיוף תוצאות בהיקף עצום, וכן להפעלת אמצעים פסולים להמרצת הבוחרים כמו שוחד, איומים, אלימות ושימוש בתוכנות אסורות. הטענות הללו חייבות להיבדק במלוא הרצינות, בכלים המקצועיים הכי טובים ובמהירות רבה, שהרי הליך בחירות תקין והוגן הוא נשמת אפה של הדמוקרטיה. הסבר אחר גורס כי הפשע המשתולל במגזר הערבי והיקף הרציחות המטורף הם שגרמו לחברה הערבית לנהור אל הקלפיות, במטרה להשיג כוח פוליטי ובאמצעותו להיאבק על נפשה. יש מי שהפנו אצבע מאשימה כלפי בן גביר וסמוטריץ', ואמרו שהריסות מבנים בלתי חוקיים שיזם בן גביר והתוכניות לייהוד הגליל שהציג סמוטריץ' הן שדחפו לעלייה הדרמטית במשקלו של הקול הערבי.

ייתכן שיש משהו בכל אחד מההסברים הללו. עדיין, ההסבר העיקרי הוא פשוט וחמור הרבה יותר. מצביעי המגזר הערבי התייצבו בקלפיות בהמוניהם מתוך רצון להעיף מהשלטון את ראש הממשלה נתניהו ואת הקואליציה הימנית שלו, משום שהם השפילו את גאוותם הלאומית והביאו חורבן ותבוסה על אחיהם הערבים בעזה ובלבנון, ועל מאמיני דת האסלאם באיראן. הסנטימנט הזה היה נוכח באוויר לאורך מערכת הבחירות. בהתגייסות להצביע היה רכיב דומיננטי של לאומנות ערבית אנטי־ישראלית מתוך הזדהות רגשית עם חמאס, עם חיזבאללה ואפילו עם משטר האייתוללות באיראן. לא במקרה נחגג אסיף המנדטים המוצלח בשירת ההמנון הלאומני הפלשתיני "בילאדי בילאדי". מדובר בהצבעת מחאה שחותרת תחת הגדרתה היהודית־ציונית של המדינה, מתוך הזדהות עם אויבי ישראל.

ביסוס ממשלה על תמיכה או הימנעות של מפלגות אנטי־ציוניות, שרק סלחנותם הפושעת של שופטי בג"ץ מאפשרת את ריצתן לכנסת בניגוד לחוקים מפורשים, הוא מעשה פסול בכל זמן. כזכור, בנט וליברמן נדרו שלא יחזרו לחטוא בכך. בנסיבות הנוכחיות, לאחר שלוש שנים של מלחמה קשה, שיתוף פעולה פוליטי של מפלגות ציוניות עם הפירות המורעלים שהניב המרד הערבי הזה, יהיה פשע שלא ייסלח.

אם גוש האופוזיציה ינסה לכסות על תבוסתו באמצעות חבירה פסולה מהסוג הזה, זו תהיה גם פשיטת רגל ערכית וגם איוולת פוליטית. הממשלה שאיזנקוט וחבריו יבססו על רע"מ והמשותפת תיפול מהר משגפלה ממשלת בנט-לפיד-עבאס, והמחיר שהם ישלמו בבחירות שלא יאחרו לבוא יהיה כבד וכואב. מיאיר גולן אין ציפיות, אבל גדי איזנקוט, נפתלי בנט ואביגדור ליברמן חייבים להבין שהעיקרון הקדוש של החרמת נתניהו לא יכפר על חרפה שכזאת. ואם הם לא מבינים את זה לבד, כדאי שיסבירו להם את זה ח"כים מסיעותיהם כמו מתן כהנא, שירה שפירא, אליסף פרץ, חילי טרופר ויוליה מלינובסקי.

2 בשנים שלפני החרם הרל"ביסטי, תוצאת בחירות כמו זו שהתקבלה כעת הייתה מובילה להקמת ממשלה של הגוש הימני בראשות נתניהו, שמפלגתו זכתה ברוב הקולות בפער ניכר. אחת או שתיים ממפלגות המרכז־שמאל היו מצטרפות אליה. כך עשו בעבר אהוד ברק, יאיר לפיד וציפי לבני. במפה הפוליטית הנוכחית, ליברמן ובנט הנחשבים לאנשי ימין ותומכי ההתיישבות היו יכולים להיות מועמדים טבעיים.

אך מכיוון שהסיכויים לכך קלושים, נראה שנכון להציע עסקה להקמת ממשלת אחדות של נתניהו ואיזנקוט, שבה תונהג רוטציה בתפקיד ראש הממשלה. בשנתיים הראשונות זה יהיה נתניהו, מכמה סיבות. ראשית, הוא והגוש שלו קיבלו יותר מנדטים. שנית, בסיטואציה הנוכחית הרגישה והסבוכה במישור הביטחוני, המדיני והכלכלי דרושים לישראל הכישורים והניסיון של נתניהו שעולים בהרבה על אלה של איזנקוט, שאין לו שום ניסיון מיניסטריאלי. טוב יהיה שאיזנקוט יהיה שנתיים לצידו של נתניהו, ילמד ממנו איך למלא את תפקיד ראש הממשלה, יכהן כשר בכיר וירכוש ניסיון ביצועי. ולבסוף, בגילו המתקדם של נתניהו, טבעי ומתבקש שבעוד שנתיים, בשנת ה־80 לחייו, ולקראת סיום כהונת ידידו ושותפו טראמפ בבית הלבן, הוא יסיים את הקריירה המאוד ארוכה שלו ויפרוש מהפוליטיקה.

לאיזנקוט כדאי לחכות בסבלנות, בידיעה שבעוד שנתיים יזכה לעמוד בראש ממשלה יציבה. אם יעדיף להקים ממשלה בתמיכת הערבים, נגיע מהר מאוד לבחירות שהוא צפוי להפסיד בהן, ולהצטרף לרשימת מנהיגי השמאל הארוכה שהושלכו לצד הדרך לאחר מערכת בחירות אחת שבה נכשלו במשימת כיבוש השלטון. לעומת זאת, אם יצליח להגיע למערכת הבחירות הבאה לאחר שנתיים כראש הממשלה, יש להניח שמקומו של איזנקוט כמוביל מחנה השמאל יישמר. צריך למצוא את המנגנון שיוודא שהסכם הרוטציה יכובד, ויש להניח שמאמץ של מיטב המשפטנים יוכל לספק את זה.

3 כל אחד משני השותפים הבכירים יוכל להביא עימו לממשלת האחדות חלק מהמחנה שלו, אולי אפילו את כולו. נשיא המדינה יוכל לתרום את חלקו להצלחת העסקה באמצעות חנינה שיעניק לנתניהו מהאישומים נגדו. אם כי לפי מה שאנו שומעים על מה שקורה בבית המשפט, נראה שהפרקליטות הבכירה תשמח לא פחות מנתניהו על סיום ההליך המשפטי שחושף את שחיתותה ואת הטייתה הפוליטית נגדו.

ממשלת הרוטציה המדוברת כאן היא לא פסגת שאיפותיי. כמו רבים אחרים קיוויתי לתוצאות טובות יותר בבחירות הללו, שיאפשרו ארבע שנות שלטון נוספות של ממשלת ימין על מלא, שאליה ניתן לצרף עוד מפלגה או שתיים מהאופוזיציה. מצד שני, כמו רבים אחרים קינן בי גם החשש שהתוצאות יהיו גרועות יותר, ויאפשרו עליית ממשלת שמאל־מרכז. ככה זה כשיש פערים גדולים כל כך בין הסוקרים השונים.

אבל בהינתן שאין אלטרנטיבה טובה יותר, אפשר לראות גם את היתרונות בכך שלקראת סיבוב לחימה נוסף שצפוי באיראן, בעזה ואולי גם בלבנון, נעמוד כולנו מאוחדים כפי שהיינו בתחילת המלחמה. קשה לסיים את המלחמה באויב בניצחון מוחלט כשלצידך אופוזיציה פוליטית ואזרחית חזקה ולוחמנית, שתתייחס בחשדנות בוטה לכל צעד צבאי שעשוי להגביר את הפופולריות של הממשלה. גם במישור המדיני, מול איומים בחרמות וברדיפה משפטית בין־לאומית נגד שרי הממשלה וקציני צה"ל, יהיה לנו קל יותר לעמוד כשאנו מאוחדים יותר.

לממשלת אחדות כזאת יהיו מחירים לא פשוטים. המחשבה על גדי איזנקוט הדפנסיבי כשר הביטחון (הוא הרי לא יסתפק בתיק החוץ) מעוררת חששות לא קלים. אבל יש לקוות שבעוד שבועיים טראמפ יהיה פנוי לחזור ולתקוף באיראן. אין לנו זמן עכשיו למערכת בחירות נוספת ולקטטות הפנימיות הכרוכות בה. לנתניהו יש הרבה פחות מה לחשוש מסיבוב בחירות נוסף, ולכן הוא יגיע למשא ומתן מעמדת כוח. ואם מחמת כורח הנסיבות נזכה להסיר מחיצות בינינו ולהפיג איבה ומתחים, והיה זה שכרנו הנוסף.

> בהתגייסות של המגזר הערבי להצביע היה רכיב דומיננטי של לאומנות ערבית אנטי־ישראלית מתוך הזדהות רגשית עם חמאס, עם חיזבאללה ואפילו עם איראן. לא במקרה נחגג אסיף המנדטים המוצלח בשירת "בילאדי בילאדי". מדובר בהצבעת מחאה שחותרת תחת הגדרתה היהודית־ציונית של המדינה

בשבע

קבוצת התקשורת הגדולה בישראל לציבור הדתי

מו"ל: בשבע השבוע לציבור הדתי בע"מ **יו"ר מועצת המנהלים בערוץ 7:** יעקב כ"ץ (כצל"ה) **יו"ר קבוצת בשבע:** דודו סעדה **עורך ראשי:** עמנואל שילה **סמנכ"ל:** דודי פינקלר **סגנית עורך:** חגית רוזנבאום **עורך אקטואליה ואתר בשבע:** יוני רוטנברג **מנהל מכירות:** מאיר מלמד **מנהלת סטודיו:** סגולי קירשנבוים **סטודיו:** חגית שחור, רעות מליחי, סמדר בן טוב **מנהל דיגיטל:** מאיר פריאנטה **רכזת מערכת:** שירה נחום **עורכות לשון:** אפרת פוקס, אפרת אורנשטיין **מנהלת הפקה:** שמרית שמח **מוקד הפצה:** 03-9185555

המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

מערכת ומחלקת מודעות | טלפון: 03-9185553 פקס: 03-9237777 כתובת למשלוח דואר: ת"ד 3631 קריית אריה פ"ת 4959258 אתר: **be7.co.il** | הפצה: בר הפצות

תקומה
תנועת ההמונים של ישראל

אליסף, שירה, חילי

בילאדי בילאדי
بلادي بلادي بلادي

!?

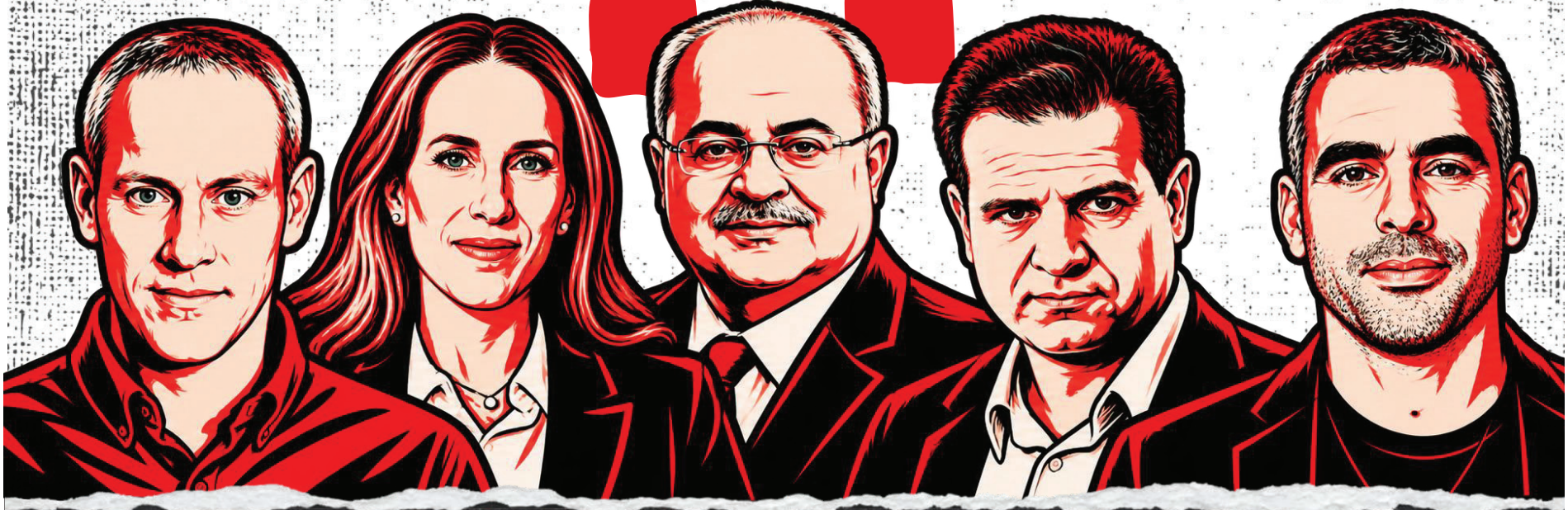

לא משתפים פעולה
עם תומכי טרור!

"בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל קָם הָעָם הַיְּהוּדִי"

אבישי גרינצייג
gravishai@gmail.com

הישג פנומנלי, כישלון מפואר

הפיצול לרסיסי מפלגות, המאבקים במחנה החרדי, מחדל שבעה באוקטובר – לגוש השמאל היו כל הסיכויים שבעולם לנחול בבחירות האלה ניצחון חד־משמעי, והוא רמס אותם בבוז ← התוצאות הסנסציוניות הן הצלחה אדירה של הליכוד. כמה חבל שארבע שנות קדנציה בוזבזו על דפיקת הראש בקיר

צילום: יהושע יוסף פלאש 90

◄ בני גנץ ניסה להציל אותם מעצמם, אבל המחנה סירב להינצל. מטה מפלגת 'הדמוקרטים'

הטור הזה נכתב לאחר 11 שעות שבהן שהיתי במטה הליכוד ביום הבחירות, כשבעשר וחצי שעות מתוכן הושמעו בלופ הג'ינגלים של המפלגה. האוזניים שלי עדיין מצפצפות "הליכוד הוא בלב, הליכוד הוא בראש. הליכוד זה נכון". שרדתי כדי לספר. האווירה במטה הייתה של ניצחון גדול, ובמובן מסוים, למרות המתמטיקה שלא מתכנסת ל־61 מנדטים, החגיגה שלהם מוצדקת. בהחלט יש להם מה לחגוג, כי מדובר בהישג פוליטי מדהים למפלגת השלטון.

הליכוד אחרי שבעה באוקטובר היה בשפל המדרגה. היה נראה שהסיפור הפוליטי של נתניהו גמור. גילוי נאות: גם כותב שורות אלה היה בטוח בכך. את הבחירות הללו האופוזיציה הייתה צריכה לקחת בהליכה. אולי אפילו לא בהליכה אלא בעמידה. זה לא קרה. גוש נתניהו קיבל בפער יותר קולות מגוש איזנקוט. אומנם דרכו של נתניהו להקמת ממשלה עדיין נותרה עמומה ובסימן שאלה - אבל התוצאה כשלעצמה היא כישלון מטורף לאופוזיציה.

קשה למצוא את המילים כדי להסביר עד כמה הכישלון הזה הוא בלתי נתפס. אחרי המחדל הגדול בתולדות המדינה תחת כהונת הממשלה הזאת, אחרי שלוש שנות מלחמה, אחרי פולמוס שקרע מבפנים את הקואליציה ואת מצביעי הקואליציה סביב גיוס חרדים, אחרי אין־ספור קשיים לאורך כל הדרך - גוש נתניהו מקבל יותר קולות מגוש איזנקוט. איך אפשר להסביר עד כמה זה משוגע?

אם לא השתכנעתם עד כה שמדובר בהישג פנומנלי, תוסיפו לכך את הפילוג בתוך החברה החרדית עצמה. ש"ס הגיעה לבחירות עם פילוג פנימי בין רבניה. יהדות התורה הגיעה לבחירות עם פילוג פנימי, כשיש פלג משמעותי (חסידות גור) בתוך המפלגה הזאת שעשה הכול כדי להזיק לגוש נתניהו. וזו רק צרה אחת. חוץ מזה, הקולות שקראו להחרים את הבחירות בתוך המגזר החרדי התעצמו והתחזקו. וזה עוד לפני מפלגת 'הציבור החרדי', שעשתה הרבה כאב ראש לש"ס ויהדות התורה.

למרות הגידול הטבעי של המגזר החרדי, שהיה אמור לגרום לכך שלמפלגות החרדיות יהיו 19 או 20 מנדטים - הן מסיימות את הבחירות הללו עם פחות מנדטים באופן ניכר ממה שהיה להן בבחירות הקודמות. ועדיין, גוש נתניהו הגיע למה שהוא הגיע. וזה עוד לפני שאנחנו מדברים על שריפת הקולות בתוך גוש הימין על ידי מפלגתו של עופר וינטר ומפלגת נעם, שמלבד שריפת הקולות עצמם גרמו למתחים ובלגנים בתוך הגוש ונאלצו להיאבק בינן ובין עצמן במקום להביא קולות מבחוץ - בזמן שהמחנה השני הגיע למערכת הזאת מיושר לחלוטין בעניין, כלקח משריפת הקולות של מרצ בבחירות הקודמות.

אפשר לתת הרבה מאוד תירוצים לכישלון של גוש השינוי, חלקם יהיו גם נכונים. אבל בשורה התחתונה מדובר בכישלון מפואר, למרות נתוני הפתיחה החלומיים שהיו להם.

חור בספינת מחנה השינוי

ברשותכם, אצטט כאן מתוך הטור שהתפרסם כאן לפני שבועיים: "אם צריך לפשט ולהצביע על רגע אחד שבו האופוזיציה ונציגיה בתקשורת ובציבוריות עשו את טעות חייהם - זה היה הקמפיין המגונה, שהתגבר טיפין טיפין, על 'אוכלי מוות'. הכינוי המטונף הזה למגזר הדתי, ובכלל לאנשים ימניים שהתנגדו לעסקה בתנאים שהוצעו, שסברו שצריך להמשיך להילחם, והצגתם כאנשים שמקדמים רוע ושנאה - זו הייתה הטעות השורשית. משם העסק התחיל לאט לאט להתבלגן לאופוזיציה. ידידי עקיבא נוביק הגדיר בצורה כל כך מדויקת את ההתנהלות הזאת: 'תצביעו לנו, אוכלי מוות'. מתברר, למרבה התדהמה, שאנשים לא כל כך נלהבים להצביע לגוש פוליטי שמורכב בחלקו מאנשים שרואים בו 'אוכלי מוות'. במקום לחבק את הציבור הזה -

> יאיר גולן היה עסוק בטינוף על הציבור שהוא היה צריך לגרום לו לעבור גוש. יאיר גולן הוא רק דוגמה. אפשר לתת רשימה מכאן ועד קפריסין לאנשים הללו שנהגו בבריונות כלפי דעות ערכיות במחנה הימין. זה משה רדמן, וזה יאיר פינק, וזו גבי לסקי, ואלף ואחד אנשי תקשורת ועיתונות לאורך המלחמה הזאת

בס"ד

הציונות הדתית
בראשות בצלאל סמוטריץ'

תודה!

כן. סמוטריץ'.

אבישי גרינצייג
gravishai@gmail.com

בעטו בו וכתבו עליו כתבי פלסתר מדי יום על גבי דפי עיתון 'הארץ'. ייתכן שהטעות הזאת תעלה להם בבחירות".

אני לא מתכוון לפתוח כרגע מכון לנבואה, אבל מתברר שצדקתי. יאיר גולן היה עסוק בטינוף על הציבור שהוא היה צריך לגרום לו לעבור גוש. יאיר גולן הוא רק דוגמה. אפשר לתת רשימה מכאן ועד קפריסין לאנשים הללו שנהגו בבריונות כלפי דעות ערכיות במחנה הימין. זה משה רדמן, וזה יאיא פינק, וזו גבי לסקי, וזה אלף ואחד אנשי תקשורת ועיתונות לאורך המלחמה הזאת. וזה עוד לפני שדיברנו על אנשי ונשות מדון ושנאה כמו שקמה ברסלר. במקום להושיט יד לציבור (ולתקוף באופן לגיטימי את נבחריו) - גרמו לרתיעה אצל הציבור הזה. ככה לא מעבירים אנשים גושים. זה נובע בין היתר מתודעת רוב של אנשים שהם בהחלט לא הרוב. אליטה שאיננה מודעת למיעוטה.

צריך לומר שממש לא כולם נהגו כך, אבל יאיר גולן ושות' קדחו היטב בספינה של מחנה השינוי, וגרמו למחנה הימין להתלכד סביב מנהיגיו ולא לפזול למחנה השני. לכל היותר, אנשים הצביעו לעופר וינטר. וככה, אין מה לעשות, מיעוט פוליטי לא יכול לנצח. ומי הזהיר את המחנה הזה מהשטות ומהאיוולת הזאת? בני גנץ. המנהיג שזכה לקיתונות של שנאה, בוז ולעג מהמחנה שאליו הוא משתייך. כמו בנאום המיתולוגי של חיים רמון, בני גנץ ניסה להציל את המחנה שלו מעצמו, אבל המחנה סירב להינצל. במקום זה הם השקיעו את כל מרצם בפגיעה (מוצלחת ובלתי פוסקת) בו, עד שנאלץ לפרוש רגע לפני הבחירות. הציגו את המתריע בשער כחדל אישים וכלומניק, וסיימו בעצמם כחדלי אישים.

אם המחנה הזה יבין שהוא אומנם מחנה גדול אך לא הרוב, הוא יוכל להשיג הישגים פוליטיים ולהשפיע מתוך הממשלה. אני מייחל ומקווה בכל ליבי שתקום ממשלת אחדות. הרבה מתוך זה תלוי בכלל בנתניהו, שאינו מצטיין לשון המעטה בתחום של הגינות פוליטית וכיבוד הסכמים, אבל בעיניי ממשלת אחדות היא צו השעה. הליכה לבחירות נוספות היא אקט מגונה במיוחד בעיניי. אסור לנרמל את הטאבו שנשבר ב־2019, ומאז חיינו הפוליטיים הפכו ללונה פארק, רק בלי הכיף של רכבת ההרים ועם הסחרחורת וכאב הבטן. העם אמר את דברו, וכעת חברי הכנסת צריכים לכבד את רצון הבוחר ולחתור לפשרה.

מה הנצי"ב היה אומר

ידועה הקדמתו של הנצי"ב, הרב נפתלי צבי יהודה ברלין, לפירושו על התורה, שבה הוא הסביר מדוע חז"ל כינו את ספר בראשית בכינוי "ספר הישר". הנצי"ב הסביר שיש אנשים שיכולים להיות צדיקים וחסידים אך לא ישרים, כפי שהיה בתקופת חורבן בית שני: "שהיו צדיקים וחסידים ועמלי תורה, אך לא היו ישרים בהליכות עולמים. על כן, מפני שנאת חינם שבליבם זה אל זה, חשדו את מי שראו שנוהג שלא כדעתם ביראת ה' שהוא צדוקי ואפיקורס. ובאו על ידי זה לידי שפיכות דמים בדרך הפלגה, ולכל הרעות שבעולם, עד שחרב הבית. ועל זה היה צידוק הדין, שהקדוש ברוך הוא ישר הוא ואינו סובל צדיקים כאלו, אלא באופן שהולכים בדרך הישר גם בהליכות עולם, ולא בעקמימות אף על גב שהוא לשם שמיים, שזה גורם חורבן הבריאה והריסות יישוב הארץ".

הנצי"ב המשיך והסביר שאבותינו בספר בראשית היו צדיקים ישרים, "שמלבד שהיו צדיקים וחסידים ואוהבי ה' וכו', עוד היו ישרים, היינו: שהתנהגו עם אומות העולם, אפילו עובדי אלילים מכוערים, מכל מקום היו עימם באהבה".

חשבתי על דבריו של הנצי"ב סביב סאגת מפלגת 'נעם לישראל'. מפלגה שכל כולה חוסר יושר. קודם כול ברובד הכי בסיסי, של הפצת שקרים וסקרי שקר מפוברקים כאילו המפלגה עומדת לעבור את אחוז החסימה. נכון לשעת כתיבת שורות אלו יש למפלגת 'נעם לישראל' 0.16 אחוז מן הקולות הכשרים. לא קרוב, ולא קרוב להיות קרוב. לא קרוב לכלום. פשוט שקר ומעשה רמייה. בשם הצדיקות הגדולה והדאגה לעם ישראל, דאגו לשקר לו. אני מגן על זכותם של אנשים להצביע למפלגה שלא תעבור את אחוז החסימה, אבל למה לעשות זאת באמצעות מעשי הונאה ושקר?

האסטרטגיה האמיתית מאחורי המהלך היא מחשבה שכמו שבן גביר התמודד בעבר ושרף קולות כשהוא יודע שאין לו סיכוי לעבור את אחוז החסימה, אבל אחר כך הצליח לעבור אותו - כך גם נעם. הפעם ישרפו סך נאה של קולות, אבל בהמשך ידעו שאי אפשר לקחת אותם כמובנים מאליהם.

אבל יש הבדל יסודי. מפלגת נעם בנויה במהותה על פילוג. הרי המנכ"ל של הציונות הדתית הוא אדם שצמח בישיבת הר המור. אנשי ישיבת הר המור ומפלגת נעם הם חבריו. אבל זה לא מספיק להם. הפיצול והפילוג הם לחם חוקם. זה הדי־אן־איי של האנשים הללו. אם הם לא ימצאו אנשים חיצוניים לריב איתם, הם יריבו עם עצמם ויתפלגו גם בינם לבין עצמם. וכל זאת בשם אחדות ישראל ואהבת ישראל. ניתוק מרשים ביותר. אף אחת מהמפלגות הקיימות לא מספיק דתייה בשבילם. לא הציונות הדתית, לא ש"ס ולא יהדות התורה. רק הם יושיעו את ישראל ואת ילדי ישראל.

מה הנצי"ב היה אומר על אנשים צדיקים כאלה, שאינם מסוגלים לחיות בשלום עם אף אחד שהוא לא בדיוק כמוהם, והם מעדיפים שלא יהיה כלום על פני 99 אחוזי התאמה?

תפסת מרובה – לא תפסת

תוצאות הבחירות מלמדות שבאופן ודאי לא יהיה לגוש נתניהו רוב של 61 מנדטים, בין אם יקים ממשלה ובין אם לא. הזהרתי פה לא פעם ולא פעמיים מהגישה השגויה של שר המשפטים יריב לוין שהלך עם הראש בקיר, לא ניצל את סמכויותיו כדי למנות שופטים לעליון ולא אייש תפקידים נוספים. כל זאת תוך ציפייה מוזרה מאוד שבכנסת הבאה הוא יצליח להשיג יותר.

לא ברור לי עד היום למה הוא חשב שיצליח להשיג יותר, אבל מובן שזה לא מה שקרה אלא בדיוק ההפך. הכוח הפוליטי של המחנה הזה רק ירד. אין 61 מנדטים למחנה. מתי הפוליטיקאים שלנו יבינו שאין מצווה ללכת כל הזמן עם הראש בקיר? מתי יבינו שפשרות והסכמות הן לא דבר מגונה? מתי יבינו שעדיף לקבל 60 אחוזים בפועל מאשר 100 אחוזים דמיוניים? אם הציבור לא ידרוש מנבחריו לרדת לקרקע, אין סיבה להניח שהנבחרים שלנו ינחתו על קרקע המציאות.

צילום: חיים גולדברג פלאש 90

◀ מפלגה שבנויה במהותה על פילוג, בשם אחדות ישראל ואהבת ישראל. שלט בחירות של 'נעם לישראל'

נכון לשעת כתיבת שורות אלו יש למפלגת 'נעם לישראל' 0.16 אחוז מן הקולות הכשרים. לא קרוב, ולא קרוב להיות קרוב. פשוט שקר ומעשה רמייה. בשם הצדיקות הגדולה והדאגה לעם ישראל, דאגו לשקר לו. אני מגן על זכותם של אנשים להצביע למפלגה שלא תעבור את אחוז החסימה – אבל למה לעשות זאת באמצעות מעשי הונאה ושקר?

ירושלים
ירושלים, אין כמוה בעולם
האגף לתרבות תורנית

המשרד
לשירותי דת

13 דרך נרות

אירועי הילולת
מרן מאור ישראל
רבינו **עובדיה יוסף** זי"ע

המופע
המרכזי
בביכובו של
עופר הלוי

חזן עובדיה

בהשתתפות
הפייטן
כפיר
פרטוש

בואו לצעוד בשבילי חייו, מורשתו ותורתו של מרן במגוון מיצגים מרהיבים

טְלוֹט עֲטֶרֶה לִמְצוּוֹת | הַקְהֵל אֶת הָעָם | תּוֹרָתְךָ שַׁעֲשׁוּעָי
יְתוֹמִים הָיִינוּ | בְּאוֹר פְּנֵי מֶלֶךְ | רְאוֹת אֶת מוֹרֶיךָ

משחות יום שלישי
ב"ג חשוון
03.11.26
בניני האומה ירושלים
~~**בוקר** 10:00-14:00~~ **צהריים** 14:00-18:00 **ערב** 18:00-22:00

אזלו הכרטיסים לסבב בוקר

כרטיסים בגלאטיקט במחיר מסובסד
20 ₪ בלבד

יוני רוטנברג
yoniro770@gmail.com

ירידת הדורות

פעם יצחק רבין כינה אותם "נפולת של נמושות" – היום האנשים שמתיימרים להמשיך את דרכו מהללים ישראלים לשעבר שלא חיים בארץ, לא מתכוונים לשוב אליה ולעיתים אפילו פועלים נגדה, העיקר שיקפצו להצביע ← ופרדה משפי פז, חברה ולוחמת, שממש לפני לכתה זכתה לראות מעט צדק ממערכת המשפט

אחרי חגיגות המדגמים בלילה, עם עדכון המדגמים ותחילת זרימת תוצאות האמת בבוקר, שבו התבהלה והפסימיות המוכרות לככב בגוש השינוי. עוד ציוץ, ועוד פוסט, ועוד סרטון - כמעט כמו התיעודים המלבבים של גל השיטפון הראשון בנחלי מדבר יהודה באותו יום. הם חזרו אל המוכר והידוע, אל המנטרה שצצה בכל מערכת בחירות וגם בין המערכות. הניסוחים שונים, אבל המסר זהה: אין לנו יותר מה לחפש פה, אנחנו יורדים מהארץ.

איני יודע מה ההיקף הריאלי של התופעה, בהקשר של ירידה על רקע אכזבה פוליטית. אבל אני כן יודע שלתופעה הזאת יש שורש עמוק בתפיסה האזרחית־לאומית של חלק גדול במחנה השמאל, והיא התפרצה במערכת הבחירות הזאת בצורה הבולטת והמכוערת ביותר. הציוצים מרביעי בבוקר הם רק אנקדוטה, הסיפור הגדול היה מבצע קיבוץ הגלויות ערב הבחירות - וההתפזרות בחזרה מיד אחריהן.

מעבר למעטה הציניות, אני רוצה לומר בכנות שאת השורות האלה אני כותב בכאב. יש לי אהבה והערכה לאחיי במחנה השמאל. בכלל, העמדה הפוליטית מבחינתי אינה פקטור ביחס הבלתי ניתן להפרדה ביני ובין בני עמי. ולכן כל כך כואב לי כשחלק מהם בוחרים להתנות את אחוותם בתוצאה פוליטית שתתאים להם. וכואב יותר שגם אלה שכן נשארים כאן מחבקים את הבחירה שלהם, ומעודדים אותם להמשיך ולהשפיע על חיי אלו שנותרו בסירה.

בעיניי, המחזה המביש ביותר בהקשר הזה היה קבלת הפנים הנרגשת שהכינו פעילי מפלגת הדמוקרטים ומתמודדיה לבוחרים המעופפים שנחתו בנתב"ג. בלונים ממותגים, שלטים גדולים, ריקודים וחיבוקים, הכול חיכה לאנשים שטסו, על חשבונם או על חשבון אחרים, כדי לעשות מניפולציה על הדמוקרטיה ולממש את זכותם להשפיע על חייהם של אחרים. מפלגת הדמוקרטים אמרתם?

אי אפשר להכליל את כל הטסים להצביע ביום הבחירות. יש לי חברים שעומס המילואים הכבד שלח אותם כמעט על כורחם לתקופות הירגעות ועיבוד ביעדים אקזוטיים בעולם. יש שיוצאים ללימודים, למשרה זמנית בעבודה, לשליחות. אפילו לכמה שנים כדי להקים עסק על הרגליים. עליהם אני לא מדבר - הם אכן באים להשפיע על עתידם שלהם בארץ, שאליה הם מתכננים לשוב. להם מותר גם להריע עם בלונים, אם כי ממש אין צורך.

זה לא היה הסיפור של כל המשתתפים ברכבת האווירית. הנה, למשל, מועמד הדמוקרטים יאיא פינק, שבקרוב נצטרך לכנותו חבר הכנסת פינק, מצלם סרטון נרגש עם אחת הטסות להצביע. זו הייתה קלאודיה, אישה בשנות ה־70 לחייה מבוסטון, עם מראה יהודי־פרוגרסיבי לפי הסטראוטיפ המדויק. מחובקת עם פינק, היא סיפרה שבאה ל־36 שעות בלבד, מפני שהיא רבאיי של קהילה בבוסטון וחייבת לחזור לשבת. תירוץ נחמד, אם מתעלמים מכך שגם אין לה מה לעשות בארץ חוץ מלהצביע.

ישי פרידמן הנהדר חיבר את הקווים ומצא את זהותה. מדובר בקלאודיה קריימן, פעילת שמאל מלאת מרץ שחברה ב'ג'י סטריט' ומתנגדת נחרצת לממשל טראמפ. היא גם, כאמור, רבה של קהילה רפורמית בבוסטון, ומסתבר שסתם זלזלתי - יש לה מה לעשות בארץ חוץ מלהצביע. מפעם לפעם היא נוהגת לבוא לכאן כדי להתנכל לחוואים ומתיישבים ביהודה ושומרון. איך הגיב לה פינק במתק שפתיים: מרגשת שאת.

פרידמן שיתף בחשבון הטוויטר שלו עוד כמה תכשיטים כאלה: אופיר גיטלזון, 15 שנה בארצות הברית, שלא מסתפק בלהזיק לישראל בחו"ל עם ארגון 'אנאקספטבל' שבראשותו, אלא דואג גם לבוא להזיק לישראל מתוך ישראל. או גברת שנטל מאטלנטה שהודתה מול המצלמות שהיא כבר 40 שנה לא חיה בארץ, וזו לה הפעם הראשונה שמצביעה בבחירות. בגיל 73. לשאלת המראיינת "מה נשתנה?" היא עונה: "כי המצב נורא. זה הבית". מכירים מישהו שלא ביקר בבית שלו 40 שנה?

או עידית קליין, סגנית נשיא הקרן החדשה לישראל. האובססיה שלהם להמיט עלינו חורבן לא עוצרת במיליארדים שנשפכו על פרויקטים הרסניים לאורך השנים, אלא גם בקול הבודד והמרגש, כלשונו של יאיא, של סגנית הנשיא. גברת קליין, כך מתברר, באמת נעדרת כמעט כל קשר לישראל. היא אומנם נולדה פה, אבל חוץ מהפרט הטכני הזה כל חייה התנהלו מעבר לים. היא קפצה להפוגות קלות וממוקדות של שנה-שנתיים בארץ, אבל לא מעבר לכך. זה לא מפריע לה לטוס בביזנס כדי לקבוע את גורלי ועל הדרך ליהנות ממזג האוויר הנוח יחסית לתקופה בתל אביב.

לא צריך להיות היסטוריונים כדי לזכור שאחד המנהיגים האחרונים שעוד החזיקו מציונות במפלגה שפתקה 'אמת', כינה את היורדים הללו "נפולת של נמושות". היום המפלגה הזאת דואגת להטיס אותם ארצה ליום הבחירות ומקבלת את פניהם בהתרגשות בשדה התעופה. זו עוד התרסקות אידאולוגית של מחנה השמאל השדוף שנותר במפה הפוליטית, אחרי אלף התרסקויות קודמות. אני באמת שואל את עצמי מה נותר מהציונות של החבורה הזאת, אם הם מרימים על נס את הנוטשים את הארץ בשאט נפש - שזה ההפך בהגדרה המילונית מציונות - והם בעצמם מתחילים לארוז ביום שאחרי בחירות שלא מוצאות חן בעיניהם. הייתי אומר שזה מעורר בוז, אבל הרבה מעבר לזה זה מעורר בי צער גדול.

צילום מסך

◄ באה להצביע ולהתנכל למתיישבי יהודה ושומרון. קלאודיה קריימן עם יאיא פינק

המחזה המביש ביותר היה קבלת הפנים הנרגשת שהכינו פעילי מפלגת הדמוקרטים ומתמודדיה לבוחרים המעופפים שנחתו בנתב"ג. בלונים ממותגים, שלטים גדולים, ריקודים וחיבוקים, הכול חיכה לאנשים שטסו, על חשבונם או על חשבון אחרים, כדי לעשות מניפולציה על הדמוקרטיה ולממש את זכותם להשפיע על חייהם של אחרים

הערבים הצילו את איזנקוט

הטרגדיה של הגוש כולו אינה מסתכמת בזה. גדי איזנקוט ונפתלי בנט הם אומנם הרבה יותר מתונים וממלכתיים, אבל הם נהנים בדיוק באותה המידה מהפרויקט האנטי־ציוני של מפלגת הדמוקרטים. פתק 'אמת' הוא פתק לגוש, ושניהם ←

GEELY × SUPERPOWER
מקבוצת אלקטרה

טעינה ביתית חינם ל-3 שנים?

זו טַעֲנָה!

לראשונה בישראל

החשמל עלינו

קונים GEELY חשמלית ונהנים מ-3 שנים של חשמל חינם בטעינה ביתית*

התקשרו עכשיו 8078* ותאמו נסיעת חוויה

***טעינה לילית. כפוף לתקנון.**

המבצע לרוכשי דגם E5 בלבד. זיכוי לצריכת חשמל בשעות 07:00-23:00 עד 250 קוט"ש בחודש ועד 70 קוט"ש ביממה. מותנה בהעברת אספקת החשמל הביתית לסופר-פאוור במסלול לילה פלוס. צריכת חשמל מעל המכסה או מחוץ לשעות ההטבה תחויב לפי תנאי סופר-פאוור. כפוף לתקנון geely.co.il. אין בכפל מבצעים והטבות.

קוד דגם	תיאור דגם	רמת האבזור הבטיחותי
25	EX5 PRO	8
26	EX5 TECH	
31	EX5 PRO PLUS	
N/A	EX5 TECH PLUS	
32	EX5 TECH PLUS T	

דגם	צריכת חשמל (וואט שעה/ק"מ)	טווח נסיעה חשמלית (ק"מ)*	דרגת זיהום אוויר
EX5 PRO	158	430	1
EX5 TECH	166	410	
EX5 PRO PLUS	160	475	
EX5 TECH PLUS	162	470	
EX5 TECH PLUS T	169	450	

* על-פי נתוני היצרן לפי בדיקות מעבדה. צריכת החשמל וטווח הנסיעה בפועל מושפעים, בין היתר, גם מתנאי הדרך, מתחזוקת הרכב, ממאפייני הנהיגה, מטמפרטורת הסביבה ומבלאי הסוללה ולפיכך טווח הנסיעה בפועל עשוי להצטמצם בפער משמעותי ביחס לנתוני המעבדה האמורים.

רמת האבזור הבטיחותי

דרגת זיהום אוויר**

* נתוני היצרן, עפ"י בדיקת מעבדה תקן: EC 15/2007.
** הדרגה מחושבת לפי תקנות אוויר נקי (גילוי נתוני זיהום אוויר מרכב מנועי בפרסומת), התשס"ט-2009.

יוני רוטנברג
yoniro770@gmail.com

כמעט בכל כתבה על ההגירה הבלתי חוקית, שפי פז הייתה הכתובת. אנחנו היינו לצידה, והיא לצידנו. כשהיא העלתה היבט שהיה צריך דחיפה לסדר היום הציבורי – דלתנו תמיד הייתה פתוחה, וכשאנחנו נדרשנו למידע עדכני, מלא, שמגיע מהשטח – היא הייתה שם בשבילנו. תמיד זמינה, תמיד מסורה למשימה ותמיד נעימה וחברותית

צילום: דור פזואלו פלאש 90

הכריחה את התושבים "הנכונים" להפנות מבט אל שכונות דרום תל אביב. שפי פז ז"ל

יודעים שהשלטון שלהם תלוי במאמצים המפוקפקים האלה. אבל גרוע מכך, שניהם יודעים שהם תלויים גם בהצבעה של החברה הערבית למפלגות אנטי־ציוניות באופן אקטיבי הרבה יותר מחבורת הנמושות, וגם מהמאמץ הזה הם נהנים בשתיקה דיפלומטית.

עוד לפני שנחיה ונראה מה יעשה גדי עם המפלגות הערביות, ובאיזו רמה של פומביות ישתף איתן פעולה, מה שאנחנו כבר יודעים כעובדה הוא שהמפלגות הערביות הצילו אותו בבחירות האלה. שיעור ההצבעה הגבוה הותיר מפלגת ימין מתחת לאחוז החסימה, שינה את המודד למנדט, בלם את התחזקות גוש הימין, והוסיף בכנסת אצבעות שהאינטרסים שלהן קרובים יותר לגדי מאשר לביבי. האצבעות האלה, נזכיר, הציבו עד להחלטת בג"ץ את סמי אבו־שחאדה, מחבר מאמר ההלל לטבח ביום שלמחרת הזוועות, בראש הרשימה. לחלופין, אלה אצבעות ששייכות לארגון האחים המוסלמים העולמי, ארגון שכל מדינה שפויה וחפצת חיים, כמו ארצות הברית למשל, הוציאה מחוץ לחוק.

זה טראגי בעיניי שמחנה השינוי, שכבר איני יודע לנקוב מה מרכיביו האידאולוגיים המרכזיים, לא מצליח לאסוף סביבו ציבור ליברלי גדול, שאוהב את המדינה וסבור שהדרך הנכונה להנהיג אותה עוברת בהסדרים מדיניים שכוללים נסיגה מיהודה ושומרון ורוצה את הפרדת הדת מהמדינה. ועצוב עוד יותר, שבמקום שמנהיגי הגוש הזה יכירו במציאות הזאת, הם בוחרים לגייס הון פוליטי מפוקפק כמו אנשים שנטשו את המדינה לאנחות או כאלה שאינם מוכנים להרפות ממנה עד שתושמד.

ורק אעיד, לצורך ההגינות, שגם ההיסמכות של גוש הימין על חלקים במפלגת יהדות התורה - שמנהיגם מעדיף שלטון ערבי בארץ ישראל, ומכנה את החיילים שנהרגו על קידוש השם טיפשים - היא בעייתית מאוד. אני יכול למצוא חילוקים והבדלים, מה רטוריקה ומה כוונות עמוקות, אבל האמת לאמיתה היא שהייתי מעדיף גם אני ממשלה שכל מרכיביה אוהבים את המדינה ולא שונאים אותה. אבל בשביל זה צריך לקרות דבר אחר, שנראה כבר חשוך מרפא - החלמה של גוש השינוי ממחלת הרל"בת.

שפי, האישה שלא נכנעה

השבוע התבשרנו על פטירתה של פעילת הימין היקרה שפי פז. בגיליון הזה הבאנו את סיפורה בכתבה מיוחדת, אך אני בוחר להקדיש לה גם כמה מילים אישיות.

לאורך שנים ארוכות, פחות או יותר מראשית המאבק במדיניות ההגירה הפרוצה שכפה בג"ץ על מדינת ישראל, 'בשבע' מלווה ומסקר את המאבק הזה. אין היבט שלא נגענו בו: מפסקי בית המשפט העליון, השערוריות שמספקים בתי הדין להגירה, מחדלים ברשות האוכלוסין, הסבל בשכונות, מהלכים מדיניים כמו מתווה האו"ם או אמנת איסטנבול, ועד מוטציות הפשיעה שצמחו בתוך האקס־טריטוריה של דרום תל אביב, כמו כנופיות ה־SSQ בשירות בכירי עולם הפשע.

כמעט בכל כתבה או טור כאלה, שפי פז הייתה הכתובת. אנחנו היינו לצידה, והיא לצידנו. כשהיא העלתה היבט שהיה צריך דחיפה לסדר היום הציבורי - דלתנו תמיד הייתה פתוחה, וכשאנחנו נדרשנו למידע עדכני, מלא, שמגיע מהשטח - היא הייתה שם בשבילנו. תמיד זמינה, תמיד מסורה למשימה ותמיד נעימה וחברותית.

עוול גדול נעשה לאישה היקרה הזאת, מבחינה משפטית ומבחינה תקשורתית. שכניה יפי הנפש בתל אביב שנאו אותה שנאת מוות, וגם אחרי מותה לא חסכו בביזיונות ודברי גועל. שפי אכן נזקקה לא פעם להשתמש בביטויים קשים ובפרובוקציות לא אסתטיות, אבל האשמה היחידה מוטלת על מבקריה.

מבחינת רון חולדאי, מבחינת התושבים היפים והנכונים של השכונות היוקרתיות של העיר, עדיף היה שלא תקום שפי פז כזאת. הם רוצים בבוקר את האריתראי שלהם משנע את האוכל בוולט או שוטף את הכלים אחרי עסקית צהריים, ושבלילה ישתכר וידקור לו בתהום הנשייה שהיא דרום העיר. לתושבים שם, בנווה שאנן או שפירא, אין אינסטגרם עם 200 אלף עוקבים ולא תוכנית יומית ברדיו. גם לא דוד שעובד בעירייה. הם יפלסו את דרכם מדי בוקר בין גופות זומבים שמוטלות בחדר המדרגות, יסיטו את המבט של הילד מקטטה שותתת דם, יסתתרו עד יעבור זעמה של כנופיית פושעים צעירים שחוצה את הרחוב. הם יסבלו בשקט, כדי שלתושבי צפון העיר הארוחה תוגש בזמן יחד עם הילת הרב־תרבותיות שכה מחמיאה להם.

ואז באה השפי הזאת, עם התבונה והידע, עם היכולות המוכחות ביצירת הד ציבורי, עם יכולת הניסוח ובחירת המילים, והורסת את כל האידיליה. ופתאום אי אפשר להתעלם, ואחרי שנים של הדרה והזנחה אין אדם ישר שמסוגל להעלים עין מהבעיה. והתודעה משתנה, ופעולות ננקטות, ויש גם הישגים מסוימים.

לפני כמה חודשים הודיע לה בית המשפט שהיא מזוכה מאשמה בתיק כתיבת הגרפיטי על משרדי האיחוד האירופי בישראל. התקשרתי מיד עם שמע הבשורה, כדי לברך אותה. לי הקטן היה גם חלק בזיכוי המשמח הזה: עם הגשת כתב האישום, הגיע אליי בדרך מעניינת מכתב ששיגר מנכ"ל משרד החוץ למפכ"ל המשטרה דאז, ובו הוא דורש למצות את הדין בחומרה עם שפי פז ושותפתה מירב חג'אג', בשל לחץ שהפעילו עליו נציגי האיחוד האירופי.

זה היה רק פסיק קטן בזיכוי, אבל שפי טובת העין הודתה לי שוב על החשיפה ההיא. עיקר הזיכוי התבסס על שונאיה הגדולים, שהפכו לסנגוריה - חברי מחאת קפלן. אחרי שנה שבה פורעי קפלן שרפו, שברו, חסמו, הרסו וריססו גרפיטי היכן שבא להם - כולל על מבנה המועצה הדתית בתל אביב - היה זה גיחוך של ממש להרשיע דווקא את שפי פז בזמן שאף כתב אישום אפילו לא הוגש נגדם. עילת הזיכוי בתיק הייתה אכיפה בררנית. ערכאה משפטית הכירה סוף סוף בכך שפעילת ימין מסורה וערכית הופכת לפושעת בידי מערכת עוינת, בזמן שהשמאל יכול לעשות מה שהוא רוצה. זו הייתה פסיקה בנוגע לתיק אחד מני רבים שנפתחו נגדה, אבל בעיניי זהו זיכוי מהדהד לכל פעילותה. חודשים ספורים אחר כך היא נפטרה ממחלתה. הזיכוי הזה היה אקורד סיום צודק ומרגש. יהי זכרה ברוך.

חי עיר

מרגיש עולם

3 מגדלי מגורים

כ-300
דירות יוקרה

מגוון דירות, דופלקסים
ופנטהאוזים
מול נוף עוצר נשימה
של הרי ירושלים

אכלוס 2030

RESIDENCES

מגדלי המשרדים

קומפלקס עסקים עתידני
המעניק לחברה שלכם
תשתית בינלאומית.

30 קומות | 45,000 מ"ר משרדי יוקרה

משרדים למכירה
החל מ-360 מ"ר

אכלוס 2028

OFFICES

הנדסה
אייקונית
המגשרת
בין מגדלי
העסקים

THE BRIDGE

שדרת המסחר
THE BOULEVARD

IR OLAM
JERUSALEM

ISA Inspire · Standout · Achieve

*3850
irolam.com

הבניה בעיצומה

MIX USE
נפרד כשצריך, מתחבר כשרוצים

תכנון הנדסי קפדני יצר הפרדה פיזית ומלאה לחלוטין בין המגורים והעסקים. עם כניסות נפרדות, לובאים אוטונומיים, חניונים תת-קרקעיים מרווחים ונפרדים הכוללים כ-900 חניות בסך הכל. שני עולמות נפרדים המתקיימים זה לצד זה בהרמוניה חכמה.

1. **TOP CLASS AMENITIES**
בריכת שחייה | לאונג' עסקים | מועדון דיירים איכותי
חדר כושר מתקדם | בית כנסת קהילתי מכובד | ספרייה

2. **בלעדי! 10 מעליות OTIS**
מהירות מהודרות לשבת
בהכשר הרב הלפרין

3. מתחם פנאי ואירוח
Rooftop - גג ירוק
פנורמי ורחב ידיים

4. כ-10,000 מ"ר של חוויית
שופינג וקולינריה, סביב
שדרה ירוקה רחבת ידיים

5. **LEED Platinum**
תקן הבנייה הירוקה
הבינלאומי המחמיר ביותר

* התדמיה להמחשה בלבד

front פרונט

מאיר בן שבת

באיראן דרוכים, בעזה חוששים

בעולם הערבי מפנימים את התזוזה ימינה בעמדות הציבור היהודי בישראל בעקבות המלחמה ← בטהרן, העיניים נשואות כעת בעיקר אל בחירות האמצע בארצות הברית ← ובחמאס מצפים שכעת יגבר הלחץ על ישראל לרסן את התקפותיה בעזה ולקדם את "תוכנית טראמפ". תרחיש של סבב בחירות נוסף ינפץ את תקוותם

שורות אלה נכתבות בטרם נסגרו הקלפיות בישראל, ועוד לפני שהתבררו אפילו המגמות הכלליות בהצבעה לכנסת ה־26.

הדריכות והמתח בשיאם. לא רק בישראל, אלא ברחבי המזרח התיכון כולו. כל הגורמים באזור ממשיכים לעקוב אחר המרוץ הצמוד בין שני הגושים, נזהרים מלהביע עמדות פומביות מתוך חשש שכל אמירה או התערבות ינוצלו בקמפיינים הפנימיים וישמשו לרעתם.

לאורך מערכת הבחירות, מי שעקב אחר דיווחי התקשורת המובילה בעולם הערבי יכול היה למצוא את עצמו מופתע מהבקיאות הרבה שגילו שם, לא רק במפת המפלגות ובדינמיקה הפנימית בכל גוש, אלא גם בהשפעות אחוז החסימה, בממצאי הסקרים ובתנודות הציבור הישראלי.

בקרב הפרשנים ניכרה תמימות דעים בנוגע לתזוזה ימינה של החברה הישראלית בעקבות המלחמה. "הבחירות אינן צפויות לשנות באופן מהותי את היחס לסוגיות האזוריות", כתב האנליסט ג'ורג' קפיירו במאמר שפורסם ברשת המדיה הבריטית 'The New Arab'. להערכתו, המערכת הפוליטית והמיינסטרים בישראל מאוחדים בגישתם הביטחונית הבסיסית כלפי אירן, לבנון והפלשתינים.

ואומנם, הלחץ הציבורי הגובר בישראל סביב כל אירוע שהתפרש כשינוי במדיניות הביטחונית בעזה ובלבנון הוא אחד הביטויים לשינוי העמוק שחל בדעת הקהל. מהלכי הממשלה והדרג הצבאי מאז אירועי שבעה באוקטובר ומלחמת חרבות ברזל, נבחנים בעיני הציבור בזכוכית מגדלת קפדנית. כל הסדר או תזוזה שאינם ממשיכים את הקו הניצי, נתפסים כאיום על הישגי המלחמה. חלק גדול מהציבור מתייחס בחשדנות להסדרים זמניים ורואה בהם חבל הצלה לאויב. ביטוי מובהק לכך היה ניתן לראות בממצאי הסקרים שבחנו את עמדות הציבור בנושא תוכנית טראמפ והחלופות לטיפול בסוגיית עזה או בנוגע להסדר מדיני עם הפלשתינים. בלי להתחשב בעמדות מנהיגיו, הציבור בישראל משדר התנגדות ברורה להסדרים שמשאירים את האויב על רגליו.

הבנה זו מחלחלת אצל השחקנים באזור, ועימה גם הספקנות באשר לסיכויי הבחירות לחולל שינוי של ממש במדיניות הישראלית. "מה שהמפלגות בישראל אינן אומרות לציבור שלהן הוא ששינויים אזוריים ובין־לאומיים יכריחו את ממשלתן להתמודד פוליטית עם נושא זה", כתב השבוע וסאם אבו שמאללה באתר 'אל־מיאדין' הלבנוני, במה שנראה כתקווה אישית יותר מאשר כפרשנות מלומדת.

מי שציפו בכיליון עיניים לסיום מערכת הבחירות הם בכירי חמאס בעזה והמדינות המתווכות. שם מעריכים כי כאשר שיקולי הבחירות אצלנו כבר לא יהיו רלוונטיים, ארצות הברית והקהילה הבין־לאומית יהיו תקיפים יותר בדרישותיהם כלפינו לריסון פעולות הסיכול בעזה ולקידום תוכנית טראמפ.

בחמאס שואבים עידוד מהדיווחים בתקשורת על ההכנות שנעשו להקמת כוח שיטור פלשתיני, שיציאתו לאימונים במצרים הושהתה רק בגלל הבחירות. כך גם מההצהרות האופטימיות של מחלקת המדינה האמריקנית על גיבוש תוכנית שיקום מקיפה במסגרת עיצוב עתידה של רצועת עזה.

התרחיש הקשה ביותר בראייתם הוא שוויון מוחלט בין הגושים, שיוביל לסבב בחירות נוסף בישראל. אם כך יקרה, שוב יוקפאו כל אותן תוכניות מדיניות בין־לאומיות, בזמן שצה"ל ימשיך להכות בארגון כמעט באין מפריע.

צילום: וויסאם הסלמון פלאש 90

החזית האיראנית ונקודת הרתיחה

בחזית האיראנית המתח נמצא בשיאו. היחסים בין ארצות הברית לאיראן קרובים לנקודת רתיחה, ומלווים בחשש ממשי מחידוש הלחימה בזמן הקרוב. ההסלמה ברטוריקה בין הצדדים מגיעה במקביל לדיווחים על כוונות איראניות לפגוע בדיפלומטים אמריקנים, ומנגד - על השלמת תוכניות מבצעיות מתקדמות בוושינגטון.

בהמתנה לתוצאות הבחירות, הן בארצות הברית והן בישראל, כל השחקנים חוששים מהפתעות, פועלים לשיפור עמדות ומנסים לזהות הזדמנויות בשטח.

"אולי נעשה עוד מבצע 'זעם אדיר' קטן, או שהם (האיראנים) יסכימו (לעסקה)", אמר הנשיא טראמפ בעצרת בפלורידה בסוף השבוע האחרון, והוסיף: "אם הם חכמים, הם פשוט יגידו 'בואו נעשה עסקה', אבל אני בספק אם הם יעשו את זה".

המשטר באיראן, אם לשפוט על פי התנהגותו, עדיין לא מרגיש עם הגב לקיר. לא רק שאינו מגמיש את עמדותיו, הוא אף מתנהל בתחושת ביטחון ביכולתו לעמוד מול איומי ארצות הברית ולשחוק את עמדת טראמפ. במציאות כזו סכנת ההתלקחות גבוהה, והגברת המוכנות הישראלית לכל התרחישים היא מחויבת המציאות.

רחפן מעורר

אירוע חריג התרחש בראשית השבוע, כאשר כוחות צה"ל יירטו רחפן גדול בשטחים החקלאיים של קיבוץ נחל עוז. מדובר ברחפן בעל כושר נשיאה של עשרות קילוגרמים, שניסה לחצות משטח המדינה לתחומי רצועת עזה במסגרת הברחות שמהותן טרם התבררה.

האירוע אומנם נבלע בהמולת הבחירות והאירועים הביטחוניים האחרים, אך הוא סיפק תזכורת מטרידה למה שמתרחש רחוק מאור הזרקורים. כדאי להניח שמה שחריג באירוע הזה איננו קיומו, אלא חשיפתו.

מאמצי ההתעצמות של חמאס נמשכים כל העת, באוויר, בים וביבשה. בשום אופן אין להזניח את המאבק בכך, מתוך הנחה שממילא נצטרך לפרק את חמאס מנשקו או מכל סיבה אחרת. יירוטו של הרחפן הוא הישג נאה, אך זהו רק קצה החוט שצריך למשוך כדי לחשוף את מי ששיגר אותו ואת רשת ההברחות. זו פעולה שמחייבת תיאום ושיתוף פעולה של צה"ל, שב"כ ומשטרת ישראל. בהיעדרו - המבריחים ימשיכו לחגוג, וארגוני הטרור ימשיכו להתעצם.

הגיע הזמן שמערכת הביטחון תדווח לציבור לא רק על מה שהיא מצליחה לחשוף ולסכל, אלא על מה שיש ברשות גורמי הטרור - גם אם תמונה כללית ולא מדויקת. השקיפות בתחום זה חיונית כדי להבטיח שהטיפול בו לא ילך לאיבוד בין כל שלל האיומים, בתפר שבין הארגונים או מאחורי מסך החשאיות.

עזתיזציה של חברון

"פיגוע המוני, מתוכנן וכנראה מודרך מבחוץ" - כך תיאר ראש הממשלה בנימין נתניהו את מזימתה של חוליית המחבלים מחברון, שבהיתקלות עימה נהרגו שני חיילי צה"ל - סמל ראשון רון יונתן רויטמן וסמל יובל שי סוילם הי"ד.

המחבלים יצאו לדרכם ברכב עם לוחית רישוי ישראלית. להערכת גורמי צבא, הם תכננו לעלות על כביש 35 כדי להמשיך לעומק המדינה ולבצע פיגוע המוני. בעקבות הצבת מחסום ארעי על ידי לוחמי גדוד ארי של פיקוד העורף, הבינו המחבלים כי לא יוכלו להגיע לציר והפנו את נשקם לעבר הכוח. בתושייתם של הלוחמים נמנע פיגוע חמור בהרבה נגד אזרחים.

פיגוע מתוכנן בנשק תקני, שנעשה בעידוד או בתמיכה של גורמים מחו"ל, הוא מסוג האירועים שעל שב"כ לזהות ולסכל מבעוד מועד, וחזקה על הארגון שיפיק את הלקחים הנדרשים.

המבצע שצה"ל ושב"כ החלו לנהל בעיר חברון בעקבות הפיגוע הוא צעד מתבקש. בשום אופן אין למדוד את הצלחתו רק בכמות הנשק שנחשף או במספר המעצרים שבוצעו, אלא אף במסר שהוא מעביר: מי שיפעיל נגדנו טרור בסגנון עזתי - עלול למצוא את עצמו מטופל על ידי ישראל כמו בעזה.

בחמאס שואבים עידוד מהדיווחים בתקשורת על ההכנות שנעשו להקמת כוח שיטור פלשתיני, שיציאתו לאימונים במצרים הושהתה רק בגלל הבחירות. כך גם מההצהרות האופטימיות של מחלקת המדינה האמריקנית על גיבוש תוכנית שיקום מקיפה במסגרת עיצוב עתידה של רצועת עזה

הכותב עומד בראש מכון משגב לביטחון לאומי ולאסטרטגיה ציונית, כיהן כראש המטה לביטחון לאומי בשנים 2017-2021

בראשית
קהילת מגורים חדשה לבני 65+

דיירי בראשית במרפסת בקומה 8

שנת ניסיון ללא התחייבות וללא פיקדון

לגור בלב הטבע, בהרי ירושלים

יש מקומות שגרים בהם, ויש מקומות שגדלים בהם. בבראשית הבוקר מתחיל בתפילה בבית הכנסת, נמשך בשיעור בחברותא, ומסתיים מול נופי הרי ירושלים עם שכנים שהפכו לחברים.

הקהילה שלנו רק התחילה לכתוב את הסיפור שלה, והדיירים הם שכותבים אותו: קבלת שבת משותפת, סעודות בחג וסוכה במרפסת. כאן לא מצטרפים למשהו גמור. כאן בונים יחד בית, ומתבגרים בו יחד.

זו ההזדמנות האחרונה להצטרף אלינו במבצע שנת הניסיון.

שיעורי תורה

מסעדה כשרה רבנות ירושלים

גינה קהילתית

בריכה מקורה

מרפסות לסוכה

דירות אירוח למשפחה

המבצע בתוקף עד סוף שנת 2026

050-9100091 | *2349

בראשית, הרי ירושלים

בראשית
קהילת מגורים חדשה לבני 65+

חגית רוזנבאום
Hagitr72@gmail.com

צילום: תומר עיברג, פלאש 90

הלוחמים באו לבית המשפט כדי לתמוך במי שהציל את חייהם. מחאת הרבש"צים ליד הקריה בתל אביב

"הפרקליטות מאמינה למחבלים ולא לרבש"ץ מצטיין"

פנחס (חסי) רן הוא רכז ביטחון שוטף מצטיין שיצא למלחמה למרות ששכל את אחיו בשבעה באוקטובר ← כל זה לא עזר לו כשהשב"כ ופרקליטות המדינה האשימו אותו באירוע שקרה במסגרת תפקידו, ועל סמך עדויות הערבים בלבד ← בית המשפט דחה את טענות המדינה ושחרר אותו למעצר בית, אבל עורך דינו מתריע: "מתקשרים אליי עשרה לוחמים בשבוע עם מקרים כאלה"

"הוא שבור, הוא חטף כאפה מצלצלת מהמערכת בקטע אחר. הוא לא האמין שזה קורה לו: אחרי שנתן כל כך הרבה שנים בצבא ובמילואים, שכל את אחיו במלחמה, איבד חברים, אסף חלקי גופות, בסוף זה מה שהוא מקבל. הזיה", מספרת צרויה רן על בעלה, פנחס (חסי) רן, רבש"ץ הגדעונים (רכס גבעות איתמר). רן הוא בנו של אברי רן, המייסד המיתולוגי של חוות 'גבעות עולם' באיתמר, מראשוני חלוצי הגבעות, ואחיו של רב־סרן אור־יוסף רן הי"ד, שנפל בקרבות בכפר עזה בשמחת תורה תשפ"ד.

השירות בצה"ל מילא את רוב חייו של חסי רן: הרבה לפני מלחמת חרבות ברזל הוא תרם למדינת ישראל בשירות מילואים כפול: הן כלוחם בחטיבת הקומנדו והן כנהג מבצעי. מאז המלחמה, קרוב לשלוש שנים, אשתו וילדיו כמעט לא ראו אותו. הוא ירד לבסיס הקומנדו בבוקר שמחת תורה, ואז התבשר על נפילת אחיו בקרב. לאחר הלוויה התלבט אפילו אם לוותר על השבעה לטובת הקרבות הבוערים, ולבסוף בתום השבעה לקח את המדים והתיק ויצא ללחימה.

"כלוחם קומנדו הוא היה בחוד החנית בעזה", מספרת צרויה, "הם פתחו את הדרך לכל השאר. הוא ראה וחווה המון דברים לא פשוטים, פינה גופות ופצועים בהרבה אירועים, הוא חזר עם סיפורים איומים ונוראים". ועם כל זה הוא לא ביקש הנחות, אלא להפך: "כשחברים שלו יצאו לריענון, הוא נשאר להתנדב במקומות שהיו צריכים נהגים מבצעיים. במהלך כל המלחמה כמעט לא ראינו אותו בבית".

בשנה האחרונה, לאחר שעבר מקדומים לגור ליד הוריו בגבעות עולם, בין השאר בעקבות השכול שהכה במשפחה, מצא רן שליחות ביטחונית נוספת: לאחר התלבטות לא פשוטה, בחר לעזוב את שירות המילואים בקומנדו ולהיכנס לתפקיד רבש"ץ גבעות איתמר - הגדעונים, תפקיד שלא היה קיים באופן מסודר קודם לכן. מדובר בתא שטח גדול, לא מגודר, עם הרבה נקודות יישוב מבודדות ומרוחקות זו מזו, והמשימה הייתה חיונית ומורכבת באותה מידה. רן לקח לידיו את האחריות, ובתוך שנה חולל מהפך בביטחון האזורי. הוא עשה את כל זאת בשיתוף פעולה הדוק עם רשויות הצבא, שמהן זכה לאמון רב ואף לשבחים על תפקודו, כולל הערכה כמצטיין מח"ט.

"הוא היה כל כך נאיבי, כל כך ממלכתי. כשהיה שומע על מקרה של לוחם שנעצר, התקשה להאמין שאין סיבה מוצדקת למעצר. הוא אמר: אני מכיר את המערכת, לא הגיוני שהם עוצרים מישהו סתם", מתארת צרויה. למרבה האירוניה, התמימות של רן לא עמדה לו. למרות הרקורד המופתי שלו, בחרו השב"כ והפרקליטות דווקא בו כמטרה הבאה בקרב שהם מנהלים נגד לוחמי צה"ל, בדגש על מתיישבים. כבר כשלושה שבועות הוא נתון בשרשרת של מעצרים (בהם כשבוע במעצר שב"כ בתנאי תנאים וללא מפגש עם עורך דין), חקירות, דיונים בבתי משפט ובסופו של דבר כתב אישום שהוגש נגדו, עד שהשבוע אישר סוף סוף שופט בית המשפט המחוזי לשחררו למעצר בית ברמת הגולן בתנאים מגבילים.

צרויה רן, אשתו של הרבש"ץ: "במחלקה היהודית בשב"כ מעדיפים כנראה את התפיסה שהביאה ל־7.10 מאשר לראות חוות שצצות פה כל יומיים. הם רוצים לעשות לזה סוף. כל מעצר כזה גורם לרבש"צים לחשוב פעמיים. רבש"צים מפחדים לירות! זה בין השאר מה שהוביל לרצח של בניהו מלט בכפר תל לפני כמה חודשים"

מעצר בתא של שני מטרים

רן מואשם בגין אירוע שהתרחש בכפר עקרבה, כאשר השב"כ והפרקליטות - ולא בפעם הראשונה - מאמצים באופן טוטלי את הנרטיב של ערביי הכפר כבסיס לכתב האישום. העבירות המיוחסות לו בכתב האישום הן חבלה בכוונה מחמירה ושיבוש הליכי משפט. לפני כחודש וחצי נסע רן בתפקידו כרבש"ץ להעביר מכשירי קשר לאחת החוות, כשלצידו ברייגנ'ר חייל נוסף. בדרך הוא סטה לכפר עקרבה, שם עצר תושבים לבדיקת תעודות זהות ללא סמכות, כך על פי כתב האישום. בהמשך עבר במקום רכב שבו נהג ערבי תושב הכפר ואשתו. הרכב נהג במהירות מחשידה, ורן קרא לו לעצור. הערבי טוען כי חשש שמדובר באדם שמבקש לתקוף אותו, ולכן לא נשמע להוראה והאיץ את מהירות הרכב. רן, על פי כתב האישום, ביצע שלוש יריות לעבר הרכב המתרחק, ושניים מהכדורים פצעו את הערבייה היושבת ברכב. היא אושפזה למשך כמה ימים בבית החולים לצורך הוצאת הקליעים. בהמשך, טוענת התביעה, חיפש רן תרמילים בזירת הירי כדי "להכשיל הליך שיפוטי". בנוסף לכך, כאשר נשאל על אירוע ירי בגזרה, הכחיש כי היה אירוע כזה. כל זאת, כאמור, גרסת התביעה, המבוססת על עדות הערבי, רבאח בני ג'אבר. גרסתו של רן, כפי שמסר במלואה בחקירות, הייתה כי הוא חשש

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

חבילות מתחתנים

חבילת ארד רק 1,990 ₪

- מקרר מקפיא עליון EL220W
- מכונת כביסה פתח קדמי 1-6 ק"ג EL60
- תנור משולב צר EL5000W

חבילת כסף רק 3,890 ₪

- מקרר מקפיא תחתון EL35W
- מכונת כביסה פתח קדמי 1-8 ק"ג EL80
- תנור משולב רחב EL6000W
- מדיח כלים רחב EL2006BL

חבילת זהב רק 4,390 ₪

- תנור אפייה בנוי 100171
- מקרר 4 דלתות מקפיא תחתון EL400W
- מכונת כביסה פתח קדמי 1-8 ק"ג EL80
- כיריים גז 4 להבות EMG100118B
- מדיח כלים אלקטרו אינטגראלי מלא EL1059

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00

בתוקף עד- 2.11.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | **התמונות להמחשה בלבד** | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות.

PAYNGO.CO.IL | *5018

חגית רוזנבאום
Hagitr72@gmail.com

צילום: חנן

איש ממלכתי שלא האמין שעוצרים אדם בלי סיבה מוצדקת. פנחס (חסי) רן

שהערבי ברכב שהאיץ לקראתו מתכוון לבצע פיגוע דריסה, מה שהביא אותו לבצע ירי באוויר.

אפשר לומר שלא מדובר במקרה מהחמורים ביותר, בוודאי באיו"ש - שם מנסים ערבים לרצוח יהודים על בסיס יומיומי - רועי צאן, נוסעים בכבישים או ממתינים בטרמפיאדות. אבל מבחינת השב"כ (כן, גם זה של זיני) למקרה של רן ניתן טיפול של פצצה מתקתקת לכל הפחות. לא הועילו השנים שתרם לצה"ל וההערכות שקיבל ממפקדים ופקודים, ולפני כשלושה שבועות הוא זכה לביקור המאיים שערער את עולמו.

בארבע וחצי לפנות בוקר דפקו שוטרים עם פנסים על דלת ביתו של רן. כשפתח, הודיעו לו כי הוא עצור לחקירה וסירבו לתת פרטים נוספים. רן שיתף פעולה והתארגן, אך ביקש שיאפשרו לו להודיע למח"ט כי הוא כרבש"ץ יוצא כעת מהגזרה. השוטרים סירבו לאפשר זאת, ואף החרימו לו את הטלפון, את מכשיר הקשר, את הריינג'ר ואת הנשק.

במשך כמעט שלוש יממות ניתק השב"כ את הקשר בין רן ובין העולם, תוך מניעת מפגש עם עורך דין, קבר אותו בתא צינוק בתנאים של מחבלים - תא של 2x2x2 מטרים, עם מזרן דקיק ושירותי "בול פגיעה". הוא הובל לחקירות באזיקים עם כיסוי עיניים, ובמשך שבוע לא ראה אור יום. "זה סרטים של החיים", צרויה עדיין מזועזעת, "אני לא מכירה סיטואציות כאלה. אנחנו בהלם ברמות הכי גבוהות. הוא הרי ממלכתי בכל נימי נפשו, שיתף פעולה עם החקירה במאה אחוז מהרגע הראשון, למה היה צריך את כל זה?".

צרויה עדיין לא הצליחה לדבר עם בעלה, אשר עצור כשלושה שבועות, ולשמוע ממנו על מצבו. "אנחנו מנסים לנשום, זה קשה מאוד. אני חושבת כמה זה כואב לו וקשה לו. בשבוע הראשון היה לי קשה לאכול, לנשום, לישון. הידיעה שהוא מתוסכל ושבור, שהוא צריך עזרה, ואין לי איך לעזור לו, זה חוסר אונים וזה שובר". צרויה מתארת כי כשהובא לאחד הדיונים ושמע כי עליו לחזור לכלא איילון, הוא התקשר אליה בסערת רגשות ואמר: "אני לא מסוגל לחזור לשם, אני לא יכול!" ומסבירה כי הקושי הנפשי הוא כפול - סטירת הלחי שקיבל מהמערכת שהיה כה נאמן לה, על גבי השפעת האירועים הקשים שחווה במלחמה. "קשה לו נורא להיות במשך ימים בתוך כלוב, ואחרי כל מה שעבר במלחמה קשה לו נפשית עוד יותר לשאת את זה".

מה שמתסכל את צרויה עוד יותר הוא העמדה שמאמצת הפרקליטות: "העדים שלהם הם מחבלים מעקרבה, כלומר הפרקליטות מאמינה יותר למחבלים מאשר לרבש"ץ מצטיין שנתן הכול למדינה". בתחילה הם ניסו לגבש כתב אישום מחמיר ביותר, ולטפול על רן ניסיון רצח ממניע גזעני. "הם הבינו שאין סיכוי וירדו מזה, ונשארו עם עבירה של חבלה ושיבוש הליכי חקירה, אישום שמבוסס על עדויות של ערבים מעקרבה שטוענים שראו אותו מחפש תרמילים".

בעיה נוספת היא המעצר עצמו, כאשר בשבועות האחרונים ניטש מאבק מול הפרקליטות שדרשה מעצר עד תום ההליכים, בשל "מסוכנות". צרויה מבקשת לחשוף את הצביעות: "שאלנו אותם: אם הוא מסוכן, למה לקח לכם חודש מהאירוע ועד שעצרתם אותו? המשטרה אמרה: זו הייתה תקופת חגים, לא יכולנו לעצור אותו. שאלנו: אז בכל החודש הזה הוא לא היה מסוכן, רק עכשיו? מה ההתעקשות הזאת?". השבוע, כאמור, הגיע רן אל שופט שלראשונה הקשיב באמת לגרסת ההגנה מפי עורך הדין נתי רום מארגון 'חוננו', ואישר לו חלופת מעצר ברמת הגולן.

המשטרה הודתה: הוא לא מסוכן

הדיון בבית המשפט המחוזי התקיים בנוכחות יותר ממאה תומכים וחבריו לצוות, בהם אלישע מדן, שסיפר לבית המשפט כיצד הציל רן את חייו ואת חיי חבריו. "אני קיבלתי את חיי בחזרה בין השאר בזכות חסי", העיד. כמו כן היו בקהל לוחמים רבים, יוצאי סיירת מטכ"ל ושב"כ, רבש"צים, וחברי הכנסת לימור סון הר־מלך וצבי סוכות.

קביעותיו של השופט אלעד פרסקי דחו רבות מטענות המשטרה והפרקליטות, ולדברי עורך הדין רום יהוו תשתית לעמדת ההגנה בהמשך המשפט. השופט פרסקי קבע כי "אין ראיה אובייקטיבית המלמדת מה התרחש בעת שהרכב והריינג'ר עברו זה מול זה", והתייחס לגרסאות הסותרות של המעורבים. השופט הדגיש כי רן, בן 37, נעדר כל עבר פלילי למרות שירותו הביטחוני באזור רווי חיכוכים. "מטבע הדברים הוא חשוף באופן תדיר לפוטנציאל לחיכוך, ועל כן העדר כל עבר פלילי אומר דורשני", כתב.

בהחלטה הובאו מכתבי המלצה ממפקדיו, בהם קב"ט גב ההר, וממפקדיו במילואים. השופט התייחס לשירותו של רן במשך יותר מ־600 ימי מילואים, לחילוץ פצועים והצלת חיים תחת אש, ולעובדה ששב להילחם לאחר נפילת אחיו, רב־סרן אור־יוסף רן הי"ד, ב־7 באוקטובר. עוד ציין את האירועים הקשים שחווה במהלך המלחמה ואת השפעתם על הקושי שבהמשך מעצרו.

בית המשפט אף הפריך את נושא המסוכנות כביכול, שמהווה עילה לבקשת המעצר עד תום ההליכים. השופט ציין שהמשטרה המתינה כשלושה שבועות לפני מעצרו של רן, אף שהיה אחראי על עשרות כלי נשק. בהחלטה צוטט נציג המשטרה, שאמר כי "לא היה חשש שהוא הולך לבצע אירוע נוסף". בהתייחס לטענת הפרקליטות בדבר חשש לשיבוש הליכים אם רן ישוחרר ממעצר, קבע השופט: "איני שותף לעמדת המדינה באשר לקיומה של עילת מעצר הנובעת מחשש לשיבוש הליכי משפט", והבהיר כי לא הוצג חשש קונקרטי לשיבוש לאחר הגשת כתב האישום. בסיכום החלטתו קבע השופט כי לאפשרות שרן יפר את תנאי המעצר ויבצע אירוע דומה יש "רמת היתכנות נמוכה מאוד". בשל מכלול הנסיבות הורה על העברתו למעצר בית אף בטרם התקבל תסקיר שירות המבחן, באופן חריג.

עורך הדין נתי רום בירך על ההחלטה ואמר: "בית המשפט קבע כי גרסתו של מרשי שפעל להגנה עצמית יציבה ועומדת ולא ניתנת לסתירה. צר לנו כי הפרקליטות אימצה את הנרטיב של מי שניסו לנגח את רכב הביטחון של הרבש"ץ. אני קורא מכאן לאנשי הפרקליטות שחתומים על כתב האישום הזה לחשוב שוב על הדברים, לקרוא את החלטת בית המשפט המחוזי - לקרוא את מה שיש בה ולקרוא את מה שאין בה - ולשקול מחדש את התנהלותם בתיק הזה".

בשיחה עם 'בשבע' חוזר עורך הדין רום ומסביר כי רן פעל מתוך תחושת סכנה ברורה ומיידית, והוא מכחיש את ההאשמות בשיבוש הליכי חקירה - כאשר הפרקליטות נסמכת רק על עדויות של ערביי עקרבה. לגבי אי הדיווח על האירוע, מסביר רום: "רן מודה בטעות שהוא לא דיווח, הוא פחד שידיחו אותו. אבל על טעות של אי דיווח לא לוקחים חייל מעוטר, מצטיין מח"ט, וזורקים אותו למרתפי השב"כ. זו פגיעה קשה בביטחון המדינה, להכניס את טובי בנינו לכלא, לאמץ את הנרטיב של הערבים במקום של הלוחמים. מדובר בקצה הקרחון. מתקשרים אליי עשרה לוחמים בשבוע עם מקרים כאלה, כאשר התחקיר הצה"לי תקין אבל הם מוזמנים למצ"ח. זה הזוי, הלוחמים מפחדים להילחם. האם מיליון נשקים שיש לערבים זה פחות מסוכן? למה לא מתעסקים בזה?".

צרויה, יש לך הסבר מדוע בחרו להתנכל לבעלך על אף היותו חלק אינטגרלי מהמערכת הצבאית, מוערך ונאמן לה במשך שנים?

"במחלקה היהודית בשב"כ מעדיפים כנראה את התפיסה שהביאה ל־7.10, מאשר לראות חוות שצצות פה כל יומיים. הם רוצים לעשות לזה סוף. כל מעצר כזה גורם לרבש"צים לחשוב פעמיים. רבש"צים מפחדים לירות!" היא מתריעה, "זה בין השאר מה שהוביל לרצח של בניהו מלט בכפר תל לפני כמה חודשים. החיילים והרבש"צים מורתעים, הם רואים שהטובים ביותר נופלים בדברים האלה. גם כאלה שירדו להילחם ב־7.10 מצאו עצמם מואשמים באשמה המופרכת של רצח מחבל נוח'בה. הם רוצים להרתיע את הרבש"צים".

עורך הדין נתי רום: "רן מודה בטעות שהוא לא דיווח, הוא פחד שידיחו אותו. אבל על טעות של אי דיווח לא לוקחים חייל מעוטר, מצטיין מח"ט, וזורקים אותו למרתפי השב"כ. זו פגיעה קשה בביטחון המדינה, להכניס את טובי בנינו לכלא, לאמץ את הנרטיב של הערבים במקום של הלוחמים"

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

מכונת כביסה פתח חזית - 14 ק"ג

- מהירות סחיטה: עד 1400 סל"ד
- תוכנית מהירה: 13 / 30 / 44 דקות
- דירוג אנרגטי: A
- מנוע Inverter יעיל יותר, עמיד יותר. שקט וחסכוני
- One Touch - שליטה מרחוק באמצעות Wifi

HWP414AMBC

₪2,190

מכונת כביסה פתח חזית - 15 ק"ג

- טכנולוגיית קיטור וחיטוי: מסירה 99.8% מהחיידקים לכביסה נקייה והיגיינית.
- דירוג אנרגטי A חסכון בחשמל ובמים
- תוכנית מהירה - 15 דקות לנוחות מרבית
- BLDC מנוע - פועל ללא מברשות אלא באמצעות מגנטים קבועים

BP14986ES8

₪3,740

מכונת כביסה פתח חזית - 18 ק"ג משולבת מייבש - 11 ק"ג

- ניקוי עדין AI Ecobubble™ קצף עשיר שחודר במהירות לבד לניקוי יסודי ועדין, חוסך אנרגיה ומסיר לכלוך ביעילות
- מנוע אינוורטר מתקדם Digital Inverter
- כביסה וייבוש מהירים – Super Speed בגדים נקיים ויבשים בפחות משעתיים! כיבוס כמות גדולה ב־28 דקות בלבד ומייבש תוך 70 דקות
- שליטה מלאה על המכונה דרך אפליקציית SmartThings

WD18DB8995BZ

₪7,990

מכונת כביסה פתח חזית - 16 ק"ג

- DIRECT DRIVE - הנעה ישירה
- INVERTER - מנוע שקט וחסכוני במיוחד
- 6MOTION - פעולת כביסה ב- 6 שלבים
- AI DD - מאבחן את המשקל ואת רכות הבד, ובהתאם בוחר עבורו את תנועת הכיבוס
- TurboWash –תוכנית מהירה ב- 39 דקות

WF16210WB

₪5,175

מכונת כביסה פתח חזית - 18 ק"ג

- צג LED ופאנל הפעלה בעברית
- אפשרות הוספת אדי קיטור במחזור הכביסה
- מנוע Inverter שקט ועמיד – מפחית רעידות ורעשים
- מערכת בקרת קצף – מונעת הצטברות קצף ומשפרת את יעילות הכביסה.

EL1800

₪3,990

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30

בתוקף עד- 2.11.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | התמונות להמחשה בלבד | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות.

*5018 PAYNGO.CO.IL

עמיאל ירחי

הקו הצהוב של ביבי

היתרון לגוש הימין שהתברר לפנות בוקר איפשר לנתניהו למתוח קו מרתיע מול איזנקוט: אם תרצה להקים ממשלה תיאלץ לבקש תמיכה אקטיבית מהמפלגות הערביות, שזה במילים אחרות סוף הקריירה הפוליטית שלך

הפער בין נתניהו לאיזנקוט לא היה רק במספר המנדטים - הפער היה גם חמש שעות. ביום הבחירות ב־12 בצהריים חגגו במרכז־שמאל את אחוזי ההצבעה הגבוהים בתל אביב ובריכוזים הערביים. בחמש בערב פעילי הימין צבאו על מעוזי הליכוד והחרדים החלו לצאת להצביע. בעשר בלילה חגגו במטות של איזנקוט, בנט והדמוקרטים את המדגמים שנותנים להם ניצחון על גוש נתניהו. בשלוש לפנות בוקר נתניהו סיים לכתוב את נאום הניצחון שלו, ועלה לנאום כשכל הערוצים כבר הודו שגוש נתניהו ניצח את גוש איזנקוט. הפער הזה השתקף היטב גם בחשבון ה־X של הקמפיינרים: רונן מנליס, איש סודו של איזנקוט, צייץ ביום שלישי בלי הפסקה; טופז לוק, איש הבחירות של נתניהו, צייץ רק מילה אחת: סבלנות.

כפי שנכתב פה לפני חודש וחצי, בבחירות הללו, שהתקיימו ברוח המלחמה האחרונה והמצב בחזיתות בצפון ובדרום, אין ניצחון מוחלט. ועדיין, אחרי קמפיין הפחדה ממושך, הצליח ראש הממשלה נתניהו במשימה הקשה ועקף את גוש איזנקוט במספר המנדטים. המשמעות: כדי להקים ממשלה איזנקוט, בנט וליברמן יצטרכו תמיכה אקטיבית של מפלגות ערביות, לא רק הימנעות. נתניהו, בדומה לעזה ולבנון, לא ניצח, אבל הציב קו צהוב, פוליטי: אם ירצה איזנקוט להקים ממשלה הוא יצטרך לחצות את הקו וללכת לשיתוף פעולה עם הערבים. ובליכוד משוכנעים שמי שחוצה את הקו הצהוב יהיה גמור, פוליטית.

את הקו הצהוב שרטט נתניהו בנאום קצר וממוקד, בשעה שלוש וחצי בלילה, כשעלה לנאום אחרי שעה שלמה של כתיבה ומחיקה, כפי שהעידה כף ידו שהייתה צבועה בדיו. תחילה הוא טבע את הביטוי "רוב ציוני יהודי" כדי לומר ניצחנו, ובשלב השני הציב את גבולות הגזרה ליריבים הפוליטיים: "אסור להקים ממשלה עם המפלגות הערביות. אתם מדברים על ברית המשרתים כשאתם עושים יד אחת עם אלה שתוקפים את חיילי צה"ל. אלה מפלגות אנטי־ציוניות. אסור שהדבר הזה יקרה". המסר הזה נועד גם לסמן ליריביו שיש גבול והוא עובר ברשימה המשותפת, וגם לסמן למצביעיו שהתרחיש היחיד שיכול להוציא את נתניהו מלשכת ראש הממשלה הוא בעצם צעד לא לגיטימי. בליכוד משוכנעים שאם ראשי המפלגות במרכז־שמאל יקימו ממשלה עם הרשימה המשותפת וחברי בל"ד, הם יימחקו פוליטית בבחירות הבאות. אבל הנקודה השלישית, ואולי הדרמטית ביותר בנאומו, הייתה הנושא האיראני.

שימי טיל על החלון

למרות שהקלפיות נסגרו וכבר אין את מי לנסות לשכנע, נתניהו חזר על המסר העיקרי בקמפיין הבחירות שלו: "ישראל עומדת בפני הזדמנות חד־פעמית להכות באיראן". לוח הזמנים לסבב באיראן, שעליו מדברים הפרשנים הביטחוניים, פותח חלון מאוד מאוד מצומצם: אם טראמפ מפסיד בבחירות האמצע יש לו זמן קצר עד השבעת הקונגרס, וכל זה ממש במקביל לימים שבהם יטיל הרצוג על מי מהצדדים את משימת הרכבת הממשלה. ואלו חדשות רעות מאוד לגוש של איזנקוט. לא בכדי איזנקוט פנה בנאומו לנתניהו אמש ואמר: אל תעז להשתמש בביטחון ישראל לצרכיך הפוליטיים. ההתבטאות החריגה של איזנקוט, שלמעשה מתנגדת לתקיפה באיראן בלי להכיר את החומר סולם לעלות לקוקפיט - הטייסים יעלו לקוקפיט ה־F-35, העריקים לקוקפיט של ממשלת נתניהו, כל תפקיד בכיר יוצע.

תוכניות הפעולה רבות ומגוונות, אבל בקצה, מה שהשתנה בין הכנסת ה־25 ובין הכנסת ה־26 הוא שנתניהו תלוי ביריביו ליברמן ובנט, ולא בשותפיו החרדים דרעי וגפני. ובמציאות שבה איזנקוט ויאיר גולן לא שוללים מהלכים חריגים בתמיכת הרשימה המשותפת, נתניהו במובן מסוים נמצא במשחק סכום אפס, וכל עוד הגוש לא משיג 61 מנדטים ניתן להשביע ממשלת מעבר בראשות איזנקוט. לכן כל העיניים נשואות לבנט וליברמן. השניים, שגדלו בגוש הימין, הבטיחו שלא יקימו ממשלה עם הרשימות הערביות. אם יפרו את ההבטחה, נתניהו יצטרך למרות הכול לארוז את חפציו בלשכת ראש הממשלה. בליכוד יש מי שמשוכנע שהשניים אכן יפרו את הבטחתם, כפי שכבר עשו בעבר עם מנסור עבאס. גם הפעם שותפות מלאה "רק" עם רע"מ עשויה להספיק כדי לגבור על גוש הימין בהימנעות הרשימה המשותפת, וזהו התרחיש האמיתי שהדאיג את בכירי הליכוד כשנחשפו להפתעתם לאחוזי ההצבעה הגבוהים ברהט.

צילום: חיים גולדברג, פלאש 90

יותר מרמז שהכרעות מול איראן צפויות בתקופה של הקמת הממשלה. נתניהו נואם במטה הליכוד

מובנת מבחינה פוליטית. כל אירוע ביטחוני ירחיק מאוד את הרצון של הציבור לשתף פעולה עם הרשימה המשותפת.

אם אכן יהיה מהלך ישראלי־אמריקאי באיראן בימי הרכבת הממשלה, זה עלול לשחק מצוין לידיו של נתניהו. "אסור ששיקולים זרים יסיטו אותנו", הוא אמר בנאומו, במסר ששוגר לכל חברי גוש איזנקוט, ובפרט למי מהם שנכנס לכנסת לראשונה ועלול אולי להתלבט ולהעדיף ממשלת אחדות על פני שיתוף פעולה פוליטי עם אחמד טיבי. אחת השיטות של נתניהו לנסות להקים ממשלה נרשמה בימים האחרונים של הכנסת היוצאת, אז נתניהו הזמין לפתע לעדכון ביטחוני את בני גנץ, ולא את ראש האופוזיציה לפיד. נתניהו יוכל להתחיל לזמן חברי כנסת בודדים ל"עדכונים ביטחוניים" הרי גורל שיסבירו למה חייבת לקום ממשלה ציונית. תקיפה באיראן יכולה לשמש כסולם נהדר לעריקים פוטנציאליים לרדת מעץ ה"רק לא ביבי", או במקרה הזה

> אנשי הקמפיין של איזנקוט היו צריכים לדעת שמבחינה דמוגרפית, גוש השמאל לא צמח בעשרה מנדטים בין הבחירות הקודמות ובין הבחירות הנוכחיות, ולכן כל האירוע נעוץ בהעברת מצביעים מגוש לגוש. בקרב הזה הם נכשלו

בין שבעה לשמונה

בין הקמפיין של איזנקוט לקמפיין של נתניהו הפרידו 24 שעות. איזנקוט התמקד ב־7.10 - וגם ביום הבחירות נסע לניר עוז ולאופקים, מוקדי הטבח. נתניהו התמקד ביממה שלאחר מכן, ה־8.10, כלומר ניהול המלחמה מאז אותו יום. ובמובן הזה צריך לומר שאיזנקוט נחל כישלון חרוץ. בקריית שמונה, אחת הערים שתושביה שילמו את המחיר הכי כבד במלחמה, שיעורי התמיכה בליכוד נעו סביב ה־50 אחוזים, ואילו באיזנקוט תמכו כ־10 אחוזים בלבד. בגוש השינוי דיברו בלי הפסקה על כך שהם פועלים בשכונות "ליכודיות", אך בפועל הליכודניקים נשארו בליכוד. אנשי הקמפיין של איזנקוט היו צריכים לדעת שמבחינה דמוגרפית, גוש השמאל לא צמח בעשרה מנדטים בין הבחירות הקודמות ובין הבחירות הנוכחיות, ולכן כל האירוע נעוץ בהעברת מצביעים מגוש לגוש. בקרב הזה הם נכשלו. אולי בגלל הקמפיין האלים נגד נתניהו, הקרב "מי יותר איש שמאל" שהתרחש שם בשבועות האחרונים, ואולי פשוט כי רוב בוחרי נתניהו בכנסת הקודמת התרשמו יותר מניהול המלחמה מאשר מהיום הנורא שבו היא פרצה.

הכישלון לא רשום רק על שמם, אלא גם על שם הסוקרים שליוו אותם והציגו במשך שנה לפחות בערוצים 11, 12 ו־13 סקרים שאין בינם ובין המציאות דבר. הטענה שהליכוד עומד על פחות מ־20 מנדטים התבררה כמופרכת. הנחת העבודה של הסוקרים שבסביבות 400 אלף איש עזבו את נתניהו עודדה את גוש השינוי, אבל למעשה הכניסה אותם לקונספציה. חריג היה הסוקר צוריאל שרון (גילוי נאות: הסוקר של ערוץ i24 שבו אני עובד) שחזה לליכוד 27 מנדטים גם בסקרים וגם במדגם. גם שלמה פילבר בערוץ 14 ספר 30 מנדטים. למרות שבימי המלחמה הערוצים יצאו לא פעם "לשדר מהשטח", הם נותרו רחוקים מהמצב האמיתי בשטח, כשטענו כבר מימי הרפורמה שנתניהו בשפל. בשעות הקטנות של ליל הבחירות צוריאל שרון לא עדכן את המדגם שלו - הערוצים שהביאו לחגיגות מוקדמות בגוש השינוי עדכנו את המדגם לכיוונו של צוריאל שרון.

ירושלים, אין כמוה בעולם

איפה הנוער היכן ירושלמי?

חיים מסטורי
ה-life שלי

חודש תנועות הנוער בירושלים 2026

אוקטובר-נובמבר - חשון תשפ"ו

מצטרפים ומכנסים ערכים לחיים!

עיצוב גרפי: מאיה

צילום: אבשלום ששוני, פלאש 90

◄ סיבך את עצמו בהצהרות נמהרות מיד לאחר פרסום המדגמים. איזנקוט במטה הבחירות של "ישר!"

גוש תקוע

הערבים נהרו לקלפיות, גוש האופוזיציה קרס ומחנה נתניהו השיג יתרון חשוב, אבל לא הצליח להגיע לגוש חוסם של 61 חברי כנסת ◄ השמאל כנראה ייאלץ לגנוז את חלומו לממשלת מיעוט בתמיכת הערבים, וגם ממשלת ימין לא אפשרית כרגע – אלא אם נתניהו יצליח לפייס את ליברמן ◄ בסופו של דבר, התוצאה היא תיקו. האם זה אומר שהולכים לבחירות חוזרות? יכול להיות, אבל יש עוד אפשרויות

אסף משניות

מערכת הבחירות אומנם התנהלה בנמנום לאורך תקופת הקמפיינים, אך החל מרגע פתיחת הקלפיות, ובעיקר אחריה, מדובר היה בדרמה שאף אחד לא דמיין. או יותר נכון לומר, כמעט אף אחד. כבר משעות הבוקר המוקדמות, כשהתחילו להגיע נתוני ההצבעה, התברר כי הציבור הערבי בישראל יצא להצביע בהיקפים חסרי תקדים. הנתון הזה הוביל לתורי ענק בקלפיות בכל רחבי הארץ, ולשיעור הצבעה סופי שלא נראה בישראל עשרות שנים.

הדרמה בשיעורי הצבעה לאורך היום הייתה רק הקדימון למחזה שראו אזרחי ישראל בפרסום המדגמים השונים. השנה, לראשונה בתולדות ישראל, נערכו לא פחות משישה מדגמי בחירות. התוצאות שהתפרסמו בהם הצביעו על כאוס מוחלט בנתונים, שגם עמוק אל תוך יום רביעי לא נפתר לחלוטין.

בין המדגמים השונים הייתה הסכמה על דבר עיקרי אחד: הליכוד היא המפלגה הגדולה בישראל. לעומת זאת, בשאלה הקריטית יותר, מי הגוש הפוליטי הגדול יותר, מחנה נתניהו או מחנה איזנקוט, הייתה מחלוקת חריפה בין המדגמים השונים. מדגמי ערוצי הטלוויזיה הוותיקים, קרי ערוצים 11, 12 ו־13, העניקו את הרוב הציוני בכנסת למחנה האופוזיציה. במדגמים הללו קיבל מחנה איזנקוט בין 52 ל־53 מנדטים, ואילו מחנה נתניהו סיים עם 50 מנדטים בלבד. לעומת זאת בקרב מדגמי הערוצים החדשים, כלומר 14, I24 וערוץ 16 החדש, הגוש הגדול ביותר היה מהרגע הראשון גוש נתניהו. שלמה פילבר וערוץ 14 אף נתנו לנתניהו 60 מנדטים, באמירה שליברמן לא עובר את אחוז החסימה ולקואליציה הנוכחית יש רוב בכנסת.

אומנם ניתוחי המדגמים נשמעים כעת כמו חדשות דאשתקד, אך בפועל התנהלות המפלגות במחנה האופוזיציה, שהתבססו על המדגמים, תעצב רבות את האפשרויות להרכיב ממשלה לאחר פרסום התוצאות הרשמיות, ביום רביעי הקרוב. המדגם הקרוב ביותר לתוצאות האמת, כפי שמשתקף כרגע לפי נתוני הקלפיות הרגילות, היה המדגם של צוריאל שרון ו'דיירקט פולס' בערוץ I24.

לפי נתוני האמת, כאמור, בטרם החלה ספירת המעטפות הכפולות ביום רביעי בלילה, אכן אין הכרעה בין הגושים. ליתר דיוק, אף גוש פוליטי לא הצליח להגיע ל־61 מנדטים ולהשיג רוב פרלמנטרי. בשבוע שעבר הגדיר כותב שורות אלה את מאמצי המחנות השונים בבחירות לא כניסיון לנצח, אלא כניסיון שלא להפסיד. במבחן התוצאה זה אכן מה שקרה: מחנה נתניהו לא ניצח, אך מחנה האופוזיציה אכן הפסיד וקרס בתוצאות האמת.

לפי חלוקת המנדטים הצפויה, מחנה נתניהו משיג בבחירות הללו 53-54 מנדטים בקלפיות הרגילות - נתון גבוה בהרבה ממה שרבים מהסקרים חזו לו, ונמוך מאוד מהרוב הפרלמנטרי המוחלט שצפו לו בסקרי ערוץ 14. נוסף על כך הליכוד היא המפלגה הגדולה ביותר, עם 27 מנדטים שאולי יהפכו אף ל־28. לעומת זאת, מחנה האופוזיציה חווה קריסה מהגדולות שנצפו בפוליטיקה הישראלית. בסקר האחרון של חדשות 12 זכה המחנה ב־59 מנדטים, ללא המפלגות הערביות. בתוצאות האמת, נכון לשלב זה, הוא לא משיג אפילו 50 מנדטים אלא נעצר על 47, נתון שאולי ישודרג מעט בספירת המעטפות הכפולות.

המפלגות הערביות, עם נתוני ההצבעה ההיסטוריים שנרשמו במגזר הערבי, מגיעות להישג שיא של מנדטים וינועו על 16-18 מנדטים, תלוי בתוצאות המעטפות הכפולות. לאחר ספירת הקלפיות הרגילות השיגו המפלגות הערביות 19 מנדטים, אך כאמור סביר להניח שלא יצליחו לשמור על ההישג הזה. מדובר אומנם במספר שיא של מנדטים למפלגות הערביות, אך הוא מסתיר בתוכו נתון מרתק בהרבה.

שיעור ההצבעה בחברה הערבית, שעמד על כ־80 אחוזים, גבוה יותר משיעור ההצבעה בקרב שאר המגזרים בישראל. המשמעות של הנתון הזה, לצד היקף בעלי זכות הבחירה במגזר הערבי, היא שהמגזר הערבי הביא לקלפיות שיעור מצביעים השווה ל־23 מנדטים.

> האפשרות לפצל את איזנקוט מוגדרת בשורות הקואליציה כאפשרות ממשית, לאור התחושות בקרב חברי מחנה האופוזיציה כי אין אפשרות שהמחנה יצליח להשיג יותר מנדטים ציוניים ממחנה נתניהו. בנוסף לכך, לפי הערכות במערכת הפוליטית, בסבב בחירות נוסף מפלגתו של איזנקוט תתרסק בקלפי, מה שיפלוט רבים מחברי רשימתו אל מחוץ לכנסת

בס"ד

ביה"ס להעצמה וטיפול מעומק התורה

חכמת הלב

כשהנפש פוגעת את הנשמה

נפתחה ההרשמה למחזור ה-20

נגיש ב-2.2.26

התוכנית להכשרת מטפלים רגשיים מתוך תורה

לצמוח אישית, להתפתח מקצועית

- כלים פרקטים ומקצועיים
- העצמה אישית
- ידע תיאורטי מעמיק
- קבוצות קטנות וליווי אישי
- מסלול תלת שנתי
- התנסות מעשית
- לימודי תעודה למקצוע מבוקש ומכניס

בואו להיות הדור הבא של המטפלים!

מסלולים נפרדים לגברים ולנשים | קמפוס בית צבי מיתר יד בנימין

לפרטים והרשמה: 0508684124 או 0509009509 / jfschool1@gmail.com

צילום: מיכאל גילעדי פלאש 90

◀ נתוני הצבעה היסטוריים והישג שיא של 16 מנדטים לפחות. מטה רע"מ בסכנין

כרבע מתוך המצביעים הערבים בחרו באופן אקטיבי להצביע נגד הרשימה המשותפת ורע"מ, ולבחור במפלגות ציוניות־יישראליות.

הנתונים הללו צפויים להשתנות, ולהגדיל עוד יותר את ההישג של מחנה נתניהו על חשבון המפלגות הערביות ואולי אף על חשבון מחנה האופוזיציה. הסיבה היא מספר שיא של מעטפות כפולות, כ־480 אלף, השווה 12-13 מנדטים. מספר השיא של המעטפות הכפולות נובע בין היתר מגידול של ממש במספר החיילים ומשרתי המילואים. מדובר בציבורים שבאופן מסורתי נותנים את קולותיהם למפלגות הקואליציה היוצאת, בדגש על הליכוד, הציונות הדתית ועוצמה יהודית. אם אכן כך יקרה גם הפעם, מחנה נתניהו עשוי להגיע אף ל־55 מנדטים בספירה הסופית.

המכשול הראשון: חוק הגיוס

השאלה העיקרית שעולה מהנתונים היא איך ניתן להרכיב ממשלה ממפת המנדטים המסתמנת. הצהרותיו של גדי איזנקוט בליל הבחירות, בנאום שנכתב לפני עדכוני המדגמים, כשבערוצים הוותיקים הוא עוד זכה לרוב ציוני, יצרו שורת התחייבויות מורכבות מבחינתו שהפכו את האפשרות כי יצליח להרכיב ממשלה כלשהי לקלושה הרבה יותר.

בתחילת הערב, כשכבר היה ברור כי המחנה האופוזיציוני לא הגיע ל־61 מנדטים, איזנקוט עוד דיבר על האפשרות להקים ממשלת מיעוט בתמיכה מבחוץ של המפלגות הערביות. אלא שלאור העובדה כי בתוצאות האמת מחנה איזנקוט קרס, ונוצר פער של 6-8 מנדטים ממחנה נתניהו, לאיזנקוט לא תספיק תמיכה שקטה של המפלגות הערביות, והוא יצטרך שהן יצביעו אקטיבית בעד ממשלה בראשותו. העובדה הזאת הסירה את האפשרות של ממשלת מיעוט מהשולחן.

במפלגות הערביות עצמן יש פער גדול בין רע"מ לרשימה המשותפת. כבר כשתוצאות המדגמים היו חיוביות בהרבה מבחינת מחנה האופוזיציה, התייצב מנסור עבאס בעמדה של חדשות 12 במטה רע"מ ואמר: "אין במספרים הנוכחיים ממשלה לאיזנקוט". עבאס גם הוסיף כי "מי שמציב תנאים לממשלה איתנו, שיוכיח קודם שהוא יכול בכלל להרכיב ממשלה". האמירה הזאת נאמרה בהקשר לרשימת ארבעת התנאים של איזנקוט לצורך שותפות כלשהי בממשלה. התנאים המדוברים הם: הכרה במדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, נאמנות לערכי מגילת העצמאות, גיוס חובה, ותמיכה בהשמדת חמאס והגדרתו כארגון טרור. רע"מ, כמובן, מתנגדת לסעיפים הללו.

איזנקוט עצמו חזר על התנאים הללו גם בנאום לפעילים, שמותג בהתחלה כנאום ניצחון ולאורך הערב התברר כפארסה. המשמעות היא כי איזנקוט מנע מעצמו, באמצעות הצהרותיו לאחר הבחירות, את האפשרות להרכיב ממשלה עם הערבים או עם החרדים.

מנגד, ברשימה המשותפת דווקא אמרו כי ניתן להרכיב ממשלה ולהדיח את נתניהו. את הדברים כתב בחשבון הטוויטר שלו יושב ראש הרשימה המשותפת יוסוף ג'ברין. "אנחנו מוכנים וערוכים לסלול את הדרך להדחת ממשלת נתניהו. מול ממשלת הדמים, מול פוליטיקה של עליונות, גזענות והדרה, אנו מציעים אלטרנטיבה אחרת לגמרי. השינוי עובר דרך שותפות יהודית־ערבית אמיתית ושוויונית. לא פחות מזה, ולא יותר מזה".

משמעות דבריו של ג'ברין ברורה מאוד, אך גם אם כל חברי הרשימה יצביעו בעד ממשלה של איזנקוט, הדבר לא מספיק על מנת להשיג 61 מנדטים. בנוסף לכך, בתוך מחנה האופוזיציה יהיו מתנגדים רבים, ובראשם ליברמן, שצפויים להצביע נגד ממשלה שכזאת, וכלל לא ברור שרע"מ לא תצביע גם היא נגד. במילים אחרות, האפשרות שאיזנקוט יצליח להקים ממשלת מיעוט אולי קיימת מבחינה מספרית יבשה, אך חסרת כל היתכנות פוליטית אמיתית.

לאחר שהאופציה שדיברו עליה לאורך כל מערכת הבחירות הוסרה מעל השולחן, יש לבדוק מה האפשרויות הרלוונטיות כעת. באופן מפתיע למדי, האפשרות הסבירה ביותר להרכבת ממשלה בכנסת הקרובה היא האפשרות שמעטים, אם בכלל, נתנו לה סיכויים כלשהם. מדובר בתסריט העריקים.

על פי נתוני תוצאות האמת, הסיכוי הסביר ביותר להקמת ממשלה הוא ממשלה בראשות נתניהו על בסיס מפלגות הקואליציה היוצאת, בתוספת מפלגה שתעבור ממחנה האופוזיציה לשורות הקואליציה. המועמדת הבולטת לתפקיד היא ישראל ביתנו של אביגדור ליברמן. מבחינת נתניהו זאת גם האופציה המועדפת בעיניו, בהנחה שדבריו בנאום שלאחר הבחירות אכן משקפים את עמדתו.

כזכור, בגיליון ערב יום כיפור פרסמנו בעיתון זה כי בשיחות סגורות אמר ליברמן לאנשיו כי לאחר הבחירות הוא ישלים לנתניהו ל־61 מנדטים, תמורת רוטציה. אלא שהאפשרות של רוטציה נגנזה בעקבות התוצאות. ליברמן עצמו, בנאום הניצחון, המשיך לתקוף את נתניהו, הגדיר אותו כמשפחת פשע, וקרא לאנשי הליכוד למרוד ביושב ראש מפלגתם.

אומנם הדגש התקשורתי הופנה לחלקים הללו בדבריו, אך החלקים החשובים באמת בנאומו היו אחרים לגמרי. "רשמנו הישג בלתי נתפס לאור נתוני הפתיחה שלנו. היינו מפלגת ימין במחנה שאינו ימין", אמר ליברמן לאחר שסיפר לפעיליו כי "עבר ניתוח נוסף להארכת הפתיל". המשפטים הללו היו תחילתו של נאום שהדגיש עד כמה מפלגתו של ליברמן נמצאת עמוק בימין, ועד כמה שאיפתה הגדולה היא "להרכיב ממשלת ימין אמיתית".

גם במתקפותיו על נתניהו, הדברים העיקריים עסקו בהזדהות עם מחנה הימין. "נתניהו הוא לא ימין. אין בו שום דבר מהימין. אנחנו צריכים להקים מחדש את הגוש הלאומי. אנחנו צריכים להקים ממשלת ימין אמיתית", אמר ליברמן בנאומו. פרט טריוויה שולי בסיפור: המונח "ניתוח להארכת הפתיל" נולד בפעם הקודמת שליברמן הפר את הבטחתו והצטרף למשלה בראשות נתניהו.

צריך לומר, החיבור בין הקואליציה הנוכחית לבין ישראל ביתנו הוא חיבור טבעי במיוחד. בכנסת היוצאת, הקואליציה עבדה בשיתוף פעולה מוצלח למדי עם חברי מפלגתו של ליברמן, בעיקר סביב סוגיות לאומיות. השחקנים בצדדים השונים מכירים זה את זה היטב ויודעים לסגור עסקאות, כולל כאלה שיכולות להרכיב קואליציה.

הבעיה הקשה בתרחיש הזה, אף שהוא הסביר ביותר לביצוע, היא שאלת חוק הגיוס. ליברמן יצטרך לקבל הישג בתמורה לכניסה לממשלה, וסוגיית חוק הגיוס היא החשובה בעיניו לצורך כך. מנגד, חוק הגיוס שליברמן מעוניין בו רחוק שנות אור מהחוק שהחרדים מוכנים לשקול, ונתניהו זקוק גם למפלגות החרדיות, שספגו מכה קשה: ש"ס רושמת את התוצאה הגרועה ביותר שלה זה 34 שנים, ויהדות התורה גם היא עשויה לאבד מנדט במעטפות הכפולות. השתיים עשויות לסיים עם שישה מנדטים כל אחת.

בכל מקרה, חוק גיוס במתכונת כזאת או אחרת יצטרך לעבור. החרדים מתנים בכך כל תמיכה שלהם, במטרה להחזיר את התקציבים וההטבות שקיבל המגזר לאורך השנים ונלקחו ממנו בשל אי הגיוס של המגזר לצבא או לשירות לאומי־אזרחי. העברתו של חוק כזה, שלאחר מכן גם יעמוד במבחן בג"ץ, מראש הוגדרה כאחת המשימות הקשות ביותר שמחכות לממשלה

במפלגות הערביות עצמן יש פער גדול בין רע"מ לרשימה המשותפת. מנסור עבאס אמר בליל הבחירות כי "מי שמציב תנאים לממשלה איתנו, שיוכיח קודם שהוא יכול בכלל להרכיב ממשלה". האמירה הזאת נאמרה בהקשר של ארבעת התנאים של איזנקוט לצורך שותפות כלשהי בממשלה

לא משתמשים
לא משלמים

נטו צעד חסכון 1

FUNOMENAL

עשו לכם מנהג קבוע, אחת לחודש עברו על החיובים
באשראי, בטלו את המיותר והחזירו כסף לתקציב
חוסכים נכון עם נטו חיסכון

האורגים 21 אשדוד
אסתר המלכה 19 כרמי גת

אושר אמיתי זה נטו חיסכון
רשת מזון זולה ומשתלמת בישראל

נטו חיסכון

הרווח כולו שלך.

מכבדים כרטיסי:
משרד הפנים, היימיש כארד - טובה וברכה, אידיש כארד, מלכי רבנן
אשל ירושלים, להחזיקם ולהחיותם, מזון ומחיה, נדרים כארד,כארד שופ.

לקבוצת המבצעים הסודית סרקו >

רוצים לעבוד איתנו? סרקו >

1599-50-1221

סניפים: אלעד | אשדוד | באר שבע | בית שמש | ביתר עילית | בת-ים | חדרה | מודיעין עילית | מעלות | עפולה
נתניה אגמים | נתניה הפלדה | כרמי גת | קרית אתא | קרית יערים - טלזסטון | קרית שמונה | רמות - ירושלים

צילום: נעם ריבקין פנטון. פלאש 90

◀ נאום שהדגיש שהמפלגה שלו נמצאת עמוק בימין. ליברמן ואשתו בקלפי ביישוב נוקדים

הנשיא טראמפ אמר ביום רביעי כי ישמח לראות בישראל ממשלה רחבה ללא הכוחות הקיצוניים. יש המעריכים במערכת הפוליטית כי על מנת לרצות את הנשיא האמריקני, ולקבל שנתיים נוספות בכהונה וכך לכהן כראש ממשלה עד לסיום כהונת טראמפ, נתניהו יהיה מוכן לוותר בנושא הרוטציה, כל עוד הוא ראשון

חדשה בראשות נתניהו. ליברמן רק מסבך את הדברים עוד יותר.

או רוטציה או בנט

תרחיש העריקים הוא הסביר ביותר לצורך הרכבת ממשלה, ובתוכו האפשרות להבאת ליברמן, אך יושב ראש ישראל ביתנו איננו האופציה היחידה. אפשרות נוספת שפונים אליה בליכוד היא משיכת עריקים ממפלגתו של גדי איזנקוט. הדרך לכך איננה מסובכת כל כך. רשימת 'ישר' בנויה בפועל משתי רשימות שונות. רובה הם חברי מפלגתו של איזנקוט, אך שלושה מתוך 21 הנציגים שנכון לכתיבת שורות אלה נכנסו לכנסת הם חברי מפלגת 'יסודות ישראל', רשימה שהקים חילי טרופר בראשית מערכת הבחירות. מדובר על טרופר עצמו, שירה שפירא ואליסף פרץ. השלושה למעשה יכולים מחר בבוקר להתפצל ולהתנהל באופן עצמאי לגמרי. השלושה, שמגיעים במקור ממחוזות המרכז והמרכז-ימין, הם מוקד התמקדות לאנשי נתניהו.

אלה לבד לא יספיקו לנתניהו על מנת להרכיב ממשלה. לכן, ובנוסף לכך, גם פיצולה של ישר עצמה עומד על הפרק. בגלל העובדה כי ללא טרופר ואנשיו נותרו במפלגת ישר רק 18 חברים, בפועל מספיקים שישה חברי כנסת בלבד על מנת לפצל את הסיעה. מתרחיש זה פחד איזנקוט לאורך כל הדרך, ולכן אף ניסה להחתים את חברי מפלגתו על מכתב נאמנות, רגע לאחר הגשת הרשימות. האפשרות לפצל את איזנקוט מוגדרת בשורות הקואליציה כאפשרות ממשית, לאור התחושות בקרב חברי מחנה האופוזיציה לאחר פרסום התוצאות כי אין באמת אפשרות שהמחנה יצליח להשיג יותר מנדטים ציוניים ממחנה נתניהו. בנוסף לכך לפי הערכות במערכת הפוליטית, בסבב בחירות נוסף מפלגתו של איזנקוט תתרסק בקלפי, מה שיפלוט רבים מחברי רשימתו אל מחוץ לכנסת. תרחיש נוסף כולל חיבור של טרופר לליברמן, ויצירת מחנה גדול יותר של עשרה מנדטים, שייתן לשניים יותר כוח מיקוח והשפעה מול נתניהו.

התוצאות החדות שבישרו כי מחנה איזנקוט כשל, וכי אין לו דרך מעשית להשיג ממשלה, כולל ממשלת מיעוט, הופכות את תסריט ממשלת האחדות לאפשרות בת קיימא. אלא שאם לאורך מערכת הבחירות כולה אנשי האופוזיציה גילו נדיבות מזויפת ואמרו כי נתניהו יצטרך להיות השני ברוטציה, דבר שלא מתאפשר משפטית, תוצאות הבחירות שינו גם את האפשרות הזאת.

לו נתניהו יבחר לבסוף להקים ממשלת אחדות, בוודאות הוא יהיה ראש הממשלה בתחילת הקדנציה. כמו כן, לאור העובדה שלנתניהו יש הרבה יותר מרחב תמרון, ולא ברור מה האינטרס שלו לתת לאיזנקוט כוח בדמות רוטציה, כלל לא ברור כי אכן תהיה רוטציה בין השניים. לא מן הנמנע כי איזנקוט יצטרך לוותר על הרצון להיות ראש ממשלה, ולכהן כהונה שלמה תחת נתניהו. בתמורה לכך נתניהו יצטרך לתת לאיזנקוט שורה של הישגים, חלקם בנושאי ליבה שחשובים לימין.

מתרחיש זה בדיוק הזהיר איתמר בן גביר לאורך מערכת הבחירות, כאשר ההנחה היא שבממשלת אחדות בן גביר לא יהיה חבר. בן גביר ניסה לנהל קמפיין על הנושא, אך בתוצאה הסופית רשם מספר מנדטים מאכזב במיוחד, נמוך בהרבה ממה שציפו לו במפלגה.

צריך לומר, ממשלת האחדות הזאת לא יכולה לקום רק עם הליכוד, ישר, הציונות הדתית, ביחד של בנט וליברמן. הסיבה היא שבממשלה שכזו נתניהו והמפלגות שהוא מביא איתו הופכות למיעוט בממשלה. לנתניהו, שהשיג את תואר המפלגה הגדולה ביותר וגם עומד בראש הגוש הציוני הגדול יותר, אין שום אינטרס להרכיב ממשלה שבה הוא לא יכול לשלוט. לכן, גם בתרחיש ממשלת האחדות, לפחות חלק מהשחקנים באופוזיציה ייאלצו להישאר בחוץ, וש"ס כנראה תיכנס גם היא לקואליציה.

גם תרחיש הרוטציה קיים על השולחן, אם כי הוא נפגע מאוד. הסיבה שהוא רלוונטי איננה המציאות הפוליטית הפנים־ישראלית, אלא דווקא הזירה הבין־לאומית. הנשיא טראמפ אמר במהלך יום רביעי כי הוא ישמח לראות בישראל ממשלה רחבה ללא הכוחות הקיצוניים. הסיבה: רצונו של טראמפ לתקוף שוב באיראן, צעד שלשמו הוא זקוק לצה"ל. נתניהו, שנמצא בקשרים מעולים עם היושב בבית הלבן, דיבר גם הוא על החשיבות שבהכרעת אירן. על כן, יש המעריכים במערכת הפוליטית כי כדי לרצות את הנשיא האמריקני, ולקבל שנתיים נוספות בכהונה ובכך לכהן כראש ממשלה עד לסיום כהונת טראמפ, נתניהו יהיה מוכן לוותר בנושא הרוטציה, כל עוד הוא ראשון.

במישורי הספקולציות עלתה האפשרות כי במסגרת דיל רוטציה שכזה, יעניק הנשיא הרצוג לנתניהו חנינה. בנוסף לכך, ישנם דיבורים במערכת הפוליטית שלפיהם כחלק מהדיל נתניהו ימונה לנשיא הבא של ישראל, לאחר סיום כהונת הרצוג בעוד כשנתיים.

התרחיש הרביעי להרכבת ממשלה, או החמישי - אם נחלק את האפשרויות לממשלת אחדות לשתיים שונות, הוא חזרה למתווה העריקים, הפעם עם נפתלי בנט. בנט ולפיד אומנם הצהירו שמפלגותיהם עוברות איחוד מלא, לצורך הקמה מפלגה מאוחדת. בפועל, שתיהן רשומות בנפרד ברשימת המועמדים שהוגשה לוועדת הבחירות. המשמעות היא שלבנט יש סיעה עצמאית בתוך רשימת 'ביחד' הגדולה, שמונה שבעה חברים. לפיד נותר עם חמישה בלבד.

לפיכך, ובדומה לסוגיית טרופר, גם בנט יכול להתנהל באופן עצמאי לחלוטין, ללא תלות בלפיד. אלא שבניגוד לטרופר, שחברי סיעתו מיושרים איתו באופן מלא וילכו איתו לממשלה עם נתניהו, התבוננות ברשימתו של בנט מראה כי המצב שם שונה. דמויות כקרן טרנר צפויות להערים קשיים על הצטרפות בנט לממשלה בראשות נתניהו, ללא כוחות משמעותיים מהאופוזיציה שיעשו זאת גם כן. בנט עצמו נשא נאום תקיף בליל הבחירות נגד נתניהו, והבהיר שנתניהו צריך לסיים את תפקידו.

למרות זאת, אי אפשר להתעלם מהאפשרות שבנט, האיש שלקח את המנדטים שהצביעו לו ב־2021 והקים איתם ממשלה עם רע"מ, יעשה תהליך כמעט זהה, אבל בכיוון ההפוך.

אולפנת הרב בהר"ן

משתתפת בצערה העמוק של **משפחת שטטנר**

על פטירת האם בוגרת האולפנה

מרת אלישבע טובה ע"ה

תנחומינו לבנות, בוגרותינו היקרות

רעות חנה, תמר ויסכה.

בבנין ירושלים תנוחמו.

צוות ההנהלה, ההוראה והעובדים

מו"פ אזורי מזרח
יו"ש ובקעת הירדן
חדש במעבדה!
לאנליזות יין במו"פ
אזורי מזרח באריאל
מעבדה מוסמכת
הרחבת סל הבדיקות
והשירותים האנליטיים במעבדה
לצד מגוון הבדיקות הקיימות במעבדה,
הכוללות מדדים כימיים בסיסיים
הוספנו בדיקות חדשות ומתקדמות:
בדיקת יציבות יין בקור ובחום
בדיקת מתכות
בדיקת Brettanomyces (Brett)
בדיקת פוטנציאל צבע ואפיון כימי מתקדם
בדיקת פרופיל: ארומות, פנולים וחומצות אורגניות
קרית המדע 3, אריאל | 054-3220165
winelabmop@gmail.com | mopmiz.com

שבת בקשות
עם מיטב החזנים מכל הזמנים!
יחיאל נחרי
אודי אריאלי
רפי ברזני
שלמה נחמיאס
אליהו אזז
Bekki Studio
פרשת תולדות
במעמד
ראש העיר, משה ליאון
הראשון לציון הרב דוד יוסף שליט"א
ג' כסלו תשפ"ז 13-14.11.26
בית הכנסת הגדול רחוב קינג ג'ורג' 56, ירושלים
תחילת בקשות: 3:00 | שחרית לשבת: 6:00
הכניסה חופשית- מותנה ברישום מוקדם באתר טיקצ'אק | לבירורים: 054-3114595
האירוע כולל כיבוד וקידוש

כַּבֵּד אֶת־ה' מֵהוֹנֶךָ
מכל מה שחננך, אפילו מקול ערב- אל תקרי מהונך אלא מגרונך (רש"י)
לימודי חזנות מקצועיים
ב"מכון רננות", היכל שלמה, ירושלים
חזנות אשכנזית
בניהולו של מאסטרו אלי יפה
◆ כיתות אמן ◆ הדרכה פרטנית ◆ לימודים תיאורטיים ◆ לימודי נוסח ◆ שיעורי מקהלה ◆ שיעורי פיתוח קול ◆ שירות האזנה מקוון
מורים וחזנים: אלי יפה, אברהם פיינטוך, יקי לויער, אברימי קירשבוים ועוד
* מותנה במבחן התאמה * מספר נרשמים מוגבל
לפרטים והרשמה: www.renanot.co.il | 054-311-4595
Bekki Studio

צילום: kaylee greenlee רויטרס

לא רק הפופולריות שלו תקבע, אלא גם המועמדים במחוזות. הנשיא טראמפ בעצרת תמיכה

מקום לא טוב באמצע

ביום שלישי הקרוב ילכו אזרחי ארצות הברית להצביע מי יהיו נציגיהם בבית הנבחרים ובסנאט, כשהסחף בבחירות האמצע לכיוון המפלגה הדמוקרטית בולט בכל הסקרים. איך ייראה ממשל טראמפ כשתחתיו קונגרס עוין, ולאיזה כיוון תלך בעקבות זאת המלחמה המשותפת של ארצות הברית וישראל נגד איראן? מומחים מנתחים

רבקי גולדפינגר

עם סיום מערכת הבחירות הדרמטית השבוע בישראל, העיניים עוברות לארצות הברית, שם ייערכו בשלישי הקרוב (3 בנובמבר) בחירות האמצע. הציבור האמריקני יצא לקלפיות ויכריע מי יהיו נציגיו בבית הנבחרים ובסנאט, וכיצד ייראה מאזן הכוחות הפוליטי בשנים הקרובות בשני הבתים. בחירות האמצע כשמן, מתקיימות באמצע הקדנציה של הנשיא האמריקני המכהן. אך בעוד הנשיא עצמו אינו עומד לבחירה, ויהיו התוצאות אשר יהיו - הוא ימשיך לכהן כנשיא ארצות הברית עד לסיום כהונתו בינואר 2029 - לבחירות בשלישי הקרוב יש השפעה מכרעת על אופי המשך כהונתו.

בבחירות האמצע נדרשים אזרחי ארצות הברית לבחור את 435 המושבים בבית הנבחרים, הבית התחתון של הקונגרס, וכן כשליש ממאה מושבי הסנאט, הבית העליון של הקונגרס (בבית הנבחרים הכהונה נמשכת שנתיים, ואילו בסנאט היא נמשכת שש שנים, אך שליש מהמושבים עומדים לבחירה אחת לשנתיים). כמו כן הם יידרשו לבחור מושלים בשורת מדינות ומשרות ציבוריות נוספות. ואם בשלב זה למפלגה הרפובליקנית קיים רוב בקונגרס, גם אם דחוק, המפה הפוליטית הזאת צפויה לעמוד למבחן דרמטי בבחירות הקרובות. אם כן תוצאות הבחירות בשבוע הבא יקבעו אם המפלגה הרפובליקנית תמשיך לשלוט בקונגרס, ברמה כזאת או אחרת, ותוכל לקדם בו את מדיניותה באופן מיטבי, או שמא המפלגה הדמוקרטית היא שתזכה ברוב באחד הבתים או בשניהם, ותוכל להערים קשיים ואף לבלום עשייה, מדיניות וחקיקה.

יש לציין כי ההיסטוריה הפוליטית בארצות הברית אינה מבשרת טובות למפלגתו של הנשיא טראמפ. ניסיון העבר מלמד שמפלגות שלטון נוטות לאבד מושבים בבחירות האמצע, עד כדי כך שהבחירות הללו זכו לכינוי המפוקפק 'קללת האמצע'. ואם לסמוך על הסקרים בארצות הברית, כרגע הם בהחלט חוזים שינוי צפוי במאזן הכוחות בקונגרס האמריקני: ירידה בכוחם של הרפובליקנים בשני הבתים לעומת חיזוקה של המפלגה הדמוקרטית. בינתיים טראמפ כמו טראמפ לא נכנע לתחזיות הקודרות, ועורך מסע חוצה מדינות להנעת השטח ולהבאת חברי מפלגתו לקלפיות. אבל הבחירות העומדות בסימן האינפלציה הגואה, העלייה במחירי הדלק והמלחמה המתארכת מול איראן מקשות עליו את המלאכה, גם בתוך מעוזי הרפובליקנים.

בידיים קשורות

רות פינס־פלדמן, עמיתה בכירה במכון משגב, דוקטורנטית באוניברסיטת תל אביב ומומחית לאסטרטגיה רבתי וליחסי ישראל-ארצות הברית, מדגישה את החשיבות הרבה בבחירות האמצע ואת מרכזיות תפקידם של בית הנבחרים והסנאט בפוליטיקה האמריקנית: "אם בבית הנבחרים או בסנאט יהיה רוב דמוקרטי, ממשל טראמפ יהפוך לממשל שידיו כבולות ובפועל למעין 'ברווז צולע'. יש להבין את ההבדל בין שני בתי הקונגרס. בית הנבחרים מייצג את האוכלוסייה בארצות הברית, והמושבים בו מחולקים בין המדינות בהתאם לגודל אוכלוסייתן. משך כהונת החברים בבית הנבחרים הוא שנתיים. הסנאט, לעומת זאת, מעניק לכל מדינה שני סנאטורים, בלי קשר לגודל המדינה, וכהונתם היא שש שנים, באופן מדורג. לשני הבתים תפקיד מרכזי בחקיקה ובפיקוח על הממשל, אבל יש ביניהם הבדלים. תקציבים והצעות חוק להטלת מיסים מתחילים בבית הנבחרים, ואילו לסנאט סמכויות ייחודיות, בין היתר אישור מינויים בכירים של הנשיא ואשרור אמנות. לכן בחירות האמצע יכולות לשנות את מידת חופש הפעולה שיש לנשיא האמריקני ליישם מדיניות ולפעול למימוש חזונו".

כיצד זה עלול להשפיע למשל על הליך החקיקה, העשייה הפרלמנטרית או התקציב?

"בחירות האמצע עשויות לשנות באופן דרמטי את מאזן הכוחות בוושינגטון. כרגע לרפובליקנים יש רוב זעום בבית הנבחרים, 218 מול 214, לצד שני מושבים פנויים ונציג עצמאי שמצביע עם הרפובליקנים. בסנאט יש להם רוב של 53 מול 47, כך שאם הדמוקרטים ישיגו רוב בבית הנבחרים, הם יוכלו לעמוד בראש הוועדות, לקבוע במידה רבה אילו הצעות חוק יעלו להצבעה ולפתוח בחקירות פרלמנטריות בנוגע

צילום: מאיר אליפו

רות פינס־פלדמן, עמיתה בכירה במכון משגב: "אם בבית הנבחרים או בסנאט יהיה רוב דמוקרטי, ממשל טראמפ יהפוך לממשל שידיו כבולות ובפועל למעין 'ברווז צולע'. תרחיש של קונגרס מפוצל עשוי להביא לשנתיים של עימותים, לתקיעות ולמאבק מתמשך על כל יישום מדיניות"

6 צבעים של שירה

COLORS OF SOUL FESTIVAL
פסטיבל צבעים של שירה
משרד התרבות והספורט
קול אישה
גלריית המקלט
ArtShelterGallery

פסטיבל הפרינג' לתרבות יהודית מקורית

מבית גלריית המקלט

אלנתן שלום

שיר דוד גדסי
מארח את :

עטר מיינר

דן שפירא

דוד בן ארזה
מארח את : דוד רעי סוויד

4-9.11
כ"ד-כ"ט חשוון

4 ימים של יצירה מקורית חדשה
לכל הפרטים סרקו את הברקוד

מופעי משפחות

4.11	5.11
כרטיס יומי מוזל	כרטיס יומי מוזל
₪130	₪160

מופעי נשים

8.11	9.11
כרטיס יומי מוזל	כרטיס יומי מוזל
₪150	₪120

אודיטוריום כיכר המוסיקה • יואל משה סלמון 10 • ירושלים

כרטיסים באתר טיקציק וגלטיקט

להתנהלות הממשל. הם גם יוכלו להקשות על העברת התקציב ועל מימוש חלקים מסדר היום של טראמפ", היא מתארת את הקשיים הצפויים.

"אם הדמוקרטים ישתלטו גם על הסנאט, יהיה לנשיא קשה יותר להעביר מינויים בכירים, ובייחוד מינויים שדורשים אישור של הסנאט. גם חקיקה משמעותית תהפוך למורכבת יותר. עם זאת, גם בתרחיש כזה יישארו בידי הנשיא סמכויות נשיאותיות בולטות, לרבות בתחומי מדיניות החוץ והביטחון, בכפוף לחוק ולמגבלות הסמכות. לכן תרחיש של קונגרס מפוצל עשוי להביא לשנתיים של עימותים, משברים תקציביים וניסיונות להגיע להסכמות נקודתיות, ובאופן כללי - לתקיעות ולמאבק מתמשך על כל יישום מדיניות. שליטה בשני הבתים לעומת זאת תעניק לטראמפ מרחב פעולה חקיקתי רחב יותר".

מה להערכתך צפוי לקרות?

"נכון לעכשיו, יש סימנים שמצביעים על קושי מסוים לרפובליקנים. סקרי דעת קהל מצביעים על שחיקה בתמיכה בטראמפ, וסוגיות כמו יוקר המחיה והמלחמה באיראן תופסות מקום מרכזי בשיח הציבורי. אבל צריך להבחין בין מגמה ארצית לבין התוצאה במדינות ובמחוזות שיכריעו את הבחירות. בסוף, הבחירות הן פרסונליות־מקומיות. המפלגה הרפובליקנית מסתכלת על היום שאחרי טראמפ ועל המאבק שלה על צביון ארצות הברית אל מול הפרוגרס ומועמדי המפלגה הדמוקרטית. השאלה אם נראה 'גל כחול' (ביטוי פוליטי לניצחון של המפלגה הדמוקרטית, ר"ג) תלויה לא רק במידת הפופולריות של טראמפ, שכאמור נמצא בירידה ובשפל, אלא גם בזהות המועמדים, בשיעורי ההצבעה, במצב הכלכלי ובחלוקה הגאוגרפית של התמיכה במפלגות".

פינס־פלדמן מציינת כי אומנם היסטורית מפלגתו של הנשיא המכהן נוטה לאבד מושבים בבחירות האמצע, אבל זהו דפוס פעולה ולא חוק טבע. "התוצאה תלויה גם במצב הכלכלי, באיכות המועמדים, במסרים שהמפלגות מציגות ובשאלה מי מצליח להביא את תומכיו לקלפיות", היא מסבירה. "טראמפ בחר להציב את עצמו במרכז מערכת הבחירות, והוא עורך עצרות ומסעות במדינות שבהן מתנהלים מרוצים תחרותיים. יש לכך שני צדדים: הוא עשוי לעורר את הבייס הרפובליקני ולהביא מצביעים לקלפיות, אך הוא גם הופך את הבחירות למשאל עם על תפקודו ועל מדיניותו. וכשהנשיא אינו פופולרי, מעורבות אישית גבוהה עלולה דווקא להקשות על מועמדים רפובליקנים במחוזות מתנדנדים, שבהם הם זקוקים גם לקולות של מצביעים שאינם מזוהים לחלוטין עם טראמפ".

עוד היא מציינת כי "חשוב גם לזכור שלא כל בוחר מצביע רק על בסיס אהדה או סלידה מהנשיא. יוקר המחיה, ההגירה, שירותי הבריאות והמלחמה באיראן משפיעים על האופן שבו מצביעים מעריכים את הממשל. לכן השאלה אינה רק אם טראמפ יצליח לשכנע את האמריקנים שהוא צודק, אלא גם אם הוא יצליח לגרום למספיק מהם להרגיש שמצבם השתפר בזכות מדיניותו".

ומה בנוגע למלחמה באיראן?

"המלחמה באיראן היא אחד המשתנים המשמעותיים במערכת הבחירות, בעיקר משום שהיא מחברת בין מדיניות חוץ לבין חיי היומיום של האמריקנים. ויש לה לפחות שלושה ממדים: ראשית, המחיר הכלכלי. עליית מחירי הדלק והחשש מהתייקרות מוצרים נוספים עלולים לפגוע בתמיכת הציבור בממשל. עבור בוחר שמתקשה לשלם על דיור, מזון ודלק, השאלה אם המלחמה מוצדקת מבחינה אסטרטגית אינה בהכרח נפרדת מהשאלה כמה היא עולה לו", היא אומרת.

"שנית, משך המלחמה ותוצאותיה. אם הממשל יוכל להציג הישגים ברורים, הדבר עשוי לחזק את טענתו שהמערכה נחוצה. אם המלחמה תתארך, המחיר יעלה ולא יהיה ברור מהי מטרת הסיום, אז יהיה קשה יותר לשכנע את הציבור שהיא מצדיקה את המחיר. ושלישית, היחס בין ביטחון לאומי לסדר העדיפויות האזרחי. בסקר AP-NORC שפורסם ב־22 באוקטובר, כ־80 אחוז מהנשאלים שמו את הפחתת יוקר המחיה בעדיפות מרכזית, וכ־70 אחוז רצו שהקונגרס יתמקד בסיום המלחמה באיראן. אלה נתונים שממחישים עד כמה שני הנושאים האלה כרוכים זה בזה בעיני הציבור. עם זאת, לא כל מי שמתנגד למלחמה יצביע בהכרח לדמוקרטים, ולא כל מי שתומך בפעולה נגד איראן יתמוך אוטומטית בטראמפ".

האם אחרי הבחירות יש סיכוי שטראמפ יוכל להוציא מתקפה באיראן?

"אם הדמוקרטים ישיגו רוב בבית הנבחרים או בסנאט בבחירות האמצע, הם יוכלו להקשות עליו מבחינה פוליטית ומוסדית לבצע תקיפה נרחבת: לקיים דיונים וחקירות, לדרוש דיווחים על מטרות המלחמה והוצאותיה, לעכב תקציבים ולנסות להגביל את חופש הפעולה של הממשל באמצעות חקיקה. עם זאת, חשוב להבחין בין יכולת להקשות לבין יכולת למנוע תקיפה", היא מחדדת. "לנשיא האמריקני יש סמכויות נרחבות להפעלת כוח צבאי, ובמיוחד לביצוע פעולה מוגבלת, ולכן רוב דמוקרטי בקונגרס לא בהכרח יוכל לעצור אותו בזמן אמת. גם בסנאט, שבו נדרשים לעיתים 60 קולות כדי להתגבר על חסימות חקיקה, עצם השגת הרוב אינה מבטיחה יכולת לכפות עליו שינוי מדיניות".

אולי דווקא העובדה שזו הקדנציה האחרונה של טראמפ יכולה לסייע?

"נכון. זה משנה את התמונה, כי לפי החוקה האמריקנית הוא אינו יכול להתמודד שוב לנשיאות לאחר שתי כהונות, ולכן אין לו צורך לשמור על הסיכויים שלו להיבחר מחדש. הדבר עשוי להפוך אותו לנועז יותר, משום שהוא פחות תלוי בשיקולי בוחרים ובחשש מהמחיר האלקטורלי של מלחמה לא פופולרית. עם זאת, הוא עדיין תלוי בתמיכת הרפובליקנים בקונגרס, במימון הצבא, בעמדות של בכירי הממשל ובשיקולים צבאיים ואסטרטגיים, לרבות הסיכון להסלמה אזורית ולנפגעים אמריקנים. לכן התרחיש הסביר אינו בהכרח שהדמוקרטים יצליחו למנוע ממנו לתקוף, אלא שהם יוכלו לעלות את המחיר הפוליטי והמעשי של המהלך", היא מדגישה.

"בסוף יהיו לטראמפ הסמכות וחופש הפעולה, כשהוא משוחרר מכבלים אחרים. בלי בחירות באופק ובלי המחויבות לגיוס תמיכה ציבורית הוא אמור להיות יותר חופשי לפעול כמיטב הבנתו מול איראן, אבל זה פשוט עשוי להקשות בעניינים פרוצדורליים, תחקירים ודיונים, וגם בניסיונות חקיקה".

האם וכיצד ישפיעו שיעורי ההצבעה על תוצאות הבחירות?

"שיעור ההצבעה הוא אחד המשתנים החשובים ביותר בבחירות האמצע, משום שבדרך כלל משתתפים בהן פחות מצביעים מאשר בבחירות לנשיאות. לכן היכולת לגייס את התומכים ולהוציא אותם מהבית עשויה להכריע מרוצים צמודים. השאלה החשובה היא לא רק כמה אנשים יצביעו, אלא מי הם יהיו. אם מצביעים שאינם מרוצים מהממשל יגיעו לקלפיות בשיעור גבוה, הדבר עשוי להועיל למועמדי האופוזיציה. אם תומכי הנשיא יתגייסו בהמוניהם, התוצאה עשויה להיות שונה", היא מבהירה.

"נכון ל־23 באוקטובר, דיווחים על ההצבעה המוקדמת הראו עלייה במספר המצביעים בכמה מדינות תחרותיות. בטקסס, למשל, מספר ההצבעות המוקדמות היה גבוה בכ־74 אחוזים לעומת אותה נקודת זמן בבחירות האמצע של 2022. גם בקנזס, במיין, בצפון קרוליינה ובאוהיו נרשמו עליות. עם זאת, חלק מהפערים קשורים גם לשינויים בהליכי ההצבעה ובדיווח עליה. לכן צריך להיזהר מהסקת מסקנות מנתוני ההצבעה המוקדמת. לא בכל המדינות נרשמים הבוחרים לפי השתייכות מפלגתית, והצבעה מוקדמת אינה מבטיחה הצבעה למפלגה מסוימת. בנוסף לכך, נתונים אלה אינם כוללים בהכרח את מי שיצביע ביום הבחירות".

ומה בנוגע ליחס הממשל לישראל? משהו עומד להשתנות בהתאם לתוצאות הבחירות?

"התשובה תלויה במידה רבה בשאלה מי ישלוט בקונגרס, אבל גם בזהות הנבחרים ובשינויים שמתרחשים בתוך שתי המפלגות - הרפובליקנית והדמוקרטית. חשוב להפריד בין שלושה מישורים: מדיניות הבית הלבן, עמדות הקונגרס והלך הרוח בציבור האמריקני", היא מדגישה. "בבית הלבן, טראמפ ימשיך לקבוע את הכיוון המרכזי של מדיניות החוץ האמריקנית. אובדן הרוב בקונגרס לא יוביל אוטומטית לשינוי במדיניות כלפי ישראל. עם זאת, הקונגרס משפיע על תקציבים, על סיוע החוץ ועל הפיקוח על פעולות הממשל, כמו לנסות ולהגביל את משך זמן המלחמה, ולכן שינוי במאזן הכוחות

צילום: רויטרס US Navy

◄ על פי סקרים בארצות הברית, רובו המוחלט של הציבור מעוניין בהפסקת המלחמה. מטוסי ארצות הברית פועלים באיראן

צילום: טל גבעוני

ד"ר קובי ברדה, המכון למדיניות העם היהודי JPPI: "אם טראמפ יפסיד את הבחירות, כמו שהסקרים אכן חוזים, אזי להערכתי החלון שייפתח לתקיפה באיראן יהיה מ־3 בנובמבר ועד 3 בינואר, תקופה של שלושה חודשים שבה ההרכב הנוכחי בבית הנבחרים ובסנאט עדיין נשאר על כנו"

צילום: jonathan alcalay רויטרס

◄ נושאי הפנים, כמו מחיר הדלק בעקבות המלחמה באיראן, יקבעו את גורל הבחירות. בתי זיקוק במפרץ

עשוי להשפיע על התנאים שבהם תיושם המדיניות של טראמפ", היא מסבירה.

"אם הדמוקרטים ישתלטו על בית הנבחרים, הם יוכלו לקדם דיונים וביקורת על מדיניות הממשל במזרח התיכון. אם ישיגו גם את הסנאט, הם יוכלו להרחיב את הפיקוח ולהקשות על מהלכים מסוימים, אם כי לא כל צעד בתחום הביטחוני דורש אישור של שני הבתים. אבל חשוב לא פחות מהחלוקה בין המפלגות הוא השינוי בתוך המפלגות עצמן", היא מדגישה.

"בקרב הדמוקרטים מתקיים ויכוח על היקף הסיוע לישראל ועל התנאים שיש להציב לו. לצד תומכים בשיתוף פעולה ביטחוני הדוק, יש גם נבחרים ומצביעים הדורשים הגבלות נוספות, בעיקר על רקע המלחמות בעזה, בלבנון ובאיראן.

"בחירות האמצע לא יכריעו לבדן את עתיד היחסים בין ארצות הברית לישראל", מסכמת פינס־פלדמן, "אבל הן עשויות לשנות את גבולות התמיכה הפוליטית בישראל בוושינגטון ואת התנאים שבהם הסיוע ושיתוף הפעולה יימשכו. יתרה מכך, בחירות האמצע יכולות לתת לנו אינדיקציה באשר לעתיד היחסים ולכיוון שאליו הרוחות בציבור האמריקני נושבות".

צונאמי כחול?

ד"ר קובי ברדה, מומחה לפוליטיקה אמריקנית במכון למדיניות העם היהודי JPPI, עוקב בעניין רב אחר הבחירות מעבר לים ומשוכנע כי לתוצאותיהן השלכות כבדות משקל על הממשל האמריקני המכהן. "ההשלכה העיקרית לתוצאות הבחירות היא ההנחה שהדמוקרטים ינסו ללכת על תהליך של הדחת נשיא, כיוון שהדחה נקבעת בבית הנבחרים ועם רוב פשוט אפשר להעביר אותה. מלבד זאת, בית הנבחרים הוא שמכין את התקציב, וזו עומדת להיות משוכה שלטראמפ יהיה קשה מאוד לעבור. אנחנו כבר מכירים את הסיטואציה הזאת מכהונה אחרת שלו. ב־2018, כשהוא הפסיד את הבית, היה לו קשה מאוד להתנהל. לכן באופן עקרוני טראמפ ייאלץ עד סוף הכהונה שלו לנסות ולתמרן בצורה שהיא הרבה יותר קשה ומורכבת ממה שהיה עד כה, וטראמפ כידוע הוא לא בדיוק נשיא שיודע לשתף פעולה. אם כן ככל הנראה ארצות הברית נכנסת לתקופה מאתגרת מאוד".

רות פינס־פלדמן, עמיתה בכירה במכון משגב: "בחירות האמצע לא יכריעו לבדן את עתיד היחסים בין ארצות הברית לישראל, אבל הן עשויות לשנות בוושינגטון את גבולות התמיכה הפוליטית בישראל. הן ייתנו לנו אינדיקציה באשר לעתיד היחסים ולכיוון שאליו הרוחות בציבור האמריקני נושבות"

האם להערכתך אנחנו צפויים לחזות בגל כחול בשני הבתים, כמו שרבים מהמומחים בארצות הברית צופים?

"באופן עקרוני הסקרים כעת בארצות הברית לא מדברים על גל כחול אלא על צונאמי כחול. אבל אני קצת סקפטי שאכן כך הם פני הדברים", הוא מבקש לסייג. "קודם כול, בשל שיעורי הבית שעשו במפלגה הרפובליקנית עוד קודם, בתהליך שנקרא 'שרטוט מחוזות'. הם שינו את גבולות המחוזות, באופן שהוסיף מוקדי הצבעה רפובליקניים למחוזות תחרותיים, והכריעו לטובתם. בהקשר הזה הם הצליחו לייצר לעצמם רווח של פלוס 9, כלומר לקחו תשעה מושבים שלכאורה היו אמורים להיות דמוקרטים במדינות כמו טקסס ופלורידה, והפכו אותם לחלק מהמפלגה הרפובליקנית, לפחות על פניו. זאת אומרת שהדמוקרטים צריכים לעשות הופעה מצוינת כדי לקבל את הכיסאות. הבעיה היא שהמפלגה לא פופולרית מצד אחד, ומצד שני אנחנו רואים שהרפובליקנים מראים נתוני הצבעה גבוהים יותר בהצבעה המוקדמת במעטפות מאלה שראינו ב־2024. אז נכון, הסקרים מנבאים כישלון טוטאלי למפלגה הרפובליקנית, אבל יש מדדים אחרים שמלמדים אחרת, ולכן להערכתי יכול להיות שנופתע באופן מסוים כשנראה את התוצאות".

אתה מעריך שטראמפ אחרי הכול מסוגל לצמצם את הפער?

"הרפובליקנים בכלל, וטראמפ באופן אישי מכיסו הפרטי, השקיעו כסף רב בקמפיין הזה. טראמפ עושה הכול כדי לנצח. הוא גם נעזר באילון מאסק ששולט ברשת X כדי לנסות ולקדם את המהלכים שלו. לכן לא הייתי ממהר להספיד את הרפובליקנים, למרות שכל הסקרים שאני מכיר מדברים על כישלון צורב ומהדהד למפלגה הרפובליקנית בבחירות הקרובות".

ד"ר ברדה מצביע על המערכה באיראן והשלכותיה כגורם מרכזי המשפיע על הלך הרוח בארצות הברית: "המערכה באיראן משפיעה באופן רע מאוד, בעיקר משום שישנה עליית מחירים בדלק ובסולר. סולר משמש בעיקר משאיות וטרקטורים, שמשתמשים בהם בהרבה מהמדינות האדומות של טראמפ. ובעקבות כך פתאום תפקידים של סנאטור בקנזס, באוהיו ובטקסס, מעוזים רפובליקניים מובהקים, נחשבים אפשריים לדמוקרטים. עליית המחירים נובעת מהמלחמה עם איראן, והיא מגיעה לשיאה דווקא בעיתוי הרגיש הזה. מחיר לחבית נפט כבר גבוה יותר מ־110 דולר. ומבחינת טראמפ זאת סיטואציה מורכבת ביותר".

האם בתרחיש של איבוד רוב באחד הבתים, ממשל טראמפ יהיה מנוע מלתקוף באיראן?

"אם טראמפ יפסיד את הבחירות, כמו שהסקרים אכן חוזים, אזי להערכתי החלון שייפתח לתקיפה באיראן יהיה מ־3 בנובמבר ועד 3 בינואר, תקופה של שלושה חודשים שבה ההרכב הנוכחי בבית הנבחרים ובסנאט עדיין נשאר על כנו. לכן יש להניח שטראמפ ינסה לסיים את המלאכה באיראן בתוך חלון הזמן של שלושת החודשים הקרובים. אחר כך זה יהיה כמעט בלתי אפשרי".

מה מבשרות תוצאות הבחירות על יחס הממשל לישראל? האם משהו עלול להשתנות?

"האם הממשל ישנה את עמדתו כלפי ישראל? התשובה היא ככל הנראה לא, כל עוד דונלד טראמפ חי ונושם, ולא חלילה קרה לו משהו והוא הוחלף על פי החוקה בג'יי. די. ואנס, שאז אני מניח שיכולה להיות איזו נסיגה בתמיכת הממשל. באשר לקונגרס עצמו - ודאי שיש לתוצאות הבחירות השלכות ישירות גם על מדיניות החוץ של ארצות הברית", הוא מבהיר. "רק לפני שלושה שבועות הועלתה הצעת החלטה של הסנאט, שמחייבת את משרד החוץ להציג דוח חקירה על אלימות נגד אזרחים אמריקנים ממוצא פלשתיני ביהודה ושומרון. הצעת ההחלטה קובעת שעד שלא מוצג הדוח, לא יהיה ניתן להעביר סיוע לישראל, ומתוך 48 סנאטורים 47 הצביעו בעדה. רק לצורך ההמחשה, לפני שנה וחצי הצעה דומה זכתה לתמיכה של עשרה סנאטורים בלבד. אם כן יש סחף אדיר נגד ישראל, ולא רק במפלגה הדמוקרטית אלא לצערי גם בתוך המפלגה הרפובליקנית".

האמריקנים נחשבים מצביעים לא נלהבים במערכות הבחירות, ובבחירות האמצע אפילו פחות. כיצד ישפיע שיעור הצבעה נמוך על התוצאות?

"זו באמת שאלת השאלות, כי באופן מסורתי בחירות האמצע פחות מעניינות את האמריקנים ולאנשים יש פחות חשק לצאת להצביע בהן. אבל אנחנו רואים תופעה מרתקת, למשל בבחירות לפריימריז של המפלגה הדמוקרטית הרבה מאוד צעירים, מה שנקרא דור ה־Z, שבדרך כלל לא לוקחים חלק בבחירות האמצע, יצאו מהבית והצביעו בהמוניהם. זה גם הוביל לבחירת מועמדים מאוד קיצוניים ואנטי־ישראלים. מה יהיה קצב ההצבעה בבחירות הקרובות? זה נתון שנדע רק אחרי הבחירות, אבל באופן עקרוני אכן מדובר בשאלה דרמטית שיכולה להיות לה השפעה דרמטית ביותר על האופן שבו יסתיימו בסופו של דבר הבחירות".

לסיגלית ודביר שרייבר
מזל טוב
להולדת הנכדה
שתזכו לגדלה לתורה,
לחופה ולמעשים טובים
בשבע

פרח השכונות

שפי פז הייתה מהראשונות שהבינו שהמאבק נגד המסתננים הבלתי חוקיים מתחיל בתיקון מערכת המשפט ◂ היא נלחמה על זכותם של תושבי דרום תל אביב לחיות ללא פחד, ולא נרתעה גם כשנעצרה שוב ושוב ולבסוף נשלחה לכלא ◂ השבוע נדם ליבה של לוחמת הצדק הגדולה, שהחלה את דרכה במרצ – והפכה לפעילת ימין כשהבינה שבשמאל לא באמת מתעניינים בזכויות אדם

◂ "בזכותה, לפחות בשתיים מתוך שלוש השכונות המרכזיות בדרום תל אביב הוחזר הרוב היהודי". שפי פז ז"ל

יוסף ארנפלד

בערב יום הבחירות, רגע לפני פתיחת הקלפיות, נרשם מחזה נדיר ולא צפוי בבית העלמין ירקון: נציגים ממגעד רחב של מפלגות התכנסו יחד. שרים, חברי כנסת ואישי ציבור הגיעו כדי לחלוק כבוד אחרון לפעילה החברתית שפי פז ז"ל, שהלכה לעולמה בגיל 74 לאחר מאבק ממושך במחלת הסרטן.

בקרב המלווים בדרכה האחרונה בלטו יושב ראש הכנסת אמיר אוחנה, השר לביטחון לאומי איתמר בן גביר, שר החינוך יואב קיש, השר יצחק וסרלאוף, חברי הכנסת שמחה רוטמן, לימור סון הר־מלך ואריאל קלנר, ולצידם משה פייגלין, ד"ר מיכאל בן ארי וחבר מועצת עיריית תל אביב חיים גורן.

פטירתה של שפי פז חותמת פרק מרכזי במאבק הציבורי למען תושבי שכונות דרום תל אביב. במשך השנים הייתה פז אחת הדמויות הבולטות והמשפיעות ביותר במאבק נגד ההסתננות הבלתי חוקית לישראל ומסמלי הביקורת הנוקבת על מערכת המשפט, והובילה בעקביות ובנחישות את קולם של התושבים.

אל הודעות האבל הרבות הצטרף גם ראש הממשלה בנימין נתניהו, שספד לה במילים חמות. "יחד עם רבים מישראל, רעייתי ואני אבלים על פטירתה של שפי פז - לוחמת חברתית אדירה למען תושבי דרום תל אביב", אמר נתניהו. הוא התייחס גם למאבקים המשפטיים והציבוריים שניהלה פז לאורך השנים, והוסיף: "היא נרדפה על כך בצורה אכזרית, ולמרות הכול לא הרכינה ראש. יהי זכרה ברוך".

פז, בת להורים ניצולי שואה שעלתה מפולין בילדותה, הקדישה את שנותיה האחרונות למאבק עיקש למען תושבי השכונות הוותיקות בדרום תל אביב, למען ביטחונם האישי וזכותם לחיות בכבוד בבתיהם. מאז שנת 2013 עמדה בחזית המחאה נגד המסתננים הבלתי חוקיים, הובילה הפגנות, והתייצבה ללא מורא מול ממשלות, ראשי ערים ומערכת המשפט. היא נתפסה כלוחמת אמיצה ואישה של אמת, שלא חששה להתעמת עם מוקדי הכוח החזקים במדינה כדי להשמיע את קולם של מי שהרגישו שקולם הושתק.

על פעילותה הנחושה שילמה פז מחירים אישיים כבדים. בספטמבר 2024 נגזרו עליה חודש וחצי מאסר בפועל בעקבות כמה אירועי מחאה, בהם ריסוס גרפיטי סמוך לבתי שופטים, מוסדות חינוך ומרפאות של ילדי מסתננים, כמו גם עימות במעון לילדי מבקשי מקלט בתחנה המרכזית. לצד זאת, בשנה שעברה ביטלה הפרקליטות כתב אישום נוסף נגדה בגין השחתת משרדי האיחוד האירופי ברמת גן בשנת 2019 - מיצג מחאה שכלל מריחת צבע אדום והדבקת תמונות של נרצחי פיגועים במחאה על מעורבות האיחוד בישראל - בשל "קשיים ראייתיים בניהול התיק". גם מאחורי הסורגים ומול ההליכים המשפטיים, סירבה פז להביע חרטה על עצם מאבקה.

חבר הכנסת שמחה רוטמן ספד לה לא רק כמנהיגת מחאה, אלא כחברה קרובה ושותפה לדרך. "שפי פז הייתה בשבילי קודם כול חברה ושותפה. אישה גדולה מהחיים", שיתף רוטמן, "הכרנו לפני שנים רבות. בהתחלה היא הייתה עבורי רק שם: סיפרו לי שיש מישהי בדרום תל אביב שנאבקת למען השכונות, נגד המסתננים ונגד מה שעשו לאזור הזה. אישה שמצליחה לאחד סביבה חבורה של אנשים מסורים באופן בלתי רגיל, שמוכנים לעזוב הכול ברגע אחד - כי שפי מבקשת, כי שפי קוראת, כי שפי מצביעה על הכיוון וכולם רצים".

רוטמן מעלה על נס את תרומתה התודעתית של פז לחיבור בין המאבק החברתי למאבק המשפטי. "תמיד אזכור לה את ההבנה הפשוטה והבהירה שהמאבק על מערכת המשפט קשור בטבורו למאבק של תושבי דרום תל אביב. היא זיהתה שההחלטות של אנשים שיושבים ברחביה נוחתות על חייהם של אנשים בשכונות, בלי שמקבלי ההחלטות רואים אותם ובלי שאכפת להם מהמחיר שהם משלמים. שפי חיברה מאבק חברתי לתפיסה לאומית בריאה. היא הייתה שמאלנית תל־אביבית שהתעוררה, שהבינה שהיא בוחרת בעם ישראל, שהיא חלק ממנו, ושאיתו היא נאבקת".

רוטמן אף שיתף בזיכרון מרגש מימיה האחרונים בבית החולים. "לפני שבועיים, ליד מיטתה, כשהייתה מורדמת ומונשמת, פגשתי את משפחתה. הם סיפרו שלא עברו איתה את השינוי הפוליטי הזה, אבל האהבה והדאגה בעיניים היו שם במלוא עוצמתן. גם שם ראיתי את מה שהיה בה כל השנים: היכולת להיות מחוברים ולאהוב, גם כשלא מסכימים. דבר נדיר כל כך בימים האלה".

עמדה בפרץ מול כל העולם

אחד האנשים הקרובים ביותר לשפי פז בשנים האחרונות היה עורך הדין איתמר ברקאי, שליווה אותה משפטית לאורך עשור שלם - משנת 2016 ועד ימיה האחרונים. בשיחה כואבת עם 'בשבע' הוא משחזר את תחילת הדרך המשותפת. "החיבור הראשוני בינינו נוצר כשהיא נעצרה בתחנת המשטרה בהרצליה", מספר ברקאי, "היה נגדה צו הרחקה משטרתי מביתה של השופטת חיות, והיא הפרה אותו. כדי להגיע למקום היא הסתתרה בתא המטען של רכב, יצאה ממנו ומחתה למרות הצו. משם לקחו אותה לתחנת גלילות, ושם נפגשנו בפעם הראשונה".

ברקאי מדגיש כי מהרגע הראשון לא ראה בפז עוד לקוחה שגרתית. "מבחינתי היא ממש לא הייתה עוד לקוח", הוא אומר, "כשהתקשרו אליי וביקשו שאגיע לתת לה ייעוץ לפני חקירה, הרגשתי תחושה עמוקה של שליחות ושל כבוד - לסייע למאבק של תושבי דרום תל אביב. זה לא היה עוד ייעוץ שגרתי. ישבתי איתה בתחנת המשטרה שעות ארוכות עד שהתקבלה החלטה, ולא עזבתי עד שווידאתי שהיא משתחררת בתנאים שמקובלים עלינו ולא בשום תנאי אחר. זו הייתה תחילתה של חברות מופלאה ואמיצה".

לאורך עשר שנות הליווי המשפטי, מעיד עורך הדין ברקאי, הצליחה פז לסדוק את חומת המשפטיזציה ולהוביל שינוי עמוק בשטח. "בהחלט הרגשנו שהיא מחוללת שינוי, וראו את זה בפועל. היו ניסיונות לקדם עסקאות ופתרונות שונים מול האיחוד האירופי, ומי שטרפדה אותם הייתה שפי. אם ההסכמים האלה היו מתקבלים חלילה, זו הייתה בכייה לדורות. שפי הייתה מי שעמדה בפרץ

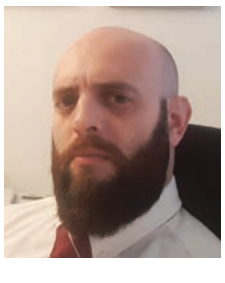

עורך הדין איתמר ברקאי: "לדעתי היא הייתה בין הדמויות המאוימות ביותר בישראל. היציאה שלה מהבית בכל יום הייתה הימור; היא אף פעם לא ידעה מתי ינסו לפגוע בה, וניסיונות כאלה היו לא פעם ולא פעמיים. אבל הגיבורה הזאת לא נכנעה לאיומים ולציד הפחדות"

- פשוטו כמשמעו - כשכל העולם עמד נגדה".

בדבריו מתאר ברקאי את המחיר האישי הכבד ואת הסיכון היומיומי ששילמה פז על נחישותה. "אינני יודע לעשות השוואות, אך לדעתי היא הייתה בין הדמויות המאוימות ביותר בישראל. היציאה שלה מהבית בכל יום הייתה הימור; היא אף פעם לא ידעה מתי ינסו לפגוע בה, וניסיונות כאלה היו לא פעם ולא פעמיים. אבל הגיבורה הזאת לא נכנעה לאיומים ולציד הפחדות. היא לא התרפסה בפני המערכת, לא פחדה ממנה, ונלחמה בה כמו לביאה".

פרט למאבק הישיר נגד ההסתננות, ברקאי משוכנע כי פז הותירה חותם ניכר על מערכת המשפט והאכיפה בישראל כולה. "היא חשפה את קלונה של המערכת. שפי הייתה מהגורמים הבולטים שחשפו את האכיפה הבררנית ואת ההתנהלות השערורייתית של רשויות האכיפה והמשפט כלפי מי שאינם יקירי המערכת. המאבק שלה אומנם התחיל מול ההסתננות וההגירה הבלתי חוקית, אך הוא היה הרבה מעבר לכך".

כדוגמה מובהקת לכך מביא ברקאי את התיק שבו הודתה המדינה באכיפה בררנית. "באחד התיקים שבהם ייצגתי אותה - התיק בגין המחאה במשרדי האיחוד האירופי שהוגש בסוף 2019 - המדינה הודתה בפה מלא כי היא חוזרת בה מכתב האישום בשל אכיפה בררנית. אינני זוכר מקרים נוספים שבהם המדינה הודתה בכך. הדבר לא היה קשור לחילופי השלטון, שכן ההחלטה התקבלה בהמשך. שפי הייתה גורם ששינה לא רק את התודעה בנוגע לפשיעה ולהסתננות בדרום תל אביב, אלא השפיעה הרבה מעבר לזה".

אף שקולה הבולט ביותר של המחאה נדם, ברקאי מאמין כי דרכה תמשיך להדהד. "שפי הייתה חוד החנית, אך מאחוריה עמדו רבים וטובים שליוו אותה בכל המחאות, ההפגנות, וחלקם אף בכתבי האישום. היא סללה דרך, ואני בטוח שהדרך הזאת לא תיזנח".

ידעה שהעם איתה

חיבור מיוחד ויוצא דופן נרקם בשנים האחרונות בין שפי פז לבין מירב חג'אג', מראשי פורום 'בוחרים בחיים' ואימה של סגן שיר חג'אג' ה"ד, שנרצחה בפיגוע בארמון הנציב. הקשר בין השתיים נולד כשנתיים לאחר הפיגוע. "הייתי בסיור של ארגון 'אם תרצו' בארמון הנציב, ושפי הגיעה לשם", משחזרת חג'אג', "מיד הבנו שיש לנו מכנה משותף רחב מאוד. אומנם אצלנו מדובר במחבלים ואצלה במסתננים, אבל הבנו שמי שעומד מאחורי כל הסיטואציה, מי שמייצג אותם, תומך בהם ונותן להם רוח גבית - אלה אותן עמותות מחו"ל, אותם עורכי דין ואותם ארגוני שמאל. ראינו שהחשיבה והבסיס שלנו זהים, ומאז נשארנו בקשר הדוק".

התובנה המשותפת הזאת הובילה גם לפעילות מחאה משותפת, ובתוכה המיצג בפתח משרדי האיחוד האירופי ברמת גן. "אנשים שאלו אותנו מה הקשר בין מסתננים למחבלים, ואמרנו להם: אלה אותם אנשים. אותם גורמים שמנהלים את הקמפיינים לטובת המסתננים, מנהלים אותם לטובת המחבלים. עורכת הדין מיכל פומרנץ, שייצגה את משפחת המחבל בהריסת הבית שלו, ייצגה גם מסתננים שאנסו ורצחו תושבים בדרום תל אביב. ארגוני־על כמו האגודה לזכויות האזרח והמוקד להגנת הפרט מגבים את המסתננים, את המחבלים ואת הערבים במזרח ירושלים נגד גירוש ונגד ביטול צווים. היד היא אותה יד מכוונת, והאיחוד האירופי הוא אחד הגופים העיקריים שממממנים את זה.

"בממדים של היום זו הייתה מחאה של כלום - שפכנו קצת מים דלילים עם צבע והדבקתי מדבקות של נרצחים, כדי להעיר את הציבור ולהבהיר למי יש עניין ליצור כאוס ומדינת כל אזרחיה", מציינת חג'אג', "היום, כשרואים מה קורה באירופה, קל יותר להסביר מי היד שמנענעת את העריסה ולמה השמאל תומך במסתננים ובמי שמחלישים את החברה הישראלית. שפי הבינה את הקשר הזה מיד, ולשתינו לא היה ספק".

על המחאה הזאת שילמו השתיים במחיר משפטי ארוך ומתמשך. "היינו במשפט סביב התיק הזה במשך שש שנים, עד שקיבלנו הגנה מן הצדק", מספרת חג'אג', "שש שנים טרטרו אותנו. נעצרתי ונלקחתי למעצרים כמה פעמים, אך לא ישבתי בכלא ממש. שפי, לעומת זאת, נכנסה בהמשך למאסר בפועל בכלא - אומנם על סיפור אחר, אבל זו הייתה רדיפה לכל דבר ועניין. רק לאחרונה היא הייתה אמורה להיחקר שוב תחת אזהרה על סרטון מחאה שהעלתה לרשת - סרטון בסגנון שעשה דונלד טראמפ, שבו הוא מראה פינוי מסתננים. קראו לה לחקירה, אבל לא פרסמנו את זה כי היא בדיוק הייתה בעיצומם של הטיפולים הרפואיים".

המחלה הקשה תפסה את פז במפתיע. "בחודשים האחרונים היא קצת נעלמה כי לא הרגישה טוב", משתפת חג'אג' בכאב, "היינו חברות טובות, בטלפונים ובשיחות יומיומיות. כששאלתי אותה מה קורה, היא אמרה שהיא חלשה בגלל דלקת ריאות שלא השתקמה ממנה. היא הלכה להיבדק כשהייתה כבר באפיסת כוחות, ובבית החולים גילו סרטן ממאיר. משם המצב הידרדר במהירות. בשבועות האחרונים, כשהייתה מאושפזת, מורדמת ומונשמת, עשינו משמרות סביב המיטה שלה. הייתי אומרת לה: 'שפי, את חזקה, את לביאה, יש לנו עוד מלא עבודה ואת לא יכולה ללכת'. היינו יושבות ומתכננות כל הזמן מה עוד צריך לעשות. לצערנו, קרה מה שקרה".

לדברי חג'אג', למרות הבדידות שחשו הפעילים מול המערכת, פז זכתה לאהדה ציבורית רחבה: "הפרקליטות סיבכה את הפעילים בהליכים משפטיים ובכתבי אישום, עד שבסופו של דבר היא נשארה כמעט לבד במערכה, אבל היה לה גב ציבורי רחב מאוד. כשהייתי הולכת איתה ברחוב, אנשים היו צועקים 'שפי, אוהבים אותך!', אנשים עצרו אותה ברחוב וצפרו לה מהמכוניות. היא ידעה שהעם איתה ומבין אותה, גם אם הפרקליטות והגורמים שאמורים לבצע את הדברים בשטח לא הבינו. היא שילמה מחיר אישי כבד מאוד והלכה עם האמת שלה עד הסוף".

כשהיא נשאלת איך ממשיכים הלאה, חג'אג' מבהירה כי הדרישה מהנבחרים רק תתגבר. "הדרישה מחברי הכנסת היא להתחיל ליישם חוקים. שפי דיברה על זה במפורש: גם עובדים זרים שנכנסים לארץ לעבוד, צריכים להגיע לפרק זמן מוגדר מראש ולחזור לבתיהם בסיומו, ולא להשתקע פה. זה מה שאני מצפה מכל חבר כנסת. צריכים לפעול קודם כול להרחיק את המסתננים שנמצאים פה, אחרת המציאות שקורית באירופה תגיע לכאן, וזה עניין של זמן. שפי סללה את הדרך, והחובה שלנו היא להמשיך בה".

איחדה בין גוונים שונים

אחד השותפים הקרובים ביותר לפז בניהול 'החזית לשחרור דרום תל אביב' בעשור האחרון היה גלעד הלחמי. הקשר ביניהם החל זמן קצר לאחר שעבר להתגורר בשכונה. "הצטרפתי למאבק יחד עם שפי בכל הנושא של המסתננים, ומשם הדברים התגלגלו וצעדנו יחד כמעט עשר שנים", הוא משחזר.

לדברי הלחמי, שניהם הגיעו למאבק הציבורי מכיוון לא צפוי. "שנינו באנו מרקע להט"בי, וזה היה אלמנט מרכזי וחשוב מאוד באישיות של שפי. היא הצליחה להנחיל את ההכרה שלהט"ב הוא לא נחלה בלעדית של השמאל בלבד. בימי ההולדת של שפי, שאותם ארגנתי, אפשר היה לראות מנעד רחב של משתתפים. המכנה המשותף של כולם היה אנשים שהארץ והזהות היהודית של המדינה חשובות להם, ושפי הצליחה לאחד אותם מכל הגוונים והמינים".

הלחמי מעמיד במרכז את הישגיה האסטרטגיים הכבירים של פז, ומדגיש כי המאבק הממושך נשא פירות רבים בשטח, ובראשם בלימת מתווה האו"ם. "היה לה הישג אדיר שרבים לא מבינים. אומנם לא גורש מכאן כל מסתנן, אבל בעשור האחרון יצאו מישראל הרבה יותר מסתננים מבכל מתווה שהציעו האו"ם או השמאל - ובלי לתת מעמד לאף אחד. מתווה האו"ם שנתניהו קידם בזמנו דיבר על מתן מעמד לחצי מהמסתננים בתמורה לעזיבה של השאר למדינה שלישית - דבר שלא היה בטוח בכלל, שכן המדינות השלישיות כבר הצהירו שלא יקבלו אותם. שפי הבהירה לראש הממשלה ולגורמים המעורבים את ההשלכות והסכנות: מתן מעמד לאלפי מסתננים היה גורר איחוד משפחות באישור בג"ץ, ומביא להגעת עוד עשרות אלפים. שפי והארגון שלנו עמדו בפרץ ומנעו את זה, כמו גם הצטרפות לאמנות בין־לאומיות של האו"ם שהיו מעניקות מעמד למאות אלפים נוספים".

מעבר לתוצאות בשטח, הלחמי משוכנע כי פז הייתה מי שהציתה את השינוי התודעתי הרחב בימין בנושא מערכת המשפט. "הדבר העיקרי ששפי עשתה היה להניע את כל הימין ולהראות איפה הבעיה השורשית. סוגיית המסתננים הראתה בצורה הפשוטה והברורה ביותר עד כמה מערכת המשפט מקולקלת. ההפגנות הראשונות נגד המערכת המשפטית ומול בתיהם של נשיאי בית המשפט העליון היו ההפגנות שאני ושפי ארגנו. הציבור הימני הבין דרכה איפה הבעיה נמצאת, וזה מה שהביא את הימין למקום שבו הוא נמצא כיום במאבק מול המערכת".

הלחמי מציין כי המאבק העקבי שינה גם את הדמוגרפיה בשכונות. "העובדה שעדיין לא ניתנו מעמדות ושהעתיד פה אינו מובטח, גרמה לכך שרבים מהמסתננים הבלתי חוקיים מתייאשים ועוזבים למדינות כמו קנדה. בזכות שפי, לפחות בשתיים מתוך שלוש השכונות המרכזיות בדרום תל אביב הוחזר הרוב היהודי. באופן אישי, אני כבר לא תושב דרום תל אביב ולא חלק פעיל במאבק היומיומי. דורון אברהמי, שהיה במאבק עוד לפניי, ממשיך להוביל אותו, ואני מקווה שהדרך תימשך. אבל דמות ייחודית כמו שפי - שחיברה סביבה ציבורים כה שונים ונלחמה ללא חת - היא לא דמות שאפשר למצוא או להחליף בקלות". ■

צילום: דור פזואלן, פלאש 90

◄ חשפה את האכיפה הבררנית ואת ההתנהלות השערורייתית של רשויות האכיפה. שפי פז בהפגנה בתל אביב

צילום: מירי שמעונוביץ

מירב חג'אג', אימה של שיר חג'אג' הי"ד: "אותם גורמים שמנהלים את הקמפיינים לטובת המסתננים, מנהלים אותם לטובת המחבלים. ארגוני־על כמו האגודה לזכויות האזרח והמוקד להגנת הפרט מגבים את המסתננים, את המחבלים ואת הערבים במזרח ירושלים נגד גירוש ונגד ביטול צווים. היד היא אותה יד מכוונת, והאיחוד האירופי הוא אחד הגופים העיקריים שממממנים את זה"

הייבד כיאל

'בשבע' השבוע - 25 שנה

עריכה: חגית רוזנבאום

הפינוי הראשון של חוות גלעד היה אלים ודורסני במיוחד, אבל בהחלט לא סופי: כיום חוות גלעד היא יישוב מוסדר ופורח עם עשרות משפחות

(גיליון 14, י"ח במרחשוון תשס"ג, 2002)

הריבונות תוזרת אל העם, משכן הכנסת
צילום: פלאשפס

החלטות חשובות לא יתקבלו בערכאה שיפוטית שמייצגת את דעת המיעוט

על שבוע החקיקה המשפטית בכנסת:
עמנואל שילה | יאיר שפירא | ח"כ יעקב כ"ץ | שאלת השבוע

הכנסת לוקחת פיקוד

הרבה לפני ההכרזה על הרפורמה המשפטית, ניסתה הקואליציה להעביר חוקים לאיזון ותיקון מערכת המשפט. קמפיין הגעוואלד לא אפשר גם אז להשלים את המהלך החיוני

(גיליון 468, כ' במרחשוון תשע"ב, 2011)

"הקדוש ברוך הוא מחייך אלינו, וזה סימן לבאות"

התורה הגדולה של הרב אברהם יצחק הכהן קוק, חלומו הפוגם של הרב צבי יהודה, ההתלהבות היוקדת של הרב אברהם שפירא ← ישיבת מרכז הרב מציינת מאה שנה של הנהגה רוחנית שהשפיעה על הציונות הדתית ועל החברה הישראלית כולה ← על מאה השנים שעברו, ועל התוכניות למאה השנים הבאות

עריכה: יונתן זרדר, מיכאל בן ארי

הרב יעקב שפירא, ראש הישיבה:

לרגל ציון מאה שנים להקמת ישיבת 'מרכז הרב', שמענו מבוגרי הישיבה לדורותיהם על האופן שבו עיצבה ספינת הדגל של הציונות הדתית את דרכם ואישיותם

(גיליון 1169, ט"ו במרחשוון תשפ"ו, 2025)

המרכז נוטה שמאלה

בשנתיים האחרונות עושה מרכז רבין מאמצים מיוחדים למשוך אליו את בני המגזר הדתי-לאומי. כתב 'בשבע' נכנס לסיור עצמאי במוזיאון הישראלי של המרכז, וגילה בין החומרים המרשימים והמטלטלים לא מעט חורים במידע ומיצגים מוטים, שממשיכים להפנות אצבע מאשימה אל המבקר הימני

יוני רוטנברג /// צילום: שלומי יוסף

זה לא היה קל, אבל כתב 'בשבע' הצליח לחדור לסיור במרכז רבין ולחשוף כי הדיבורים על סובלנות לא בדיוק עולים בקנה אחד עם המסרים הפוליטיים של המיצג

(גיליון 816, ט"ז במרחשוון תשע"ט, 2018)

לא מפסיק לשיר

למרות גילו המתקדם ומצבו הבריאותי והכלכלי, המלחין הוותיק נחצ'ה היימן ממשיך לעבוד במלוא המרץ על התקליטור הבא משיריו ■ מביתו ביישוב בית אריה הוא מזכיר את השנים הארוכות בהן הופיע ביישובי יש"ע למרות הביקורת של חבריו בברנז'ה, מתרפק בגעגועים על קהל מאזיניו בערוץ 7 ומתרעם על חוסר ההערכה, לדבריו, של הממסד ליוצרי הזמר העברי.

///יעקב בר-און
צילום: עופר עמרם

התוכנית היתה לגביי הכל, בהיותה מיועדת לקהל בעל חוש הערכה טבעי לזמר עברי ולמסורת. לקהל הזה שידרתי שירים ישנים, בלי שמץ של שירים מודרניים, בתוספת שיר אחד שלי לשבוע עם סיפור הרקע שהתלווה אליו. אם הצטערתי על משהו, זה שסגרו את ערוץ 7

הוא היה אחד מגדולי המלחינים של הזמר העברי, אבל לא נרתע מהברנז'ה ובחר להופיע מעבר לקו הירוק ולשדר בערוץ 7. בריאיון ל'בשבע' סיפר נחום (נחצ'ה) היימן ז"ל גם על הבחירה לגור בהתנחלות

(גיליון 516, ט"ז במרחשוון תשע"ג, 2012)

כנגדו

היא דעתנית, מלאת מרץ, מרביצה תורה ומחנכת, ויחד עם זאת מאמינה שייעודה העיקרי הוא להיות אשת איש ■ כבר 16 שנים משמשת הרבנית אסתר ליאור יד ימינו של בעלה, הרב דב ליאור, בתוך ביתו וגם בעבודתו הציבורית ■ מי שהיתה אלמנתו של הרב שחור נכנסה בשמחה וביראה אל ביתו של מי שבשעתו היה הרב שרשם אותה לנישואין ■ ועיתונאים חצופים שמבקשים "לדבר עם דב ליאור" לומדים אצלה מה זה כבוד תלמידי חכמים

גאה להיות עזר

המשפחה נודדת

לאחר 3 שנים בצפון חלה הרב שחור בסרטן. בתום תקופת טיפולים באזור המרכז, עברה המשפחה להתגורר בקריית משה בירושלים. "אני בחרתי לגור שם, כיוון שכבר היה החשש הגדול שאצטרך לנ" דל את הילדים לבתי. היה לי חשוב מאוד לדבוק בישיבת מרכז הרב ולגדל את ילדיי לאור תורתה".

היא מלמדת תורה וגם יוצאת להפגנות, אבל קודם כול היא אמא לשבט ברוך צאצאים ואשת אחד מגדולי הדור: בריאיון בלעדי שיתפה אותנו הרבנית אסתר ליאור בסיפור חייה המאתגר וגם בתשובות שלה לעיתונאים חצופים

(גיליון 167, ט"ו במרחשוון תשס"ו, 2005)

במלאת 25 שנה לעלייתו של ערוץ 7 לאוויר, חזרנו אל מייסדי הערוץ ואנשי תקשורת שדיברו על המהפך שהתחולל עם הקמתו לראשונה של כלי תקשורת ימני

(גיליון 565, כ' בחשוון תשע"ד, 2013)

תראו מי בבא לבקר: הקומיקס הפופולרי 'בבא' שיצר שי צ'רקה התארח במדור חדש ב'בשבע'

(גיליון 666, ט"ז במרחשוון תשע"ו, 2015)

המהפכן השקט

בצניעות, בדייקנות ובהתמדה ניהל הרב אברהם צוקרמן זצ"ל את אורחות חייו, ובתוך כך גם את המהפכה הגדולה של חינוך הנוער הדתי והקמת עשרות ישיבות ואולפנות, יחד עם הרב נריה ■ אלפי תלמידים, בוגרים, שכנים ובני משפחה אוהבים ליוו השבוע למנוחות את הרב שגם אחרי גיל תשעים היה שותף פעיל בבני עקיבא, והיה מוכן להקשיב לר"מים הצעירים ממנו ללא התנשאות

עם פטירתו של הרב אברהם צוקרמן זצ"ל, ראש ישיבת כפר הרא"ה, נפרדנו מדור המחנכים שעיצב את דור הכיפות הסרוגות

(גיליון 565, כ' במרחשוון תשע"ד, 2013)

ראשי עיר חדשים חובשי כיפה: רביבו בלוד, דוידי בשדרות וזוהר בקריית מלאכי

ישי פרידמן

אחרי היוודע תוצאות הבחירות פרסם יו"ר [illegible] היהודי נפתלי בנט הכרזה הגיגית על כי[illegible]

בבחירות לרשויות המקומיות נרשם הישג מיוחד כאשר לראשונה שלושה מבני המגזר הדתי־לאומי זכו בתפקיד ראש העיר

(גיליון 565, כ' במרחשוון תשע"ד, 2013)

הרב אליעזר מלמד

לימוד גמרא ועיון לנשים

חובה לנשים להרחיב ולהעמיק בלימוד התורה וההלכה, תוך הבנת ההיגיון הפנימי שבתורה, כפי שעולה מהתלמוד ומפרשיו ← בכלל זה חובה ללמוד באופן כללי גם את המצוות שאינן נוגעות למעשה ← פסקו הראשונים שאין ללמד את הבת תורה, שמא מתוך לימודה תורֶה היתר בדברים אסורים ← אולם אישה שרוצה ללמוד מעצמה, רשאית ללמוד תנ"ך ותורה שבעל פה בעיון, ויש לה שכר על כך ← בכל הדורות היו נשים שלמדו תורה והגיעו בה לרמה גבוהה

לימוד תלמוד לנשים

שאלה: האם טוב לאישה ללמוד גמרא בעיון? האם נכון לעודד לכך, או כפי שיש טוענים שהדבר אינו רצוי, כי יש בכך פגיעה במסורת שעלולה לגרום לפגיעה בנאמנות לקיום המצוות?

תשובה: תחילה יש לבאר שישנם שני חלקים במצוות תלמוד תורה: האחד, לדעת את הוראת התורה להדרכת החיים, ובחלק זה גברים ונשים חייבים כאחד. החלק השני, להקיף את התורה כולה, בין מצוות שקשורות לחייו של הלומד ובין שאינן קשורות, ולהמשיך לעיין ולדקדק בתורה. בחלק זה רק גברים חייבים, כפי שיבואר בהמשך.

חובת הנשים ללמוד לשם הדרכת החיים בעבר וכיום

בעבר, כאשר אנשים הוצרכו להקדיש את כל זמנם ומרצם להשגת מזון, להחזקת הבית ולטיפול בילדים, האנושות הייתה שקועה בבערות, ורק אחוזים ספורים ידעו לקרוא. בזמנים ההם, נשים למדו את הדרכת התורה לחייהן ממה ששמעו מהוריהן ומדרשות הרבנים בשבתות ובחגים, ועל כן לא טרחו ללמד את הבנות לקרוא כפי שטרחו ללמד את הבנים. רק יחידות סגולה התעמקו בתורה ונעשו חכמות ונביאות.

ואולם בדורות האחרונים, תנאי החיים השתפרו והחוכמה התפשטה בקרב האנושות, עד שקרוב ל־90 אחוז מהמבוגרים בעולם יודעים לקרוא. בתוך כך, נשים רבות החלו לרכוש השכלה, לעבוד בכל המקצועות, להשתתף בלימוד ובמחקר האקדמי, ולהיות שותפות מלאות בחיי הציבור ובהנהגתו, והאתגר להמשיך את דבר ה' וברכתו לעולם נעשה הרבה יותר מורכב. גם נשים שמנהלות את משק ביתן ומגדלות את ילדיהן, נחשפות לדעות שונות בתחומי האמונה, החברה, המשפחה והאדם, וכבר אין די להן בידיעה כללית של התורה.

לפיכך, כדי לדעת כיצד לחיות כיום על פי התורה, ולדעת את הדרכתה בתחומי האמונה והמוסר, היחיד, המשפחה והחברה, חובה לנשים להרחיב ולהעמיק בלימוד התורה וההלכה, תוך הבנת ההיגיון הפנימי שבתורה כפי שעולה מהתלמוד ומפרשיו. בכלל זה חובה ללמוד באופן כללי גם את המצוות שאינן נוגעות למעשה, כדי להבין את החזון הכללי של התורה. כמו כן חובה ללמוד את יסודות האמונה ואת תולדות גילוי האמונה על ידי ישראל, כמבואר בתנ"ך ובדברי חכמים, ראשונים ואחרונים, כדי להבין את הרעיון המוסרי והאידיאלי שבתורה לתיקון העולם. ככל שאישה מוכשרת יותר בלימוד, כך האתגרים שלפניה גדולים יותר, ובמקביל עליה להעמיק יותר בלימוד התורה.

לימוד שאינו לשם הדרכת החיים

באשר ללימוד תורה שאין בו צורך לקיום חיי התורה, נחלקו התנאים. מבואר במשנה סוטה (כ, א) ובגמרא (שם כא, א) שלדעת בן עזאי "חייב אדם ללמד את בתו תורה", וזוהי דעת סתם המשנה שם. מנגד, לדעת רבי אליעזר "כל המלמד בתו תורה - לומדה תפלות", וגם רבי יהושע מסכים עימו. ובירושלמי סוטה (ג, ד) מבואר שלדעת רבי אלעזר בן עזריה מצווה שנשים ישמעו את התורה, אבל לא שילמדוה בעיון.

למעשה פסקו הראשונים שאין ללמד את הבת תורה, שמא מתוך לימודה תורֶה היתר בדברים אסורים. כך כתבו: רבנו חננאל, רש"י, רמב"ם (תלמוד תורה א, יג), רבי עובדיה מברטנורא (סוטה ג, ד) ועוד רבים (אומנם לריא"ז סוטה א, ב, מותר לאב ללמד את בתו תורה שבעל פה, אך אינו חייב בכך).

כלומר, כיוון שאין לנשים זמן ותנאים ללמוד תורה שבעל פה ברצינות ובעיון הנדרשים, יש חשש שאישה תבין ותפרש את התורה באופן לא נכון, וחכמים לא ציוו שלא ללמד את הבנות תורה. רק את מי שמתאימה ורצתה בכך באופן מיוחד לימדו תורה, כפי שיבואר בהמשך. אגב, זהירות זו שייכת גם לגברים, שמי שאינו מוכן ללמוד ברצינות ובענווה הנדרשת, נחשב תלמיד שאינו הגון, שאין ללמדו תורה לפני שיתקן את דרכיו.

ההבדל בין תורה שבכתב לתורה שבעל פה

באופן עקרוני ההוראה שלא ללמד את הבת תורה שאינה לשם הדרכת החיים חלה על תורה שבכתב ושבעל פה. ואולם דברי חכמים "כל המלמד בתו תורה - לומדה תפלות" חלים על תורה שבעל פה ולא על תורה שבכתב, כפי שכתב הרמב"ם (תלמוד תורה א, יג): "ציוו חכמים שלא ילמד אדם את בתו תורה, מפני שרוב הנשים אין דעתם מכוונת להתלמד, אלא הן מוציאות דברי תורה לדברי הבאי לפי עניות דעתן. אמרו חכמים: כל המלמד את בתו תורה כאילו לימדה תפלות, במה דברים אמורים? בתורה שבעל פה, אבל תורה שבכתב לא ילמד אותה לכתחילה, ואם לימדה אינו כמלמדה תפלות". וכן נפסק בשולחן ערוך (יורה דעה רמו, ו).

הסיבה להבדל היא שהחשש להוצאת דברי תורה לדברי הבאי הוא בלימוד תורה שבעל פה, שבה לומדים את דרכי הלימוד והסברות, אך לא מתורה שבכתב (סמ"ג עשין יב; שו"ת מהרי"ל החדשות מה).

הוסיף הט"ז (רמו, ד) שהאיסור לכתחילה בתורה שבכתב הוא בלימוד בעיון, שעלול להוביל להבנות לא נכונות. אך בבקיאות שאין התיימרות להבין ולפרש, מותר אף לכתחילה (וכך כתב ציץ אליעזר ט, ג; בני בנים ג, יב).

אישה שרוצה ללמוד גמרא יש לה מצווה

כל מה שלמדנו עד כה הוא לגבי ההורים והרבנים, שהורו חכמים שלא ילמדו את הבנות תורה מעבר לנצרך להדרכת החיים. ואולם אישה שרוצה ללמוד מעצמה, רשאית ללמוד תנ"ך ותורה שבעל פה בעיון, ויש לה שכר על כך. וכן כתב הרמב"ם (תלמוד תורה א, יג): "אישה שלמדה תורה - יש לה שכר, אבל אינו כשכר האיש, מפני שלא נצטוית. וכל העושה דבר שאינו מצווה עליו לעשותו, אין שכרו כשכר המצווה שעשה, אלא פחות ממנו".

הסיבה שאין פגם בלימוד של אישה שרוצה ללמוד מעצמה גמרא היא שהואיל והתנדבה ללמוד ולהעמיק לשם שמיים, אין חשש שתרצה להוציא את דברי התורה לתפלות. וכך כתב מהרי"ל (החדשות מה), גדול רבני אשכנז בסוף תקופת הראשונים. וכך כתב הרב שמואל ארקיוולטי (שו"ת מעין גנים י), וכך כתב הרב יהושע פלק כ"ץ (פרישה יו"ד רמו, טו), שבכך שבחרה ללמוד מעצמה, הוכיחה שיצאה מהרוב שאינן יכולות ללמוד כראוי, ויש לה זכות. וכן כתב מרן הרב קוק (אגרות ראי"ה ב, תסז).

נשים חכמות יכולות להורות

לכן במשך כל הדורות היו נשים שלמדו תורה והגיעו בה לרמה גבוהה. וכן כתב החיד"א (טוב עין ד), שאם האב רואה שבתו רוצה ללמוד באמת, מותר ללמדה. ורבי יהודה אסאד (יהודה יעלה א, יורה דעה מח), כתב שאישה שרוצה, יכולה ללמוד הלכות שחיטה (וכך כתב ציץ אליעזר ט, יג).

יתרה מזו, כתב החיד"א (ברכי יוסף חושן משפט ז, יב): "אישה חכמה יכולה להורות הוראה" בהלכה. וכן כתב בספר החינוך (מצוה קנב), לעניין המצווה שלא להורות שתוי יין, שהיא חלה גם על "אישה חכמה הראויה להורות".

הבעיה בפועל

אומנם בפועל ישנה בעיה: לימוד התלמוד דורש מיומנות גבוהה וידיעה רחבה בתורה, ובלא זאת מסתבר שהלומד ישגה בהעלאת סברות מוטעות. לשם כך הבנים לומדים בבית המדרש שעות רבות, ורק לאחר שנים רבות הם לומדים לטעון טענות שיכולות להתקבל להלכה. ואף זאת בתחילה תוך דיון עם פוסקים מנוסים, וכך בתהליך הדרגתי מוסיפים משלהם. וכיוון שקשה לנשים להגיע לרמה הנדרשת בלא אותה השקעה של זמן ובלא בית מדרש ושימוש תלמידי חכמים, יש חשש שיטענו טענות מוטעות.

פתרון הדרגתי

בכל אופן, אחר שחובת המצווה לנשים התרחבה מאוד, מוסכם שחובה להקדים ללמוד תחילה את מצוות התורה והלכותיהן, עם סברותיהן וטעמיהן, וכן את יסודות האמונה והמוסר. כך הדין לגברים, שחייבים בלימוד התלמוד, ועל אחת כמה וכמה לנשים שאינן חייבות בכך. לאחר לימוד רחב ויסודי של כל המצוות וההלכות, החשש שהתלמוד יילמד באופן מוטעה פוחת, אך לא נעלם. לפיכך, לומדות התלמוד צריכות לזכור שלימוד תלמוד ברמה בסיסית, או בלא קבלת מסורת בית מדרש, עלול לגרום להבנות מוטעות. לעומת זאת בלימוד הלכה באופן יסודי, עם הסברות המזוקקות שעולות מהתלמוד ומפרשיו, אין כמעט חשש טעות. ומי שתחזור שוב ושוב על לימוד ההלכה, תוכל לשמש מורה טובה להלכה, שיודעת לענות על רובן הגדול של השאלות ההלכתיות שמזדמנות לאדם. מתוך כך, על גבי הבסיס המוצק של לימוד הלכה, אמונה ומוסר, נשים שירצו בכך יוכלו להמשיך להתעלות בלימוד התלמוד עד לרמה הגבוהה ביותר.

החזון לעתיד

אף שחובת לימוד התורה לנשים התרחב מאוד, נשאר שוני עקרוני בין גברים לנשים, שגברים צריכים ללמוד גם מחמת החובה, ונשים צריכות לעסוק בתלמוד מתוך חופש ורצון, וכך על ידי שילוב החובה והרצון עם ישראל ייבנה (ראו פניני הלכה תפילת נשים פרק ג, ושמחת הבית וברכתו פרק י).

אחר הכול, במסגרת עליית הדורות, החזון הוא שנשים ילמדו הרבה תורה, וכפי שמובא ברמב"ם (יסודי התורה ד, יד), שיש מצווה לכל אדם לאהוב את ה' ולירא ממנו, והדרך להגיע לאהבתו ויראתו היא על ידי לימוד התורה, בתחילה ב'הוויות אביי ורבא', בידיעת המותר והאסור בכל המצוות, ולאחר מכן במעשי בראשית ומרכבה. וכתב על זה הרמב"ם: "שהן הטובה הגדולה שהשפיע הקב"ה ליישוב העולם הזה, כדי לנחול העולם הבא. ואפשר שידעם הכול: גדול וקטון, איש ואישה, בעל לב רחב ובעל לב קצר" (כן דייק הרב רבינוביץ' ביד פשוטה). וכדברי הנביא (יואל ג, א-ב): "והיה אחרי כן אשפוך את רוחי על כל בשר וניבאו בניכם ובנותיכם... וגם על העבדים ועל השפחות בימים ההמה אשפוך את רוחי". ■

אף שחובת לימוד התורה לנשים התרחב מאוד, נשאר שוני עקרוני בין גברים לנשים, שגברים צריכים ללמוד גם מחמת החובה, ונשים צריכות לעסוק בתלמוד מתוך חופש ורצון, וכך על ידי שילוב החובה והרצון עם ישראל ייבנה

בס"ד

עד
40%
הנחה

מבצעים בלעדיים

ספה איכותית ונוחה ביותר !

מגוון בדים
מרהיבים לבחירה

רק 2990 ₪
במקום 4300

שולחנות מעוצבים לפי הזמנה

שולחן איכותי מאוד
כולל 6 כיסאות
מרופדים
במקום 7200 ₪
רק 4990 ₪

הירייזר כפולה איכותית

כולל מזרנים אורטופדיים
עמידים לאורך שנים

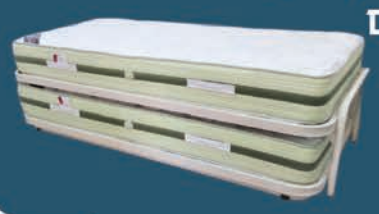

רק 2890 ₪
במקום 4450

חדרי שינה מעוצבים

RELAX

בדים ועיצובים לפי בחירה
ראש אורך 240 גובה 120

רק 4190 ₪
במקום 5500
לא כולל שידה

ארון בעיצוב חדשני

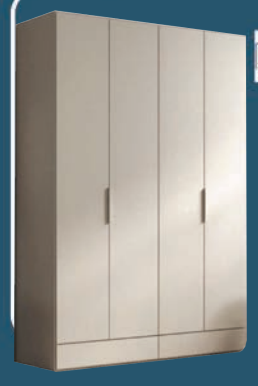

160*240
כולל תא פתוח וקרניז
איכותי מאוד תוצרת ר. א
במקום 4100 ₪
רק 2790 ₪

מזרן דגם ספא

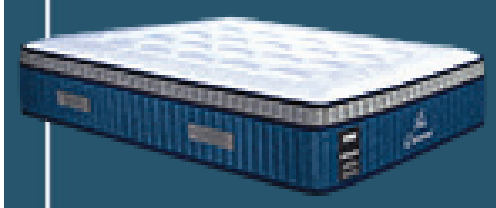

190*80
נוח במיוחד -
ללא קפיצים
במקום 2100 ₪
רק 1190 ₪

בנוסף עשרות מזרנים בתצוגה להתאמה אישית מלאה!

ועוד עשרות מבצעים בלעדיים על מגוון רהיטים ומזרנים

200 מטר של תצוגה הכי יפה בעיר!!!

25 שנות מוניטין בתחום הריהוט

TOUCH DESIGN

שירות עם טאצ' אישי

חדרי שינה | חדרי ילדים | ארונות | מזרונים | ספות נוער | ספות אירוח

08-9254550 | 054-2355599

שעות פתיחת החנות: א'-ה': 11:00-21:00 | t-design-isr.co.il
מתחם קסם רחוב השל"ה 2, מודיעין עילית (מעל קידישיק)

Sealy Posturepedic | MD מנדלבוים | פרש | WIEDER וידר | קסטל בורוכוב | Valentino premium furniture industry | מיטהחצי | מזרני קיסריה | עמינח

זיו מאור

גמביט הנשיא

אם מרימים את הראש מעמודות המנדטים אפשר לנצל את הכאוס שמנבאות הבחירות לטובת רפורמה חוקתית של ממש. להיסטוריה יש מה ללמד אותנו גם בנושא הזה

הטור הזה נכתב עוד בטרם נפתחו המעטפות הכפולות, כשמפת הגושים נותנת יתרון לימין על פני השמאל, אך בלי להגיע ל־61 המנדטים הנכספים. מעולם לא קיוויתי שהטור שאני כותב יהפוך לבלתי רלוונטי עד הירידה לדפוס, אבל עכשיו זה קורה: אם קולות החיילים, ואולי אף התכווצות רע"ם אל מתחת לאחוז החסימה, יעבירו את הימין מעבר ל־61 המנדטים, השורות שלהלן ייוותרו בלתי רלוונטיות, או שמא מצבת זיכרון לאגלי הזיעה בימים הראשונים שלאחר הבחירות.

בכפוף להיעדר רוב ימני בתוצאות האמת, האצטגנינים חוזים תרחיש של ממשלת אחדות: בן גביר והחרדים בחוץ, בנט ואיזנקוט בפנים. תרחיש אחר שנראה ריאלי הוא ממשלת ימין שאליה יצטרפו כמה עריקי מיצובישי ממפלגותיהם של בנט ואיזנקוט. אם תוצאות האמת יעניקו לימין בין 57 ל־60 מנדטים, אני קורא לנציגיי בכנסת לא להסכים לאף אחד משני התרחישים הללו, ולהעדיף בחירות חוזרות. במקרה כזה יש לקוות שוויינטר וסייענ‌יו ילמדו את הלקח, מה שייתן יתרון מובנה של כשני מנדטים לגוש. בפרק הזמן הזה סביר להניח שתפקע סבלנותו של טראמפ, והבחירות לכנסת ה־27 יפגשו אותנו כשהאייתוללות כבר ספגו את המהלומה המכרעת. ההישג המפתיע של המפלגות הערביות היה כרוך במאמצים אדירים, מבחינה לוגיסטית וכספית, וניתן להניח שהם לא יצליחו לעשות זאת שוב. זאת אם אנחנו מניחים שההישג הושג ביושר ולא בשוחד והונאה, ואני רחוק מלהאמין בכך. וגם אם הבחירות החוזרות יסתיימו ללא הכרעה, בלי הקולות השרופים של וינטר המנוף של הימין במשא ומתן, גם על ממשלת אחדות, יהיה כבד יותר.

אבל לפעמים אנחנו פוגשים שעות שמחייבות אותנו להרים את הראש מטבלאות האקסל ולהבין את גודל השעה. תרחיש נוסף שצריך להתחיל להביא בחשבון הוא הועדת נתניהו לנשיאות ב־2028. כבר בבחירות הקודמות לנשיאות ב־2021 היה משבר שבסופו קיבלנו את בנט בראשות הממשלה. הצעתי אז שנתניהו יוכתר כנשיא ויפתור את הפלונטר הרל"ביסטי. אחד ממקורביו של נתניהו השיב לי שעל הפתק היה כתוב "הליכוד בהנהגת נתניהו לראשות הממשלה", ולכן לא ניתן היה להחליפו בבנט (כשהיה עוד ימין) או בסער (שמעולם לא היה ימין), שני הטוענים המרכזיים לכתר.

המתנגדים למהלך כזה נצמדים למעמדו השפל של מוסד הנשיאות. הם מתעלמים מכך שגודל המוסד כגודל האיש המאייש אותו. הזיכרון ההיסטורי שולח אותנו לצרפת של משבר אלג'יריה, שהוביל את השלטון האזרחי לקריסה מול צבא מורד שכבר איים לכבוש את פריז. עד אז היה מוסד הנשיאות הצרפתי תפקיד ייצוגי בלבד, קטן בכמה מידות על כתפיו של הגנרל שארל דה־גול. כשדה־גול נקרא להציל את המולדת ותפס את כס הנשיאות, עסקני הפרלמנט עוד האמינו שיוכלו לתמרן אותו כנשיא שתלוי בהם.

אלא ששלוש שנים לאחר מכן, בחסות המשבר המתמשך וגודל השעה, הגיח דה־גול מארמון האליזה ויזם משאל עם על רפורמה חוקתית שהפכה את הנשיאות הצרפתית על פיה וקיבעה משטר נשיאותי, כפי שהוא עד היום. משאל העם לא היה חוקי, ודרס כמה הוראות מפורשות בחוקה, אך דמותו של הגנרל ששמר על כבודה של צרפת המובסת במלחמת העולם, הייתה חזקה יותר מכל נוקדנות משפטית והוליכה את צרפת ליציבות חוקתית שמתחילה להתערער לראשונה רק בימים אלה, בחלוף שישים שנה.

קווי הדמיון לזמננו ומקומנו מצמיתים: ישראל זקוקה לרפורמה חוקתית של ממש. המבנה המשטרי שלנו הורכב באלתור קיבוצניקי. יסודותיו נוצקו תחת אש מלחמת העצמאות. מתכנניו מ"ועדות המצב" שזימן בן גוריון ערב הקמת המדינה לא זכו לעצב בפועל את חזונותיהם. מאז אנחנו נגררים טלאי על טלאי, ובחסות הגג הדולף מתאכלים היסודות על ידי גושי ריקבון בדמות כוח עברייני אלים בחברה הערבית, וכוח עברייני ממוסד ומעונב אצל השמאל באמצעות פקידים ושופטים. המשבר המסתמן בצילן של הבחירות האלה הוא עוד נקודת שיא: ישנם סימנים מדאיגים לכך שההישג המפתיע של המפלגות הערביות הושג בשוחד ומרמה סיטונאיים, ולשמאל המידלדל לא נותר אלא להישען על האנטישמים של המשותפת, תוך התעלמות לא משכנעת מצחנת השחיתות והתלהמות כוזבת על אכיפת יתר גזענית, והכול כדי לשמר את מה שנותר משלטונו בניגוד לרצון הבוחר.

השחלת נתניהו לבית הנשיא יכולה להצטייר כפשרה שהשמאל יסכים לה: כמו רוב הישראלים, גם הם מאמינים בקטנותו של מוסד הנשיאות, ובכך שמדובר בבית קברות לפוליטיקאים בכירים לשעבר. תמורת הירידה המדומה של נתניהו מהבמה הפוליטית, הוא יקבל מהרצוג חנינה ותורכב ממשלה ימנית בראשות מישהו אחר מהליכוד.

אלא שנתניהו, אחרי שנה וחצי של נסיגה מהזירה, ובחלוף שנה של נשיאות מורמת מהמדמנה הפוליטית היומיומית, יוכל לזכות לתהילה שתגמד את זו של דה־גול בשעתו ותדמה לזו של ג'ורג' וושינגטון בשעתו שלו. מן הגזוזטרה הנשיאותית יוכל נתניהו לנצח על הרפורמה החוקתית ולהוליך את ישראל לחוקה יהודית, ליברלית ודמוקרטית שאנחנו כה זקוקים לה.

מאיר סיידלר

צו השעה: ממשלת אחדות

מבחינת המתמטיקה הקואליציונית הבוחר הישראלי־יהודי הכריע שלא להכריע, אבל מהלימון צריך לסחוט לימונדה, שרכיביה העיקריים יהיו הליכוד וישר!

ביום שלישי, יום הבוחר, התפללתי כהרגלי בבית הכנסת הקרוב לביתי. לא אמרו תחנון. אחרי התפילה הסביר אחד הגבאים לציבור המתפללים שיום הבוחר הוא יום חג, ממש כמו יום העצמאות. את ההחלטה קיבלו הגבאים על דעת עצמם, בלי להיוועץ בפוסק הלכה כלשהו בעניין זה. בעקבות כך פרץ ויכוח בקרב המתפללים: מצד אחד המתפללים התורניים, שראו בהחלטה שנעשתה ללא היוועצות עם פוסק הלכה צעד לא ראוי, ומהצד השני הגבאים שהחליטו מה שהחליטו. אם הצלחתי לקלוט את הלך הרוחות בקהל, נראה לי שהרוב תמכו בהחלטת הגבאים. ואני? למרות שאיני נוהג לפסוק לעצמי הלכה בדברים כגון אלו אלא לפנות לפוסק הלכה, לא יכולתי שלא להזדהות עם הגבאים. יש בתולדות עמנו הלכות שצמחו מלמטה, מהעם, על דרך "פוק חזי מאי עמא דבר" (צא וראה מה העם נוהג), כפי שמופיע בכמה מקומות בגמרא. האם זה מצדיק את יוזמת הגבאים? איני יודע. בשורות הבאות אנסה, בלי קשר, להסביר את הזדהותי עם יוזמתם.

בשבועות האחרונים היו במשפחתנו דיונים מה עושים ביום הבחירות, ולי יצא בכל פעם בטעות המשפט "מה עושים ביום העצמאות". טעות זו שיקפה בעצם את מה שאני מרגיש וחושב. יום העצמאות הוא יום ההצהרה. יום הבוחר הוא ההמשך שלו, מימוש של ההצהרה. אחת לארבע שנים - טוב, הלוואי, אבל זה הנוהל הבסיסי - העם היושב בציון מחליט על גורלו בעצמו, מה שלא התאפשר לו באלפיים שנות גלות. לכן באתי לתפילה ביום שלישי בבוקר בחולצה לבנה והזדהיתי עם הגבאים ועם ביטול התחנון.

ויש עוד מקור לא פחות חשוב להתלהבותי מהדמוקרטיה ומיום הבוחר שעומד ביסודה, מקור ביוגרפי. נולדתי ובילתי חלק מילדותי בצ'כוסלובקיה הקומוניסטית, כלומר בדיקטטורה. גם שם היו "בחירות" כל ארבע שנים והן התנהלו כדלהלן: לא הייתה זכות הצבעה אלא חובת הצבעה. האזרחים היו חייבים להצביע. נציגי הממשל דפקו בדלת והוציאו אותך להצביע. עד כאן זה עוד טוב ויפה, איכשהו. השיא עוד לפנינו. לאחר שנכנסת לאולם ההצבעה והגיע תורך להצביע, ניגשת לשולחן עם נציגי המפלגות שבשלטון (מלבד המפלגה הקומוניסטית היו שם עוד כמה מפלגות לוויין שהיו ב"קואליציה" עימה). שם קיבלת את המעטפה וכן פתק ההצבעה שבו יכולת לסמן אחת משתי אפשרויות: בעד או נגד הגוש הקומוניסטי. הפרגוד היה במרחק של כמה מטרים משם, וראו איזה פלא - איש לא ניגש אליו. ואם מישהו כן העז לעשות זאת כדי לממש את זכותו הרשמית לבחירה חשאית, היו לדבר השלכות כגון פיטורים מהעבודה וכדומה. לא באופן רשמי כמובן, אבל זה מה שקרה בפועל. לכן, כדי לא להסתבך עם השלטונות, רוב האזרחים ככולם סימנו מה שסימנו לנגד עיניהם הבוחנות של הפקידים, הכניסו במעטפה והשליכו לקלפי. נחשו אתם מה סימנו בפתק.

איזו השפלה לכבוד האדם. לא רק שזייפו את תוצאות הבחירות אלא הכריחו את האזרחים להשתתף בתיאטרון האבסורד שתוצאותיו היו תמיד כ־98 אחוזים בעד השלטון הקומוניסטי. מהבחירות הללו חזר האזרח הביתה אבל, חפוי ראש ומושפל. מהחוויה הזאת, שעליה שמעתי מהוריי, נובעת ההערכה שלי לדמוקרטיה. רק דמוקרטיה נותנת לאדם את כבודו כצלם אלוקים עם בחירה חופשית, חופשית באמת. ואכן, במתחם הבחירות בבית הספר שבו הצבעתי הייתה אווירה חגיגית. אנשים חייכו והיו נדיבים זה לזה, בידיעה שהם באו להשפיע על דרכה של המדינה. הייתה אווירה של חג.

ועכשיו לתוצאות הבחירות. בזמן כתיבת שורות אלה התוצאות הסופיות עדיין לא ידועות בבירור ויש היתכנות לשינויים משמעותיים. אני סומך לא רק על הקדוש ברוך הוא אלא גם על עם ישראל ועל שיקול דעתו. שיקול הדעת הזה הוא לא תמיד רק שכלי, ברוב המקרים הוא רגשי. וזה בסדר. גם על זה אני סומך.

ובכן, באופן עקרוני איזנקוט אינו ראוי בעיניי להיות לא ראש הממשלה ולא שר הביטחון, מקסימום שר התחבורה. בגלל הרקורד הצבאי הכושל שלו כאחד ממובילי הקונספציה בתקופת רמטכ"לותו, בגלל חוסר הניסיון שלו בפוליטיקה, בגלל הרפיסות המוכחת שלו בפני השמאל והפרוגרס, בגלל חוסר שיקול הדעת שלו כפי שהתבטא בצורה מובהקת בנאום הניצחון הבוסרי שלו, בגלל הקריאה השערורייתית שלו לראשי הצבא באותו נאום שלא לציית לממשלת המעבר. יש לי עוד, אבל נעצור כאן. אלא שמאחורי איזנקוט עומד ציבור גדול שבחר בו, ולא משנה למה. הציבור הזה הוא ראוי. הוא גם אינו שמאל קיצוני ורובו אינו בשמאל כלל אלא יותר במרכז. אני מכיר אישית כמה אנשים ימניים שהצביעו לאיזנקוט. הציבור הגדול והראוי הזה חייב להיות שותף בממשלה הבאה, ממשלת אחדות שתרפא את השסעים בחברה הישראלית. לזה אנחנו זקוקים לא רק כחברה אלא גם כדי לפגוש את האתגרים הביטחוניים (כולל האתגר של המפלגות הערביות שהתחזקו) כמה שיותר מאוחדים.

באשר למגרעותיו של איזנקוט שאותן מניתי למעלה, אני מניח שבמסגרת קואליציה עם הליכוד אפשר יהיה לנטרל אותן. באשר ליתר השותפים הקואליציוניים שעמוד השדרה שלה יהיה לפי המתווה שאני מציע ישר! והליכוד, עדיין מוקדם לדבר, אבל זו לדעתי התבנית הבסיסית. צריך לדחוף אותה בכל הכוח גם מול ביבי (שלא רוצה ועדת חקירה) וגם מול איזנקוט (שהתחייב לרל"ביזם). אולי שני הנשיאים הרצוג וטראמפ יעשו קואליציה של לחץ על שני מנהיגים אלו. שומעים, בוז'י ודונלד? Thank you for your attention to this matter.

לתגובות: meirse@ariel.ac.il

הרב יונה גודמן

מדוע חסרים מורים?

לצד חשיבות העלאת השכר, עתיד החינוך תלוי ביחס החברה למורה. בעידן שבו הבינה המלאכותית מחליפה את הידע, הקשר האנושי והחינוך הערכי של המחנך הופכים לחיוניים מאי פעם. החזרת הכבוד להוראה היא חובה לאומית

אם ברצונכם לדעת כיצד ייראו פני החברה הישראלית בעוד שני עשורים, אל תביטו במסדרונות השלטון, בחברות ההזנק הנוצצות או במעבדות המחקר. הביטו אל מאחורי דלת פשוטה של כיתת לימוד בבית ספר מקומי. שם, ליד שולחן צנוע, יושבים היום הרופאה של מחר שתציל חיים, הקצין שיקבל הכרעות תחת אש, והאזרח שיחיה חיי מידות וערכים. אך השאלה הגדולה איננה מי יושב על הכיסא - אלא מי האדם שילמד ויחנך אותו.

העלאת שכר המורים היא צעד חיוני ומתבקש והיא אף ביטוי של חשיבות התפקיד, אך לא היא העיקר. ברצוני להפנות כעת את המבט לחלק מהגורמים לכך. ראשית, יחסה של החברה למורה. בעבר להיות מורה היה תפקיד שההורים והחברה העריכו מאוד. לצערי, כיום המצב הפוך. כמה פעמים שמעתי מפרחי הוראה שהוריהם אמרו להם "זה כל מה שיצא ממך - מורה?!", כאילו הייתה ההוראה ברירת מחדל ולא בחירה ראשונה של שליחות. יחס ההורים והחברה משפיע ומשדר שזה מקצוע לא מכובד. וכאשר מקצוע מאבד מחשיבותו - פחות צעירים איכותיים בוחרים בו.

שנית, יש עיוות בתפיסת ההורות אצל חלק מהאנשים. בעיניהם, תפקידם הוא תמיד לטעון שילדם צודק, שהציונים שקיבל נמוכים משום שהמורה אינו הוגן כלפיו, ושהמורה הוא האשם בכל ויכוח שיש בינו ובין בנם. הגנה אוטומטית של ההורים, ונטייה להצדיק את הבן ולהאשים את המורה בכל מצב, היא מעוותת. תפקידנו ללמד את ההורים כי יש להבחין בין תמיכה וסיוע לילד ובין הגנה אוטומטית עליו אף במחיר האמת. מורה שחשוף לערעור מתמיד של ההורים על מעמדו - נשחק. במצב זה, יש שפורשים ויש שנמנעים מראש מלבוא.

ההיבט השלישי נוגע לרוח התקופה - וכוונתי למגמה חברתית רחבה שחלחלה למחוזותינו. חרף ההתגייסות המדהימה למילואים אחר מילואים, בחיי האזרחות יש מי שעסוקים יותר בקידומם האישי וברווחתם. נוכח זאת יש תחרות הולכת וגוברת על האנשים שמוכנים לבחור במקצועות של שירות ושליחות. ממילא, דרוש חינוך ציבורי רחב לאחריות ולא קמפיין גיוס נפרד לכל מקצוע. במקום להתחרות אלו עם אלו, עדיף היה להגדיל את המאגר עצמו, לחנך את כולם לכך שחברה המבקשת עתיד זקוקה לאנשים שמוכנים להעמיד את טובת הכלל לפני טובתם האישית. כאשר שליחות ציבורית אינה תמיד נתפסת כאידיאל, קשה יותר למשוך אנשים למקצוע תובעני שהשכר אינו היתרון המרכזי שלו.

אך הטעם העיקרי לאתגרי מערכת החינוך טמון במהפכה הגדולה של ימינו: מהפכת הבינה המלאכותית. אם גוגל סיפק ידע בכל תחום אפשרי, באה כעת הבינה המלאכותית ופוטרת את הפרט גם מהצורך לחשוב. הבינה יכולה לכתוב במקום התלמיד מאמרים או עבודות, לנסח טיעונים בבהירות ולשכנע בצדקת עמדתו. ככל שהידע נעשה זמין יותר, מתברר שהדבר שאינו ניתן לאוטומציה הוא הקשר האנושי, הדוגמה האישית והחינוך למידות ולתורה מאירה. על כן, דווקא כעת המורים הם החשובים ביותר. חלק מהידע אולי יקבל התלמיד מהמחשב, וכן יעשה בעתידו עת יצא לשוק העבודה. אך את האישיות בונים המורים.

חז"ל לימדונו: "כל המלמד את בן חברו תורה - מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו" (סנהדרין יט, ב). שום מסך לא יוכל להחליף נשמה של מחנך ולא יַקנה ידע שבונה זהות. לעמוד מול כיתה פירושו להוליד ברוח, לבנות קומה ערכית ולהיות שותף בעיצוב דמותו המוסרית של העם השב לעצמו ולבוראו. האתגר העכשווי דורש תנועת נפש ציבורית. ביטוי לכך הוא הדרך שבה בבית מדברים על מורים, האמון שנותנים בהם, הכבוד שבו מדברים איתם, האופן שבו ההנהלות והמערכות תומכות בהם, והמסר שמעבירים לצעירים על הוראה כבחירה ראויה. הוקרת המורים אינה מחווה של נימוס - היא חובתנו הלאומית.

הכותב הוא סמנכ"ל חינוך ופדגוגיה במרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא

נועה איתם

מה שלמדנו עד עכשיו

מערכת הבחירות הראתה שאחדות אינה מחזיקה מעמד בלי חזון ודרך, חשפה את אובדן האמון בתקשורת ואת השינוי העמוק בחברה החרדית - והזכירה את הסכנה שבשנאה ובדמוניזציה של היריב הפוליטי

יש יתרון בטור שנכתב בטרם היוודע תוצאות הבחירות. התוצאות מטילות אותנו לסחרחרת של רגשות ומחשבות - תוגת המפסידים וחרדתם, שמחת המנצחים, חישובים והתרוצצויות, והערכות והשלכות. בתוך כל זה, אנחנו עלולים לשכוח את מה שלמדנו מכל מה שקרה לפני הבחירות, וחבל שכך. התקופה הזאת מלמדת אותנו על החברה הישראלית לא פחות, ואולי אפילו יותר מהתוצאות הסופיות. והרי כמה ממסקנותיי.

רבות דובר על האחדות בתחילת מערכת הבחירות, אבל בתוך שבועות ספורים התגלה כי היא אינה מחזיקה מים. המפלגות ששמו את האחדות בקדמת מצען לא הצליחו לגייס תמיכה מספקת, וחלקן אף פרשו מהמרוץ. גם אוסף המפלגות המכונה "גוש השינוי", למרות מאמצים מתוקשרים, לא הצליח ליצור לכידות, ולא הפסיק לשדר מסרים סותרים. זו אינה רק בעיית אגו. תמיד יש הרבה אגו בפוליטיקה, בכל הצדדים. גוש השינוי לא יכול היה להתאחד, כי בהעדר מכנה משותף אמיתי, חזון ודרך, אי אפשר להגיע לאחדות. אין תועלת בהעמדת קבוצות זו בצד זו כדי ליצור מצג של אחדות. אחדות היא מעין התכה של פלגים לזרם אחד, איתן. היא אפשרית רק כשהיא מבוססת על מצע רעיוני משותף. המצע הזה צריך להיות גם נכון וטוב, שכן כמו שלימדונו אנשי דור הפלגה, עדיף הפיזור על פני התאחדות סביב שגיאה. אחדות היא ערך רוחני והיא מהווה מכפיל כוח, אבל מערכת הבחירות הזאת לימדה אותנו שקודם יש לברר מהי האמת שסביבה ראוי ואפשר להתאחד.

התקשורת הישראלית ברובה המכריע סיימה את תפקידה ככלי למידע והשפעה. השתוללות כלי התקשורת המרכזיים בשבועות שלפני הבחירות - כותרות ענק מדי יום שהופרכו בתוך יומיים, העלמת עדותו המזעזעת של היועמ"ש לשעבר אביחי מנדלבליט במשפט נתניהו, ראיונות ודיווחים ופרשנויות מוטים באופן מוחלט לטובת צד אחד - מסמנת את מותן של היושרה והמקצועיות העיתונאית ברוב מערכות התקשורת. יש בכך סכנה, מכיוון שאנו תלויים בתקשורת כדי לקבל מידע ולהבינו, אבל יש גם מקום לקוות שקריסת האמון הציבורי תוביל לשינוי ותיקון.

החברה החרדית עוברת רעידת אדמה. הרדיפה השערורייתית של הציבור החרדי על ידי בג"ץ והיועמ"שית אומנם בלמה את התהליך, ויצרה גיבוש והקצנה זמניים, אבל הזעזוע הרעיוני שגרמה מלחמת התקומה כנראה ייתן את אותותיו שנים קדימה. החרדים גילו שמדינת ישראל והיהדות חד הם, ראו בעיניהם והרגישו על בשרם איך המדינה מייצגת מול כל העולם את ההשגחה האלוקית ואת סגולת ישראל. חילונים רבים מצאו את עצמם מולחמים, אפילו נגד רצונם, אל יהדותם ומורשתם, וחרדים רבים גילו להפתעתם שהם אינם מסוגלים לשמר את המרחק הרגשי הנכון בינם ובין המדינה. ייקח זמן עד שחוויות המלחמה יתבטאו גם בהשקפה, אבל התסיסה הפוליטית בחברה החרדית שלפני הבחירות מאפשרת כבר לנבא שהאידאולוגיה החרדית תשתנה בהדרגה, וברובה כנראה תהיה קרובה יותר לציונות הדתית מאשר לסאטמר והעדה החרדית.

מיזם הטסת היורדים להצבעה, ההפגנות וההתלהמות משמאל, בצד הביקורת והזעם המוצדק, ראויים גם להערכה. האנשים האלה, שמצהירים שיהדותם חסרת משמעות בעיניהם, שמעדיפים לכרות ברית עם אויבי ישראל הערבים נגד קואליציית הימין, שעיוותו את החוק וההגינות, שביטאו כל כך הרבה ניכור, שנאה וחרדה כלפי אחיהם היהודים, עשו את כל זה כי אחרי הכול, הם אינם מוכנים לוותר על המקום הזה שאצלנו קוראים לו ארץ ישראל, אינם מוכנים לוותר על חלקם בהיסטוריה היהודית. כל ההרס שחוללו, כל הנזקים הנוראיים שגרמו, הם זעקת היהודי שאינו מוכן להימחק, שאינו יכול להשיל את זהותו ולעזוב בשקט לשדות זרים.

יכולתם של אנשים בוגרים, משכילים במידת מה ומנוסים להאמין ברשעותם של יריביהם הפוליטיים ולייחס להם שטניות, שחיתות מוחלטת וחוסר מצפון, מלמדת כמה רחוק ונמוך אפשר להגיע בלי הרסן של "בצדק תשפוט עמיתך". שמענו לאורך כל הקדנציה אמירות מדהימות מפי אנשים שפויים לכאורה. שמענו שהציונים הדתיים הם אוכלי מוות שרוצים במלחמה לשם מלחמה, שהממשלה הזאת הייתה מוכנה להקריב את החטופים למטרותיה הפוליטיות, שראש הממשלה היה מוכן לסכן את המדינה למען צרכיו הפרטיים, ושהימין אינו מעוניין בשלטון החוק או בדמוקרטיה. קשה, לפעמים כמעט בלתי אפשרי, לדון לכף זכות אנשים שגרמו כל כך הרבה נזק, אבל הם מהווים תזכורת מפחידה לאן אפשר להגיע כשזונחים את "בצדק תשפוט עמיתך" ונסחפים לדמוניזציה, לאמונה שהזולת איבד את אנושיותו, רק בגלל שאינו חושב כמוני.

השנים האחרונות היכו בנו וטלטלו אותנו, טלטלה פוצעת ומכאיבה, שהציפה את שאלות היסוד של קיומנו כאן. מערכת הבחירות הייתה תמצית של כל התהליכים וכל הקונפליקטים שאיתם מתמודדת החברה הישראלית. אין לנו אלא להתפלל שנדע להוביל לתיקון, ריפוי וגדילה לתוך ייעודנו. הדרך עדיין ארוכה מאוד, אבל הכיוון כבר ברור. וגם על כך יש להודות.

האם לבחירות יש תוקף הלכתי?

ערכי התורה אינם משתנים לפי תוצאות הבחירות. בהיעדר מלך, הסכמת הציבור היא שמעניקה תוקף הלכתי לשלטון - אך גם להכרעת הרוב יש גבולות ברורים, וההנהגה נדרשת לפעול בענווה ולשרת את העם

מילים אלו נכתבו לפני הבחירות, בלי לדעת או לנבא מה יהיו תוצאותיהן, ודווקא בנקודת הזמן הזאת מתחדד מה שמיוחד בתורתנו הקדושה: ערכי הנצח שבה אינם משתנים לפי הנסיבות, אלא קבועים ועומדים, כדברי שלמה המלך: "דברי חכמים כדרבונות וכמסמרות נטועים". המציאות הציבורית משתנה ומתפתחת, אך את משמעותה ואת דרכה אנו מבקשים לברר לאור ערכי הנצח של התורה. לכן דברים אלו נכונים ותקפים גם קודם שהתבררה תמונת הבחירות, וגם לאחר מכן.

ההצבעה בבחירות והכנסת הפתק בקלפי הן הדרך שבה אנחנו בוחרים מי יוביל וינהיג אותנו, אך יש לשאול ולברר שאלה עקרונית וחשובה ביותר: האם להכרעה זו יש תוקף תורני והלכתי? האם בחירת הציבור מעניקה לנבחריו סמכות מחייבת על פי התורה, ואם כן, על אילו יסודות הלכתיים נשענת סמכות זו?

סמכות השלטון במדינה יהודית

מכוח מה מחויב אדם מישראל להחלטותיו של שלטון נבחר? האם סמכותה של הממשלה נובעת רק מן הצורך המעשי לקיים סדר ציבורי, או שיש לה מעמד גם בתוך עולמה של ההלכה? שאלה זו מתחדדת במדינתנו היקרה, מדינת ישראל, שאין בה מלך שנמשח על פי נביא, ומוסדותיה אינם מעמידים את משפט התורה ביסוד מרבית הכרעותיהם. ואף על פי כן, היא נושאת באחריות לביטחון ישראל, לניהול חיי האומה בארצה ולתחומים ציבוריים רבים נוספים. את היחס התורני, ההלכתי והרוחני לשלטון יש לברר מתוך אמונה במדינת ישראל כחלק מתהליך הגאולה, ומתוך שאיפה להעמיד את חיי הציבור על אדני התורה.

ומה קורה כשאין מלך?

הגמרא (סנהדרין כ, ב) מונה את העמדת המלך בין שלוש המצוות שנצטוו ישראל בשעת כניסתם לארץ. הרמב"ם (הלכות מלכים א, ג) פוסק בהקשר לכך: "אין מעמידין מלך בתחילה אלא על פי בית דין של שבעים ואחד ועל פי נביא". לכאורה, כאשר תנאים אלה אינם מתקיימים, חסרה התשתית ההלכתית לעצם סמכותו של השלטון. אולם יש להבחין בין דרך העמדת המלכות המתוארת ברמב"ם לבין השאלה הרחבה יותר: כיצד מנהיגה האומה את ענייניה כשאין אפשרות להעמיד מלך בדרך זו? היעדרם של מוסדות ההנהגה הרוחנית של האומה (נביא וסנהדרין) אין פירושו שהתורה מותירה את הציבור ללא הנהגה מחייבת.

בתשובה העוסקת במשפטי המלוכה, מחדש הרב קוק זצ"ל שכאשר אין מלך, הזכויות הנוגעות להנהגת האומה חוזרות אל האומה בכללה (שו"ת משפט כהן, סימן קמד). המלכות מופקדת על צורכי הכלל, והיעדרו של מלך אינו מבטל את הצרכים הללו, וגם לא מפקיע מן האומה את היכולת והצורך לדאוג להם. מכאן נפתח פתח להכיר בסמכותם של מוסדות הנהגה, שאינם מלכות במובן הפשוט של המילה, כמחייבים גם מבחינה הלכתית. אין הדבר אומר שכל פרט בדיני המלך מועתק לממשלה, אלא יש בכך עיקרון שממנו יוצאת ההכרה בסמכות הציבורית, גם בהיעדר מלך.

הרב ישראלי זצ"ל פיתח את הנקודה הזאת ביחס למוסדות ממשל נבחרים. מסקנתו היא שלמינויים ממלכתיים הנעשים בבחירות ובהכרעת רוב העם יש תוקף וסמכות הלכתית (עמוד הימיני, סימן ז). הסכמת הציבור היא דרך להעמיד את מי שיישא באחריות לענייניו והדבר מקבל תוקף הלכתי, אף שאין בהכרה זו כדי לומר שלממשלה נבחרת יש דין זהה לכלל סמכויות וסדרי המלכות המתוארים בתורה.

דמוקרטיה בתורה?

להסכמת הציבור יש מקורות רבים בדברי חז"ל. במסכת ברכות (נה, א) נאמר: "אין מעמידין פרנס על הציבור אלא אם כן נמלכים בציבור". הגמרא לומדת ממינויו של בצלאל לבניית המשכן שיש להיוועץ בציבור לפני שממנים עליו בעל תפקיד. אף שבצלאל נבחר על ידי הקב"ה להוביל את מלאכת בניית המשכן, משה נתבקש לשאול גם את ישראל אם המינוי מקובל עליהם. מכאן שיש חשיבות להסכמת הציבור, מלבד עצם התאמתו של האדם לתפקיד.

גם בהלכות גזלה ואבדה (ה, יח) מדגיש הרמב"ם את חשיבות קבלת השלטון על ידי הציבור. הדברים מובאים שם בהקשר לגביית מיסים על ידי המלך, והרמב"ם מציין את הסכמת בני הארץ ואת סמיכת דעתם עליו כדברים המחייבים כדי לתת תוקף למלכותו: "במה דברים אמורים, במלך שמטבעו יוצא באותן הארצות, שהרי הסכימו עליו בני אותה הארץ וסמכה דעתן שהוא אדוניהם".

מן המקורות הללו עולה שלציבור יש חלק ממשי בהעמדת הנהגתו. במדינה שבה האזרחים בוחרים את נציגיהם, הבחירות הן אפוא הדרך שבה הציבור מעניק להנהגה סמכות לנהל את ענייניו. חשוב לציין כי סמכות זו נתונה לנציגי הציבור גם בשעה של מחלוקת, ולא צריכה אשרור מחדש בכל פעם לפי מידת ההסכמה האישית עם החלטותיהם, שכן אילו כל אזרח או קבוצה היו רשאים להפקיע את סמכות השלטון משעה שהפסיד בבחירות, הייתה ההכרעה הציבורית מתרוקנת מתוכנה.

במדינה שבה האזרחים בוחרים את נציגיהם, הבחירות הן אפוא הדרך שבה הציבור מעניק להנהגה סמכות לנהל את עניינו. חשוב לציין כי סמכות זו נתונה לנציגי הציבור גם בשעה של מחלוקת, ואינה צריכה אשרור מחדש בכל פעם לפי מידת ההסכמה האישית עם החלטותיהם

על יסודות אלה ניתן לראות בהכרעה המתקבלת לפי כללי המערכת מסגרת מחייבת לניהול ענייני הציבור. לצד זאת, לציבור נתונה האפשרות לבקר את הנבחרים, להחליפם ולפעול לתיקון החלטותיהם, ומכאן שיש לברר גם היכן עוברים גבולותיה של הכרעת הציבור.

גבולות הגזרה של הכרעת הרוב

למדנו שקבלת הציבור מחייבת, אולם אין בכך כדי להעניק לשלטון סמכות בלתי מוגבלת. התורה עצמה, המקנה למלך כוח שלטוני נרחב, מחייבת אותו להישמע למצוותיה. הרמב"ם פוסק (מלכים ג, ט) שאם המלך גזר לבטל מצווה, אין שומעים לו, שכן מקור הסמכות הציבורית אינו נעשה עליון על דבר ה'. ממילא גם הכרעת רוב אינה יכולה להתיר איסור או לעקור מצווה. יש להבחין בין הכרעה בענייני ניהול, הנתונה לשיקול דעתם של המוסדות המוסמכים, לבין ניסיונות לשנות או להכריע מחדש במה שהתורה כבר ציוותה.

לפיכך, הממשלה מוסמכת לפעול במישור הציבורי, אך לא כל פעולה שלה מקבלת תוקף הלכתי, ובוודאי לא כאשר היא נעשית בניגוד לרצון התורה. במקום שיש איסור ברור, כוחו של הרוב אינו יכול להתירו. עם זאת, יש להיזהר ולבחון היטב לפני שאנו קובעים כי החלטה מסוימת מנוגדת לתורה.

התורה לא רק מגדירה את מקור סמכותה של ההנהגה, אלא גם משפיעה על אופן פעולתה של המנהיגות. התורה (דברים יז, יח-כ) מחייבת את המלך לשאת עימו ספר תורה כדי שילמד ליראה את ה', ולבלתי רום לבבו מאחיו, והרמב"ם (מלכים ב, ו) מוסיף שעליו להיות עניו ורחמן ולחוס על כבוד קטן שבקטנים. הדבר מלמד על האחריות המוטלת על כתפיה של ההנהגה. דווקא מי שמנהיג נדרש לזכור שהוא בא לשרת את מונהגיו ולפעול למענם, ואינו בא לשרת את עצמו.

הכותב הוא אב בית דין בבית הדין לממונות 'ארץ חמדה' וראש כולל רחביה

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

האם ישמעאל היה בעקידה?

שאלה: בתורה מסופר על גירוש ישמעאל לפני עקידת יצחק. לעומת זאת במדרש כתוב ששני הנערים שהתלוו לאברהם ויצחק הם אליעזר וישמעאל. איך ניתן לפתור את הסתירה לכאורה?

תשובה: שאלה זו היא שאלה נכונה. ראשית נבין מדוע רש"י פירש את הפסוק על פי המדרש. הפסוק אומר "וייקח את שני נעריו איתו" (בראשית כב, ג). לשון "נעריו" משמע נערים הידועים מכבר ולא סתם נערים, שאם כן היה כתוב "וייקח שני נערים", והנערים הידועים הם ישמעאל ואליעזר עבד אברהם (גור אריה על פסוק זה ועוד מפרשני רש"י). רש"י על הפסוק "ויקברו אותו יצחק וישמעאל בניו" (בראשית כה, ט) אומר שישמעאל חזר בתשובה, ונצטרך לומר שחזר בתשובה לפני העקידה שהייתה כשלושים וחמש שנה לאחר שגורש.

הרב אוריאל טויטו

ברכה בפנים מלוכלכות

שאלה: מה הסדר הנכון בהשכמת הבוקר? כי חשבתי שיש בעיה לברך על נטילת ידיים, בזמן שהפנים עדיין מלוכלכות ולא שטפתי אותן.

תשובה: הסדר הנכון בבוקר הוא: מיד כשאדם קם בבוקר עליו לומר "מודה אני...", לאחר מכן הוא צריך ליטול את ידיו שלוש פעמים לסירוגין (ימין, שמאל וחוזר), ואם הוא צריך לשירותים לא יברך כלל, ולאחר שיצא מהשירותים ייטול ידיו שוב שלוש פעמים לסירוגין ויברך על נטילת ידיים וברכת "אשר יצר" (אם לא בירך כבר).

את יכולה לשטוף את הפנים ולצחצח שיניים לאחר נטילת הידיים הראשונה, לפני הברכה.

הרב בנימין במברגר

ניגוב ידיים בבגדים

שאלה: מה עליי לעשות אם נטלתי ידיים ואין לי מגבת, ואם אייבש באוויר הידיים יקבלו יובש וייפצעו? ואם כבר ניגבתי בבגד - האם בכל סוגי הנטילות אצטרך לחזור וליטול שוב?

תשובה: בכל סוגי הנטילות, כאשר מנגבים את הידיים בבגד בוודאי יוצאים ידי חובה בדיעבד ואין צורך ליטול שוב. ההקפדה על כך הוזכרה באחרונים כעניין רצוי לכתחילה. בנוסף לכך, יש אומרים שההקפדה לכתחילה נאמרה רק על בגד פנימי הצמוד לגוף (בלשון חז"ל: "חלוק"), שבדרך כלל יש בו זיעה ולכלוך, ולא על בגד עליון כמו חולצה שלנו. ואומנם למעשה עדיף להיזהר בכל אופן, מהטעמים שכתבתי בתשובה הקודמת, אבל במקורות לעניין זה נראה יותר שההקפדה היא על הבגד הפנימי דווקא. לכן בעת הצורך, כשאין במה לנגב ויש חשש ממשי שהייבוש באוויר יפצע את הידיים, מותר לנגב בבגד, ובפרט בבגד עליון ונקי.

הרב עזריה אריאל

מאמרים ותגובות למדור ניתן לשלוח לכתובת eshilo777@gmail.com (המערכת אינה מתחייבת לפרסם את המאמרים שיתקבלו)

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

המיוחד של אליעד

צילום: דוברות המכון

פיטמאסטר מתרחבת: סניף דגל בראשון לציון וסניפים בארה"ב

קבוצת הקולינריה והבשרים פיטמאסטר ממשיכה בתנופת ההתרחבות העסקית שלה, ומכריזה על פתיחת סניף הדגל החמישי שלה בישראל, שיוקם במתחם הרובע בראשון לציון. הסניף החדש, שייפתח ברבעון הראשון של שנת 2027 במיקום בו פעלה מסעדת גרקו, ישתרע על פני 500 מ"ר ויכלול כ-150 מקומות ישיבה. הקמתו נאמדת בהשקעה של כ-4 מיליון שקלים.
במקביל להתרחבות המקומית, המותג, המוכר היטב בזכות חוויית אירוח ייחודית המשלבת בשרים, טכניקות עישון ומופע קולינרי, פורץ כעת גם לשוק הבינלאומי. במהלך חודש נובמבר ייפתח סניף ראשון במיאמי, וברבעון הראשון של 2027 צפוי להיפתח סניף נוסף בניו יורק.
כמו כן, הקבוצה חתמה לאחרונה על עסקת שכירות ארוכת טווח עם קבוצת גבאי, לטובת פתיחת מסעדת קונספט חדשה לחלוטין במרכז המסחרי MULTI ביהוד-מונוסון.
מנכ"ל קבוצת פיטמאסטר, דוריאן קופיט, מסר: "הבחירה בראשון לציון היא חלק מהאסטרטגיה שלנו להתרחב במיקומים מובילים. אנו נערכים לפתיחות בארה"ב, ומאמינים בכוחם של מותגים המציעים הרבה מעבר לארוחה, בארץ ובעולם".

סגירת מעגל בעזר מציון: החתן הציל חיים ממאגר המשפחה

צילום: דוברות עזר מציון

אריאל דהן, אב לשישה שחלה בלוקמיה, נזקק לתרומת מח עצם דחופה. השבוע, שנה לאחר ההשתלה, הוא פגש לראשונה בבית אורנית של "עזר מציון" את מציל חייו, נריה כהן. "הקדוש ברוך הוא הציל אותי ואתה השליח שלו", הודה דהן בהתרגשות רבה.
במהלך המפגש המיוחד נחשפה סגירת מעגל נדירה ומרגשת. תרומתו של נריה מומנה כחלק ממאגר ייעודי שהקימו שלוש קהילות בתי כנסת בגבעת שמואל במסגרת המיזם "קהילות מצילות חיים". מתברר כי חמיו וחמותו של נריה מתפללים באחת הקהילות הללו, ואף השתתפו אישית במימון המאגר הספציפי שממנו הגיעה התרומה.
מנהלת המאגר, ד"ר ברכה זיסר, ציינה כי המיזם הציל רבים.

במעמד הרמטכ"ל: טקס קציני חטיבת החשמונאים

צילום: דוברות החטיבה

אירוע היסטורי התקיים השבוע על גג התצפית של ישיבת הכותל, מול מקום המקדש: טקס סיום קורס הקצינים הראשון של חטיבת "החשמונאים", במעמד הרמטכ"ל. במהלך הביקור המיוחד, נציגי הישיבה, המציינת 60 שנה להיווסדה, שוחחו עם הרמטכ"ל על מורשת ההסדר המשלבת ספרא וסייפא. בשיחה הועלתה על נס התגייסותם הנרחבת וההירואית של תלמידי, רבני ובוגרי הישיבה בחזיתות השונות לאורך המלחמה.
ראש הישיבה, הרב ברוך וידר, חיזק את הקצינים הטריים לקראת שליחותם בהגנת העם והארץ. מנכ"ל המוסדות, מוטי ג'רבי, בירך את סגל הפיקוד והודה על הזכות לארח את המעמד, המהווה ביטוי חי לחיבור העמוק בין תורה, שירות צבאי משמעותי ובניין ירושלים.

יוזמת החמ"ד: שבת הוקרה לאנשי החינוך

לקראת שבת פרשת "וירא", יוזם מינהל החינוך הדתי (חמ"ד) מהלך רחב בקהילות הציונות הדתית: שבת הוקרה מיוחדת לאנשי ולנשות החינוך.
היוזמה נולדה מתוך ההבנה כי מערכת החינוך היא התשתית להצלחת המגזר - מהחזית הצבאית, דרך עולמות ההייטק ועד ספסלי בית המדרש. עם זאת, בזמן שהמורים משמשים "שכפ"ץ רגשי" עבור הדור הצעיר מול אתגרי המלחמה והתקופה, מעמדם הציבורי הולך ונשחק. שחיקה זו גורמת לנטישת מורים מעולים ומרחיקה צעירים איכותיים מהמקצוע, באופן המסכן את עתיד החברה.
בחמ"ד מדגישים כי מדובר בקריאת השכמה קהילתית: קריאה לכל קהילה ובית כנסת לעצור בשבת הקרובה, להוקיר תודה לשליחים העוסקים במלאכת החינוך המורכבת, ולהוביל מהלך עמוק להחזרת הכבוד והיוקרה למקצוע החשוב ביותר.

פאנל בחירות באוניברסיטת אריאל לחיזוק השומרון

צילום: נועם תבשורת

לקראת הבחירות הקרבות, התקיים השבוע באוניברסיטת אריאל פאנל פוליטי מיוחד בהשתתפות שרים וחברי כנסת. האירוע, שעסק בעתיד המדינה, בחיזוק ההתיישבות ובפיתוח השומרון, אורגן על ידי **יו"ר אגודת הסטודנטים ירין אילוז**, בשיתוף אגף קשרי ממשל.
בפאנל השתתפו **שר המורשת עמיחי אליהו** וחברי הכנסת צבי סוכות, **אורית פרקש הכהן ומשה סעדה** ויו"ר ועד עובדי האונברסיטה **חמדה חדי**. במהלך הדיון הודגש הצורך הלאומי בהשקעה נרחבת בתשתיות, בחינוך ובתעסוקה באזור. השר אליהו עמד על חשיבות שימור המורשת, ההגנה על חיילי צה"ל ותיקון מערכת המשפט.
אילוז הדגישה כי האוניברסיטה והשומרון הם חלק בלתי נפרד מעתידה של המדינה, והתחייבה להמשיך להשמיע את קולם החשוב של הסטודנטים בפני מקבלי ההחלטות.

חסד עולמי: משלחות מחו"ל בחסדי נעמי

צילום: חסדי נעמי

תופעה מרגשת תופסת תאוצה בחודשים האחרונים: משלחות יהודיות מכל רחבי העולם מגיעות לישראל ומשלבות בביקורן שעות התנדבות משמעותיות במרכזים הלוגיסטיים של ארגון "חסדי נעמי". המתנדבים הרבים מסייעים בהתמודדות עם העומס השבועי של מיון ואריזת מוצרי מזון עבור משפחות נזקקות, ובמקביל מעלים משמעותית את המורל בקרב הצוותים המקומיים.
רק בשבוע החולף, לדוגמה, הגיעו שתי קבוצות של פרויקט "תגלית", ובתוך שעות ספורות הצליחו לארוז יחד כ-450 סלי מזון. **מנכ"ל הארגון, הרב משה כהן**, בירך על היוזמה המבורכת וסיכם: "מפעים לגלות שגם מעבר לים מכירים את עשיית החסד שלנו. מחמם את הלב לראות את הערבות ההדדית בשטח, ולגלות שוב שללב היהודי אין גבולות".

מהפכה ירוקה: 30 לשקית של איקאה

צילום: מאיר אליעזר

איקאה חוגגת 30 שנה לשקית ה-FRAKTA הכחולה והאייקונית, ומציגה בשורה סביבתית: מעתה, השקית האהובה המלווה משפחות רבות בקניות, מעברי דירה ואחסון, תיוצר מ-90 אחוזים לפחות של חומרים ממוחזרים. השקית, המהווה את המוצר הנמכר ביותר של הרשת עם למעלה מ-44 מיליון יחידות בשנה בעולם, תשמור על העיצוב המוכר, העמידות המוכחת והמחיר הנגיש. צוות הפיתוח השקיע שנים בשכלול הליך הייצור האוטומטי, המונע פחת ומבטיח איכות עקבית תוך נשיאת משקל של עד עשרים וחמישה קילוגרמים.
השקיות החדשות כבר זמינות בכלל חנויות הרשת ברחבי הארץ. שקית בנפח 36 ליטרים מוצעת במחיר של שלושה שקלים בלבד, ושקית ענקית בנפח 71 ליטרים בחמישה שקלים.

רבני צהר חיברו תפילה מיוחדת ליום הבחירות

לקראת הבחירות לכנסת, ארגון רבני צהר פרסם תפילה מיוחדת ליום הבוחר, וקרא לציבור הרחב לשאת אותה. התפילה, אשר הדגישה את האחריות המשותפת לעתיד המדינה, כללה בתוכה התחייבות לקבל את הכרעת העם ולשמור על האחדות למרות המחלוקות בחברה.
התפילה נפתחה בהודיה על הזכות להשתתף בהליך הדמוקרטי בארץ ישראל, והמשיכה בבקשה עבור נבחרי הציבור מכל הקשת הפוליטית. הבקשה הייתה שיפעלו למען ביטחונה ושגשוגה של המדינה, ביושר, בכבוד ובניקיון כפיים. **יו"ר הארגון, הרב דוד סתיו**, ציין: "יום הבחירות הוא הזדמנות להזכיר שכולנו שותפים לגורלה של אותה מדינה. מותר להצביע אחרת, אך אסור לשכוח שביום שאחרי נמשיך לחיות כאן יחד".

מאות סטודנטים פתחו את תוכנית המנהיגות של חזון לאומי

צילום: דוברות חזון לאומי

ארגון "חזון לאומי" פתח בשבוע שעבר את השנה ה-14 לפעילות של תוכנית המנהיגות הציבורית לסטודנטים, עם מפגשי פתיחה בשבעה מוקדים ברחבי הארץ. במסגרת המפגשים נפגשו הסטודנטים עם דמויות מובילות מהשיח הציבורי בישראל, בהן הרב חיים נבון בלוד, מוריה קור ברחובות, ד"ר גדי טאוב בעכו וד"ר אסף מלאך בפתח תקווה.
בהר ברכה יצאו המשתתפים לסיור בלוד ונפגשו עם שירה שנרב, אמא של רנה שנרב הי"ד שנרצחה בפיגוע במעיין ליד הישוב דולב, לשיחה על צמיחה מתוך הכאב.
התוכנית נועדה להכשיר דור צעיר של סטודנטים למנהיגות והסברה באמצעות העמקת הזהות הלאומית, היכרות עם אתגרי החברה הישראלית ופיתוח כלים לעשייה ולהשפעה ציבורית.

מחזור חדש במכללת תלפיות ומדרשת יפו

צילום: דוברות

השבוע נפתח מחזור חדש בתוכנית ההוראה של מכללת תלפיות בשיתוף מדרשת יפו. התוכנית משלבת לימודים אקדמיים לתואר ותעודת הוראה יחד עם עולמה התורני העשיר של המדרשה, ומחברת בין תורה, הכשרה מקיפה ושליחות חינוכית.
הסטודנטיות החדשות יוצאות לדרך של שליחות, המחברת בין הרצון לצמוח ברמה האישית לבין השאיפה להצמיח דורות. לצד הידע המקצועי, שמה התוכנית דגש מרכזי על בניית הזהות החינוכית של הלומדות: הקניית כלים להעברת ערכים מתוך דוגמה אישית, ראיית ייחודו של כל תלמיד, והפיכת אהבת התורה והאדם למעשה חינוכי יומיומי מתוך הקשבה, רגישות ואמונה בכוחותיו של כל ילד.

אמציה סמקאי
amatzia@tlv-consulting.com

מכת פתיחה אמציה סמקאי

סיכון שלא מדברים עליו לא נעלם, הוא רק מגיע בלי תוכנית

בעת כתיבת שורות אלה אני עדיין לא יודע מי ניצח בבחירות. אבל מי שירכיב את הממשלה, מי שזה לא יהיה, ייאלץ להמשיך את עבודת הממשלה הנוכחית ולהוביל את מדינת ישראל בין הטיפות של תקופה מורכבת שטרם הסתיימה, ולא ברור מתי תסתיים. מלחמות כבר לא קורות בחורף, או בקיץ. הן נמשכות כל עוד הן נמשכות. עד לא מזמן קראנו לזה מב"ם, המלחמה שבין המלחמות. צריך למצוא שם חדש, אני סומך על המחולל הצה"לי שכבר ימצא משהו. אבל מה שכותבי טורים פוליטיים לפעמים שוכחים לכאורה להזכיר זה שאין ואקום כשהולכים בין הטיפות. כשאתה מתחמק מטיפה אחת, אתה מסתכן בהירטבות מטיפה אחרת.

אני מתכוון כאן לזעזוע הלאומי לכאורה בעקבות ריאיון הקריפטו של נתניהו לערוץ הכלכלה. פרשנים פוליטיים הפכו למומחים בפרקטיקות פיננסיות, בנק ישראל נלחץ ופרסם הבהרה, וכמובן, איך אפשר בלי מכתב כלכלנים שמתריע בזעזוע. הכול אובייקטיבי ומקצועי נטו, חלילה לטעון שבנק ישראל וכלכלנים מכובדים מנצלים את מעמדם לקמפיין פוליטי יומיים לפני הבחירות. טוב, אולי קצת. הרבה. אין כמו הפחדה מתוזמרת ומאורגנת כהזדמנות פז להשתמש בהטיה הקוגניטיבית המכונה "פנייה אל הסמכות". כך יכול לומר לעצמו האזרח הקטן: אני אומנם לא ממש מבין איך נתניהו מוביל את ישראל לבידוד בין־לאומי ואם קריפטו הוא פתרון מוצלח או לא. אבל במסיבת הברביקיו של יום הבחירות אוכל לדבר על כך בידענות, כי המון פרופסורים הוציאו מכתב ובנק ישראל גיבה אותם.

אז הנה השנקל שלי בנושא, ואם תרצו שני הביטקוין שלי. אומנם אני רק אדם אחד בפעם האחרונה שספרתי, אבל תוכלו לקרוא לזה "מכתב הכלכלן": למלחמה יש מחירים. זה מפתיע, אני יודע, אבל זו המציאות. תסתכלו רגע על העולם. השמאל הקיצוני מבעיר את אירופה, בין קיטוב פוליטי למהומות ברחובות. הווק הפרו־פלשתיני בארצות הברית ובקנדה מתעורר ומטלטל את הממשלות שלהן. ומי שחושב שזה קשור לביבי או לא ביבי, שינסה להיזכר מתי בדיוק אהבו אותנו שם. זה לא קשור למי יושב בבלפור. זה קשור למה שאנחנו עושים פה. אנחנו נלחמים בחמאס, וזה חשוב. אנחנו נלחמים בחיזבאללה, וזה חשוב. אנחנו נלחמים באיום של עוד 7 באוקטובר והיפוך קנים מיהודה ושומרון, וזה חשוב מכול. ואנחנו נלחמים באיראן. כל אלה באים עם מחירים, וחלק מהמחירים הם ניסיונות חרם, סנקציות ובידוד. לא כי נתניהו הוביל לשם, אלא כי זו הדרך של העולם להגיד לנו להפסיק.

כאן נכנס המושג שהפרשנים הפוליטיים שכחו לשלוף מהמגירה: ניהול סיכונים. כשעל כף המאזניים מונח מצד אחד סיכון ביטחוני קיומי ומהצד השני סיכון של חרם זמני, ברור לי על מה הדגש. אבל ניהול סיכונים לא אומר להתעלם מהכף השנייה. מי שמחליט להפחית את הסיכון הביטחוני חייב לתמחר את המחיר הכלכלי האפשרי ולהכין לו תוכנית. האם הסיכון הזה מהותי? לא דרמה. כשהתוצר שלך טוב - תעשיות ביטחוניות, סייבר, בינה מלאכותית - העולם רוצה אותו, ומי שרוצה מוצא את הדרך לסחור איתך. דרום אפריקה של האפרטהייד, שהכלכלנים אוהבים לצטט, לא ייצאה מערכות הגנה אווירית ושבבים. ובכל זאת, אסור להתעלם. מדיניות אחראית מכינה תוכנית למקרה שהסיכון מתממש, גם אם ההסתברות לכך נמוכה.

ותוכנית כזאת לעולם לא תהיה מושלמת. בלוקצ'יין כחלופה לסליקה בנקאית בין־לאומית נותן מענה חלקי. מאוד מאוד חלקי. אז מה, זה אומר שהוא לא אחד הכלים? מישהו טען פתרון קסם? נתניהו אמר שביקש להכין תוכנית. הוא לא אמר שהתוכנית פותרת הכול. אם נצטרך לשלם מחירים, לא יהיה פתרון קסם, אבל כדאי להגיע מוכנים. זה בדיוק מה שראש הממשלה אמר, וזה בדיוק מה שכל מנהל סיכונים סביר היה אומר. וההבהרה של בנק ישראל? היא נכונה לחלוטין. קריפטו אכן אינו יכול לעקוף סנקציות על מערכת בנקאית שלמה. רק שאף אחד לא טען שהוא יכול. הבנק ענה בחומרה רבה על שאלה שלא נשאלה, והתקשורת דיווחה שהוא "סתר את ראש הממשלה". ההיסטריה סביב המילה קריפטו אומרת יותר על המגיבים מאשר על ההצעה.

ואת החלופה, שאותה ראינו היטב, הציע השמאל במשך שנים: רפיסות, לצאת מעזה, להחזיר שטחים ולהקפיא את הבנייה כדי שהעולם יאהב אותנו. ניסינו. יותר מדי זמן. זה לא עבד, ולמי שישאל, גם הקונספציה שאין בכלל איום לא תעבוד. מכתב הכלכלנים מציע למעשה גרסה מתוחכמת של אותו רעיון: אל תדברו על הסיכון, ואולי הוא ייעלם. זו לא כלכלה, זו הכחשה. סיכון שלא מדברים עליו לא נעלם, הוא רק מגיע בלי תוכנית.

ואם כבר בנק ישראל, זו לא הפעם הראשונה שהוא שוכח מה תפקידו. השבוע שוחחתי עם עיתונאי באחד העיתונים הכלכליים על ההתבטאויות הסמי־פוליטיות של בנק ישראל והנגיד. זאת מאחר שעמדתי היא שלא סביר שגוף סטטוטורי יתבטא בענייני פעילות הממשלה, במיוחד לא שבוע לפני הבחירות. העילה הייתה אזכור של "פגיעה בעצמאות המוסדות" כסיכון שעלול להתממש אחרי הבחירות. בתרגום חופשי, הפקיד שכתב את הסקירה חושש מחזרת הרפורמה המשפטית. איך הייתם מסקרים, שאלתי, לו השב"כ בראשות זיני היה מפרסם שבוע לפני הבחירות אזהרה ביטחונית מפני בחירה ביאיר גולן והכנסת המפלגות הערביות לקואליציה? ברור שהזעזוע הרוחבי של כל הפובליציסטים היה מרעיד את אמות הסיפים.

אין לו ברירה, אמר לי העיתונאי, זו הגדרת התפקיד שלו בחוק, להיות היועץ הכלכלי של הממשלה. ובכן, ברירה דווקא יש לו. אף אחד לא מבקש מהנגיד לעמוד מול המצלמות והמיקרופונים ולספר מה הוא חושב על התקציבים הקואליציוניים. כך לא מייעצים לממשלה, ויש לי קצת ניסיון בייעוץ. אתה יכול לשבת עם אנשי משרד האוצר ולהציג להם בפירוט את עמדתך המקצועית. זה כנראה יתקבל הרבה יותר ברצינות. ניצול התפקיד כדי להשפיע על הציבור הוא אנטי־דמוקרטי.

אגב, אפשר בהחלט לבטל את הרכיב הזה בחוק בנק ישראל. לא חסר יועצים לממשלה. יש את המועצה הלאומית לכלכלה ויש מספיק אנשי מקצוע במשרד האוצר. בנק ישראל יכול לחזור ולהתמקד בתפקידו, ואולי סוף סוף להוריד את הריבית ולקדם את הצמיחה בישראל. ומי ישקף את עמדותיו של הנגיד לציבור? ובכן, יש לא מעט מכוני מחקר פרטיים שישמחו לקלוט אותו כשיפרוש.

כאמור, אני עדיין לא יודע את תוצאות הבחירות, אבל שווה להזכיר שאם בקרוב נשמע שוב ברחובות את צעקות ה"ד־מו־קרט־יה", צריך להזכיר שנדרש עוד ניקיון ארוך במוסדות שלנו עד שנוכל לטעון שהם באמת שומרים על הצביון הדמוקרטי בישראל. ובינתיים, מי שינהל את המדינה ימשיך ללכת בין הטיפות. מי שמבטיח לכם שאפשר ללכת בגשם בלי להירטב בכלל, מנסה למכור לכם משהו, וזו לא מטרייה.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבור־סמקאי TCG

יותר מאלף מילים

צילום: דורון רדי

מנוע הצמיחה הכלכלי של ההסברה

לפני שבועיים הייתה לי הזכות לסייע לענת, אשתי היקרה, באירוח המשלחת הראשונה (מבין רבות בעזרת ה') של ראשי קהילות אוונגליסטים מטורונטו.

פתחנו בקבלת שבת מוזיקלית ב"גורן", נקודת תצפית באלקנה שממנה ניתן להשקיף על גוש דן ומישור החוף מנתניה עד אשדוד. לאחר מכן הם הדליקו איתנו נרות, התפללו איתנו ערבית וישבו לסעודת שבת בביתנו, שכללה שירה מרגשת ושיחות עומק על ציונות, מדיניות, פילוסופיה ותאולוגיה.

השבוע כתב לנו אחד מחברי הקבוצה: "דעו שיש לכם בקנדה חברים שעומדים לצידכם". זו אמירה כבדת משקל גם ברמה הכלכלית: מניעת חרמות, בלימה של עליית פרמיית הסיכון והורדת הדירוג, תיירות נאמנה ופיתוח רשת ענפה של קשרי השקעה. כל הכבוד למשרד החוץ, ובפרט לרונן גיל־אור היקר, ושאפו לענת.

על הנייר אסף נגר

הבורסה שמאחורי הבורסה

בכל יום מסחר, רוב המשקיעים מביטים במניות ובמדדים שעולים ויורדים על המסך, חלקם שמחים וחלקם פחות. מאחורי המסכים הללו פועלת חברה שהעסק שלה הוא עצם קיומו של השוק: הבורסה לניירות ערך בתל אביב. היא מחברת בין הקונים למוכרים, מאפשרת לחברות לגייס כסף, ומספקת את התשתיות שבלעדיהן העסקאות לא היו מושלמות. מאז הונפקה בעצמה ב־2019, היא גם עומדת למבחן המשקיעים, ועד כה לא אכזבה עם תשואה פנומנלית של 1970% מיום הנפקתה לפני שבע שנים.

הבורסה, שהוקמה ב־1953, היא זירת הבורסה היחידה בישראל הפועלת ברישיון הרשות לניירות ערך והיא למעשה מונופול בשוק המקומי. מעמדה נשען על תשתית טכנולוגית ופיננסית יקרה להקמה ועל רשת של חברות, משקיעים וחברי בורסה אשר יוצרים חמסי כניסה משמעותיים. באמצעות שלוש חברות־בנות בבעלות מלאה היא פועלת גם בסליקה, במשמורת וברישום ניירות ערך. המודל העסקי רחב מהעמלה הנגבית בעת קנייה ומכירה. הבורסה גובה תשלומים על שירותי מסלקה, רישום ניירות ערך, אגרות שנתיות, מידע וקישוריות. היא גם מוכרת הרשאות לשימוש במדדים. לפי הדוחות הכספיים האחרונים, 62% מהכנסותיה אינם תלויים במחזורי המסחר. זהו בסיס הכנסות שממתן את התלות בתנועת הסוחרים.

נתוני המחצית הראשונה של 2026 ממחישים את עוצמת המונופול של הבורסה והמודל שלה. ההכנסות הסתכמו ב־368.7 מיליון שקלים, עלייה של 38% לעומת התקופה המקבילה, והרווח הנקי קפץ ל־156.4 מיליון שקלים - זינוק של 97% לעומת המחצית המקבילה. ההוצאות, לעומת זאת, גדלו רק ב־4%. הצמיחה החדה בפעילות נובעת, בין היתר, ממעבר למסחר בימי שישי במקום ימי ראשון, אשר הגדיל את פעילות הזרים בארץ ותרם לעלייה חדה ברווח, ששיעורו הגיע במחצית הראשונה ל־42% מההכנסות. העלייה החדה ברווחיות נובעת מהמינוף התפעולי של הבורסה. הפעלת מערכות המסחר, המחשוב והסליקה כרוכה בהוצאות קבועות משמעותיות, אך גידול בהכנסות אינו מחייב גידול מקביל בעלויות אלה. במחצית הראשונה עלו מחזורי המסחר היומיים במניות ב־65% והסתכמו ב־5.8 מיליארד שקלים, וההכנסות ממסחר וסליקה במניות גדלו ב־79%. מנגד, הפעילות בנגזרים נחלשה - כך שלא כל מנועי החברה נעים באותו כיוון.

גם לתעריפים יש תפקיד בצמיחה. לפי הדוחות הכספיים, ההכנסות מדמי המשמרת עלו ב־75%, בעקבות גידול בשווי הנכסים לכ־5 טריליון שקלים והעלאת העמלה. העלאת דמי המשמרת כפופה לפיקוח של הרשות לניירות ערך שאישרה מתווה להעלאת דמי המשמרת בשלוש פעימות שנתיות, שהאחרונה בהן מיועדת לינואר 2027.

לאחר שהשיגה את יעדי התוכנית האסטרטגית האחרונה שלה, פרסמה הבורסה את התוכנית האסטרטגית לשנים 2027-2031. התוכנית אושרה בספטמבר 2026 ומציבה יעד לצמיחה שנתית ממוצעת של 15%-18% בהכנסות. היא כוללת משיכת משקיעים וחברות מחו"ל, הרחבת מוצרי המסחר והמידע, השקעה בבינה מלאכותית ובחינת פעילות בניירות ערך מבוססי טוקנים. לצד אלה נשקלות רכישות, שותפויות ומכירת טכנולוגיה וידע לגופים בחו"ל. בשביל החברה, המשמעות היא ניסיון להרחיב את מקורות ההכנסה מעבר לשוק המקומי ולבסס פעילות נוספת סביב הידע והתשתיות שכבר פיתחה. בשביל המשקיעים, השאלה היא כמה מהפוטנציאל הזה יתורגם להכנסות ובאיזו עלות. חלק מהיוזמות עדיין בבחינה, ומימושן תלוי בכדאיות עסקית, במשאבים ובאישורים רגולטוריים.

אלא שהצלחה עסקית מגיעה כאן עם תמחור גבוה במיוחד. בהשוואה לחברות דומות שמפעילות בורסות במקומות שונים בעולם עולה שהבורסה בישראל נסחרת במכפיל רווח נוכחי של 56, לעומת חציון של 26 בקרב שבע מפעילות בורסה זרות. גם במכפיל העתידי מוצגת פרמיה ניכרת. ההשוואה אינה מבטלת את ההבדלים בין החברות, אך מחדדת את רמת הציפיות.

סיפורה של הבורסה הוא אפוא סיפורה של תשתית מקומית מונופוליסטית שהפכה, בשנים האחרונות, לחברה צומחת ורווחית אשר מבקשת להרחיב את גבולות פעילותה. האתגר הבא שלה הוא להוכיח שהצמיחה יכולה להימשך גם אחרי הזינוק האחרון ולעמוד בציפיות שכבר נקשרו בה.

הכותב הוא אנליסט בכיר ומנהל השקעות בנוסטרו של חברת איילון ביטוח ופיננסים

לכותב הסקירה אין עניין אישי בנושא הנדון לעיל. הנתונים והמידע המובאים לעיל אינם מהווים ייעוץ השקעות ו/או תחליף לייעוץ השקעות המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם

נחמדים מזהב הרב יצחק ליפשיץ

כיבוד חוזים

"וייקח אברהם צאן ובקר וייתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית... ויגר אברהם בארץ פלישתים ימים רבים" (בראשית כא, כז-לד). אברהם יכול היה לגור בארץ פלישתים ימים רבים בזכות הברית שנכרתה בינו ובין אבימלך. כיבוד חוזים ואמון הם הבסיס החשוב ביותר לקיומו של משק כלכלי מצליח ואיתן.

על השאלה על מה נשענים החוזים, ומהי התשתית ההגותית לקיומם, מתווכחים טובי ההוגים. המשפטן היהודי־אמריקני צ'ארלס פריד טוען שהחוזה נשען על תשתית מוסרית. לדבריו, החוזה הוא קיום של הבטחה, ותלוי במחויבות המוסרית של המבטיח לעמוד בדיבורו. רנדי ברנט, אף הוא יהודי אמריקני, טוען לעומת זאת שהחוזה איננו רק קיום של הבטחה, ואיננו נשען רק על יסוד מוסרי של עמידה בדיבור. לדבריו, חוזה הוא שלב ממשי בתהליך התממשות של בעלות, של זכות הקניין. כאשר נכרת חוזה, נכסים עוברים משליטתו של אדם אחד למשנהו. לפיכך ביטול החוזה כמוהו כגנבה.

אם אנו מקבלים את קביעתו של ברנט, שמירה על חוזים היא מן היסודות החשובים של רגישות לזכויות קניין. חברה שמכבדת חוזים ובריתות כלכליות מצביעה על כך שזכויות הקניין אינן נשמרות רק באמצעות כוח הזרוע, אלא בזכות הכרה חברתית בזכות לקניין. אין ספק שגם למצב דברים שבו אנשים עומדים במילתם יש ערך רב, אבל לעובדה שאנשים מכבדים תהליכים חוזיים כקובעים את השליטה על נכסים, יש ערך כלכלי רב עוצמה. זוהי הכרה בזיקת האדם לנכסיו, הכרה שכה חסרה בחברות בעלות אידאולוגיה סוציאליסטית המזלזלות בזכות הקניין ומקילות ראש במה שהן מכנות צדק חלוקתי.

זכותנו על ארצנו הובטחה לאבות, אבל היא גם תלויה בהכרה שלנו בזכותו של כל אדם לקניינו.

הכותב הוא פרופסור לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

עצם העניין נטע־לי גרייבר בן שושן

החופש היקר במערב: 2.6 מיליארד שקלים על יום שמישהו אחר משלם עליו

השבוע התקיימו הבחירות לכנסת ה־26. לראשונה זה 38 שנה, מערכת בחירות בישראל התקיימה במועדה החוקי המקורי. אך בתוך בליל הדיבורים והחגיגות באולפנים, מעטים יעצרו לשאול את השאלה הפשוטה: מי באמת משלם על החופש הזה?

התשובה המוכרת, "זהו חג הדמוקרטיה", מהדהדת מכל מסך ומקלט רדיו. אלא שדמוקרטיה אמיתית אינה דורשת להשבית משק שלם ליממה. היא דורשת אזרח אחראי, תעודת זהות, מעטפה וחצי שעה ליד הפרגוד. השבתת המשק אינה דמוקרטיה אלא מס כפוי, פופוליסטי ויקר להחריד.

התאחדות התעשיינים מעריכה את עלות השכר ביום השבתון בכ־2.68 מיליארד שקלים, ומתוכם כ־860 מיליון שקלים במגזר הציבורי, מכספי משלם המיסים. המכון הישראלי לדמוקרטיה אומד את אובדן התוצר בכ־2.54 מיליארד שקלים, זינוק של כמחצית לעומת 2022. בענף התעשייה לבדו נאמד הנזק בכ־342 מיליון שקלים. את עיקר החשבון לא משלמת המדינה אלא המעסיק הפרטי. החוק מחייב אותו לשלם שכר מלא על יום שבו העסק סגור, ולפי הנוהג המקובל 200% למי שבכל זאת עובד. התשלום כלל אינו מותנה בהצבעה, והמעסיק אינו רשאי להתנות אותו בהצגת אישור הצבעה. הכנסת מחלקת מתנה, ובעלי העסקים נדרשים לממן אותה.

גם המדינה מסרבת לרסן את עצמה. ועדת הכספים אישרה לוועדת הבחירות המרכזית כ־690 מיליון שקלים, לעומת 538 מיליון ב־2022. זהו זינוק של כ־28%, בזמן שמספר בעלי זכות הבחירה גדל בכ־8% בלבד. שיעור הגידול בתקציב גבוה פי שלושה וחצי משיעור הגידול באוכלוסייה. מבקר המדינה כבר התריע על הגידול העקבי והמליץ על התייעלות ומעבר לפעילות מקוונת, והתקציב בכל זאת ממשיך לטפס. במקביל, המפלגות העניקו לעצמן תוספת נדיבה. יחידת המימון קפצה ב־12% ל־1.835 מיליון שקלים לחבר כנסת, והמקדמות הוגדלו מ־70% ל־80% מיחידת המימון. המימון הכולל מגיע לכרבע מיליארד שקלים, למרות חובות עבר כבדים. בסך הכול, עלות מערכת הבחירות מתקרבת לארבעה מיליארד שקלים.

מחקר של מרכז המחקר והמידע של הכנסת, שבחן 38 מדינות ב־OECD, ממחיש עד כמה ישראל חריגה. ב־29 מהן הבחירות נערכות בסוף השבוע. בשבע אחרות, ובהן ארצות הברית, בריטניה, קנדה, הולנד ודנמרק, מצביעים ביום עבודה רגיל ללא שבתון, ואיש אינו חושד שהן פחות דמוקרטיות מאיתנו. רק בישראל ובדרום קוריאה משביתים את המשק באמצע השבוע. אפילו בישראל, הבחירות המקומיות התנהלו ללא שבתון מ־1993 ועד שהכנסת החזירה אותו ב־2014, והדמוקרטיה שרדה. כבר ב־2020 תמכו 69% מהציבור בהתניית השבתון בהצבעה, ובכל זאת שום הצעת חוק בנושא לא עברה אפילו קריאה טרומית. כשהאינטרס הציבורי מובהק והפוליטיקאים מתבצרים, ברור מי נהנה מחוסר המעש.

העיתוי הנוכחי אכזרי במיוחד. הממשלה הבאה תאשר את תקציב 2027 שבו ההתחייבויות בפועל גבוהות בכ־45 מיליארד שקלים מהמסגרת הרשמית. היא גם תפתח ככל הנראה את השנה בתקציב המשכי, שמקפיא התקשרויות ומאט את הצמיחה. במשק שנאבק על כל שקל של תוצר, השבתה יזומה היא מותרות שאיננו יכולים להרשות לעצמנו.

הפתרון אינו לפגוע בזכות הבחירה, אלא להפסיק להלאים את משכורת יום העבודה של המשק. יש לבטל את השבתון הכללי ולהחליפו בחובה לתת לעובדים כמה שעות היעדרות בתשלום לצורך הצבעה. במקביל יש להנהיג הצבעה מוקדמת, ליישם את המלצות המבקר לדיגיטציה של ועדת הבחירות ולהחזיר את יחידת המימון לרמתה הקודמת. דמוקרטיה חזקה נמדדת בחופש לבחור, לא ביום חופש שמישהו אחר משלם עליו. זה האינטרס של כולנו.

הכותבת היא מנכ"לית עמותת 'האינטרס שלנו'

עמיחי שילה

האלוף יצא פיתה

1 האלוף בדימוס גיל רגב, לשעבר ראש אכ"א, התארח בפודקאסט של גיא פלג וסיפר שהוא מרגיש יותר קשר לערבים מרפיח מאשר לסמוטריץ' בגלל שהוא אכל איתם חומוס, ו"פיתה נגעה בפיתה". לדבריו העובדה ששניהם יהודים לא משנה שום דבר, והעיקר זה שפעם הוא עבד ברפיח ושילם כסף לערבים שיעזרו לו ואז הם אכלו ביחד צהריים, שזה כמו שדתיים מזמינים חילוני לשבת מתוך ידיעה ברורה שברגע שהוא אוכל צ'ולנט הוא הופך לאחד משלנו. מי היה מאמין שתפיסת המציאות של אלוף במדינת ישראל מבוססת על צלחת חומוס. מצד שני, זה יכול להסביר הרבה מאוד פעולות של מדינאים וקצינים במדינת ישראל. מי יודע, אולי הצבא תמך בהתנתקות כי חמאס הבטיח להם צלחת חומוס עם משאושה.

2 לאחר הפיגוע הקשה בחברון, כוחותינו יצאו למבצע צבאי נרחב בעיר, פינו כמה מאות משפחות והרסו כמה מבנים לא חוקיים, במתווה שמזכיר קצת את מה שנעשה בצפון השומרון. כזכור, בעבר פורסם ששר הביטחון דורש לכבוש עוד מחנות פליטים וערים ערביות ביו"ש, אך הצבא הבהיר לו שאין לזה מספיק כוחות. מה שמעלה את השאלה האם בחודש האחרון החרדים כבר התגייסו, או שבעצם אנחנו שוב חוזרים לקונספציה ולא מוכנים לתקוף את האויב לפני שהוא הורג בנו. טוב יעשו מפקדי הצבא אם הם יבהירו את הנקודה, ולפחות יספרו לנו כמה הרוגים אנחנו צריכים לספוג כדי להתחיל לעשות את העבודה כמו שצריך ביו"ש.

3 לקראת הבחירות פורסם בכל מיני מקומות שראש הממשלה נתניהו רוצה לצאת למלחמה עם איראן אבל הרמטכ"ל לא מרשה לו. במקומות מסוימים אפילו דווח שאם ביבי ייבחר שוב הוא ידיח את הרמטכ"ל, אך ביבי הכחיש. הגדיל לעשות אחד מהפרשנים שאמר שנתניהו "מחרחר מלחמה עם איראן". מכיוון שבשעת כתיבת שורות אלו הבחירות כבר התקיימו, אין לי אלא להסיק שכשאתם קוראים אותן אתם או במלחמה או בסבב בחירות נוסף. כך או כך, בהצלחה לכם. אם איכשהו בכל זאת הימין קיבל 61 ואין מלחמה, אל תאבדו תקווה. בשבוע הבא יתקיימו בחירות האמצע בארצות הברית ואחר כך ללא כל ספק יתחיל משהו.

4 מיד עם היוודע תוצאות המדגמים, וביתר שאת כשהתחילו להגיע תוצאות האמת, השמאל עסק בלהקים ממשלה בחלומות. ובמסגרת המגעים שעוד לא התחילו, רבים כבר הסכימו להוריד את נושא הגיוס מסדר היום כדי לצרף את החרדים, או להכניס את הרשימה המשותפת לממשלה כדי שהיא תוכל לעסוק בעניינים אזרחיים כמו פשיעה, השכלה או קיומה של מדינת ישראל. הגדיל לעשות איזנקוט שקרא בנאומו לעובדי המדינה והפקידים לא לתת לנתניהו לסכן את ביטחון מדינת ישראל בזמן ממשלת המעבר עד שהוא יקים ממשלה עם תומכי חמאס. כלומר, אל תיתנו לנתניהו לפגוע בביטחון המדינה, כי אני זה שרוצה לעשות את זה.

עמיחי מקים יישוב

זו הייתה שעת אחר צהריים מעוננת, ישבנו אני ושרעבי עם שני דליי צבע על כוס קפה מאחורי בית הכנסת. הציבור היה בחזרת הש"ץ של מנחה, ובגלל שהיה מניין בלעדינו יצאנו כדי שהם לא ירגישו שאנחנו מובנים מאליהם. "חייבים לעשות", הרהר שרעבי בקול. "הבעיה של הדור שלנו היא שכולם עסוקים בתלונות במקום בעשייה". הנהנתי בהסכמה שקטה, מחכה שהקפה יתקרר. "אבל מה נעשה?" הקשיתי. "בדיוק", הוא הסכים.

אז החלטנו להביא ליישוב גננת. זו בדיוק משימה בלתי אפשרית במידה הנכונה כדי שאם ניכשל אף אחד לא יאשים אותנו, ואם נצליח לא נצטרך לעשות עוד שום דבר עד שהיא תצא לפנסיה. כדי לעמוד במשימה התחלנו במיפוי גאוגרפי. המתחרה העיקרי שלנו הוא היישוב הסמוך, שאני לא אחשוף את שמו מטעמי ביטחון מידע. אומנם להם כבר יש גננת, אבל הם בכל זאת ינסו להתחרות על כל גננת שנביא, כי התחום הוא פשוט ג'ונגל.

"פעם זה היה פשוט", הסביר לי שרעבי תוך כדי נסיעה פרועה בכביש 90. "היינו עושים מסלול עוקף ועדת קליטה לגננות, מפרסמים קצת, והופ - יש לך כבר גננת וכמה סייעות, ואתה יכול כבר להתחיל לחשוב על מעון תמ"ת אמיתי. אבל האינפלציה המטורפת בהקמת יישובים, לצד הנהירה של בוגרי החינוך הציוני־דתי להייטק, גרמו למחסור חמור בגננות".

התחלנו מחיפוש ביישובים השכנים. באחד מהם הגננת היא תושבת היישוב, וזה חסר סיכוי. בשני בכלל לא מצאנו אותה, ושרעבי טוען שאין להם באמת רבש"צית וזו פשוט גננת בהסוואה. בשלישי היא קיבלה ליווי מהרבש"ץ עד הצומת, החליפה רכבים, ואיבדנו אותה בחולות בדרך לבית שאן.

לא נותרו לנו הרבה ברירות והתחלנו למדוד את המרחק לערים הקרובות. אריאל רחוקה לנו מדי, וגם כל יישובי גב ההר מחפשים שם, והשמועה היא שגם אם תצליח למצוא גננת אין סיכוי שתצא מהעיר חי. מעלה אדומים רלוונטית, אבל אין שום סיכוי שהטרנטה של שרעבי תעשה את העליות האלה עכשיו. אז בית שאן נותרה האופציה המועדפת.

הגענו לבית שאן בשעת בוקר מוקדמת, והתחלנו להסתובב עם חלונות פתוחים ומוזיקה בווליום מרבי כדי לא לעורר חשד. סביב השעה שבע מצאנו אותה, גננת אמיתית בדרך לגן. אני מיד עשיתי קולות של מזגן כדי להסיח את דעתה, שרעבי דחף אותה לבגאז' ונמלטנו בנסיעה פרועה אל עבר השקיעה, גאים בהצלחה. הנסיעה עברה חלק, עד שבכניסה ליישוב עצר אותנו השוטר הקהילתי, מלווה בראש המועצה, והשניים הסבירו לנו שהם מפנים אותה ליישוב אחר. לא נורא, מחר ניסע לבאר שבע.

מהדורה חדשה
באתר ובאפליקציה

פניני הלכה
תפילה ותפילת נשים - ה'תשפ"ו

גלו עוד מהספרים האהובים מהמהדורה החדשה

עוד לא הורדתם את האפליקציה?

אל תשארו מאחור!

פניני הלכה

להבין. לדעת. לקיים

אבי סגל

נבחרים שאותי משמחים

ואפתח בדיסקליימר: הטור הזה נכתב לאורך ליל תוצאות המדגמים, ונסגר בזמן שעדיין לא ברור מי ניצח, איזו מין קואליציה נקבל, האם יש לשרן השכל סיכוי להרכיב אותה, והאם הספקנו בינתיים להפציץ את אירן. ובכל זאת, עם כל הזהירות המתבקשת, אפרגן לעצמי כמה הרהורים על התוצאות המסתמנות בבוקר שאחרי.

1 הכסף נשפך כמים, הקמפיין רעש בלי הפסקה, הרכבת האווירית הגיעה, התקשורת הרעילה עבדה כמכונת תעמולה, מערכות המשפט והאכיפה נתנו רוח גבית, והמפלגות עצמן נהנו ממעמד של אופוזיציה לממשלת השבעה באוקטובר. ועדיין, השמאל היהודי בישראל יתקשה להגיע לרוב קואליציוני בר קיימא אפילו עם המפלגות הערביות בשיא כוחן האלקטורלי. מה עוד צריך היה לעשות גוש השינוי כדי לתפוס את השלטון ולנהל את המדינה? אולי להיות קצת יותר של ישראל בזמן מלחמה היה יכול לעזור.

2 לפני שבועיים כתבתי ש'הדמוקרטים' ושתי המפלגות הערביות מהווים יותר משליש מגוש השינוי. לאור התוצאות הלא סופיות מדובר בערך ב־40 אחוזים מהמנדטים בשמאל. שלוש מפלגות שמייצגות שילוב זרועות בין אויבי היהודים לאויבי היהדות, בין ערבים מיליטנטיים ליהודים סרבנים, בין תומכי חמאס לתומכי תומכי חמאס. וכפי שכתבתי בעבר, הם לא הילדים הבעייתיים של גוש השינוי, הם הבייס שלו.

3 בלוק 'הציונות הדתית' ו'זהות', שזכה בתחרות על פתק ההצבעה האישי שלי, הגיע במדגמים לשישה עד שבעה מנדטים. לא נורא אבל ציפיתי ליותר. ביום הבחירות שאל אחד מחברי לפייסבוק מי המתמודד ממפלגה שאיננו מצביעים לה שהכי נשמח לראות בכנסת. הרהרתי בעניין ואז קלטתי: יש אנשים טובים בכל מפלגות הימין, אבל כל המתמודדים שהייתי שמח לראות בכנסת נמצאים ברשימה שלה הצבעתי. סמוטריץ', סטרוק, רוטמן, צביקה מור, רעות בן חיים, עומר פציניאש ולדמן - אלה נבחרים שאותי היו משמחים. חבל שלא כולם בפנים.

4 לאורך כל תקופת הבחירות ניהלה מפלגת 'עמך ישראל' קמפיין נהי, והוא נמשך גם בנאומו של עופר וינטר במוצאי יום הבחירות. אלא שהמספרים העגומים כנראה לא משקרים, ונראה שהקמפיין הדורסני נגד המפלגה היה מוצדק ומתבקש. 'עמך ישראל' הפסידה כי הסיכוי שלה היה קלוש מלכתחילה, ושום דבר באישיותו ובמסריו של וינטר לא העיד על איזו בשורה חדשה. וכמו במקרים רבים אחרים, גם הפעם התברר שבאז בטוויטר עלול להיות חסר משמעות בעולם האמיתי.

5 החגיגות הלאומניות המפחידות של המפלגות הערביות ומצביעיהן צריכות להוביל חלקים במגזר הסרוג לחשבון נפש. הם צריכים לשאול את עצמם כיצד הגיעו למצב שבו הם סלחניים כלפי השמאל והרבה פחות כלפי הימין. עליהם לנבור בתוך נפשם ולהבין מדוע אנשים בשמאל שמחרימים מפלגות ציוניות אבל שותפים לאויב הערבי, מתעבים את חובשי הכיפה ושורפים את הרחובות - הם עדיין אחים ושותפים למעגלי שיח, ואילו ימנים נפסלים קטגורית על שטיקים פוליטיים, התבטאויות בוטות ולא מדויקות או דיבור עם הידיים. לי אין תשובה, הכותב אינו פסיכולוג.

6 מסר אחר אני נושא עימי לכל הסוקרים ששם משפחתם אינו פילבר או שרון: אומנם התוצאות אינן סופיות אבל כבר עכשיו ברור שאין לכם מושג. או חמור יותר: יש לכם מושג אבל אתם דואגים שלצופים שלכם לא יהיה. כרגע נראה ששלמה פילבר (ערוץ 14) ובעיקר צוריאל שרון מ'דיירקט פולס' (ערוץ i24) הם היחידים ששמרו על כבוד המקצוע. ואילו אתם, הסוקרים האחרים - לכו הביתה וקחו איתכם את התועמלנים שמעסיקים אתכם.

צילום: חיים גולדברג פלאש 90

ציפיתי ליותר, חבל שלא כולם בפנים. מפלגת 'הציונות הדתית'

ואם לא בא לי

מאז ימי הזוהר של הרפורמה המשפטית מסתובב בארצנו מיזם בשם "בואו נדבר דמוקרטיה". שורה של דוכנים ניידים מפוזרים במרכזים מסחריים ברחבי הארץ, כולל במרכז המסחרי ליד ביתי, ובהם קוראים הפעילים המתנדבים לעוברים ושבים לעצור ולשוחח איתם על הדמוקרטיה ועל עתיד המדינה. לכאורה ארגון מתנדבים א־מפלגתי, ובפועל - כפי שחשף בעבר ישי פרידמן בערוץ 14 - עוד זרוע של המחאה הקפלניסטית. מעניין אם פעילי הארגון והגורמים שעומדים מאחוריו היו ממשיכים להציע לנו לדבר גם אם השמאל היה מנצח בגדול בבחירות. סתם, לא באמת מעניין.

באחד מימי שישי, כשעדיין היה שעון קיץ ויכולתי לפרגן לעצמי לבזבז חצי דקה מחיי, הצצתי בגלויה אחת מתוך חומרי ההסברה שהיו על הדוכן. בצד אחד שלה הופיעו "עקרונות לחיים משותפים", ובאחר - "עקרונות לצורת השלטון". בין העקרונות מצאתי במפתיע גם דברי טעם. למשל, תחת הסעיף "שוויון בין כולנו" הופיע המשפט: "שוויון בהזדמנויות ובהקצאת משאבים ציבוריים". נפלא. שוויון הזדמנויות בצמרת צה"ל, במערכת המשפט, באקדמיה, בשידור הציבורי. מה רע? עוד נכתב בגלויה: "רשויות השלטון חייבות לפעול בגבולות החוק". וגם: "רשויות החוק מופרדות, בלתי תלויות ומפקחות זו על זו כדי למנוע כוח מוחלט מכל אדם או רשות". גם כאן יש ממה להתפעל. לא ציפיתי משמאלנים לכזאת ביקורת חריפה על בית המשפט העליון, באמת כל הכבוד.

ולמרות זאת המשכתי בדרכי. לדבר זה נחמד, וגם דמוקרטיה היא לא שיטה נוראית. הבעיה העיקרית שלי היא "בואו". כדי שאסכים לבוא, עליכם לעמוד בשני תנאים מוקדמים, שהם העקרונות הבסיסיים שלי לחיים משותפים. אני דורש שוויון בהזדמנויות ובהקצאת המשאבים הציבוריים, ואני דורש שכל רשויות השלטון יפעלו בגבולות החוק תוך הפרדת רשויות. כלומר, בדיוק מה שכתבתם בגלויה, אבל באמת. במילים אחרות: תחזירו לי את הפתק שלי בקלפי, חבורת גנבים, ורק אז אבוא אליכם ונוכל להתחיל לדבר דמוקרטיה.

* "עם ישראל קם ואמר את דברו. נתניהו הפסיד וממשלת השבעה באוקטובר תלך הביתה. קואליציית ההשתמטות קרסה מ־68 מנדטים ל־50 מנדטים. חברים, אנחנו נחכה בסבלנות לתוצאות האמת, כי הרבה עוד יכול להשתנות" - קטע רצוף מתוך נאומו של נפתלי בנט בליל הבחירות. מה שנקרא "הסבלנות והיפוכה". אגב, בזמן הנאום לפחות שני ערוצים נתנו לגוש הימין הרבה יותר מ־50 מנדטים, כך שבנט יצא מנותק ופזיז כבר בזמן אמת. חבל בשבילו שלא הצטרף לאביגדור ליברמן בניתוח להארכת הפתיל הקצר.

* ערב הבחירות שלחה מפלגת 'ישר!' בראשות איזנקוט צווי גיוס מפוברקים למאות אלפי צעירים בכל הארץ, כדי להראות מה יקרה אם ממשלת נתניהו תיבחר פעם נוספת. נשמע לי די מבהיל, אבל לא מספיק אפקטיבי. למה צווי גיוס רק למלש"בים? מה עם צווי מילואים? אולי גם תשמיעו אזעקות בכל הארץ? אולי תארגנו פלישה לאיזה יישוב אחד או שניים? יש לי מישהו שבטח יוכל לייעץ לכם בנושא. זה היה מראה לציבור שחייבים להצביע לכם, חבל שיצאתם פרווה.

* דוגמנית העבר חלי גולדנברג התארחה בתוכנית הבוקר של ערוץ 13 והשמיעה אמירות נגד הכיבוש, ההדתה והמתנחלים ובעד מלחמת החופש של המיעוט הערבי, כשבכך היא מצדיקה לכאורה את טבח שבעה באוקטובר. בשלב מסוים היא נדהמה לגלות שהדברים נאמרו בשידור חי ולא בהפסקת הפרסומות. מה שמזכיר לי את הופעתה בסרט המיתולוגי 'הלהקה', ובעיקר את חלקה בביצוע 'שיר לשלום' שמסיים את הסרט. גם שם היא שרה כאילו היא לא מבינה שהסרט אמור להיות מוקרן לקהל הרחב.

נדל"ן

דירות

מכירה

ביריה
למכירה, ללא תיווך, בית ב-ביריה, שטח 783 מ"ר, שטח בנוי 180 ועוד 130 מ"ר. מחיר מבוקש 4,850,000 ₪ (גמיש). לפרטים: רבקה 054-9434344

בית אל
בית אל, דירת קרקע, מונגשת, בהזדמנות, 200 מ"ר בנוי + גינה גדולה + חניה צמודה, ממוקמת במקום מרכזי. 054-5207717

יד בנימין
למכירה במיידי ביד בנימין, דירת גן, 3 חדרים, מומלצת גם למשקיעים! מוארת ומרווחת, בנגישות מלאה, בפרויקט ייחודי לגיל השלישי, קהילה נהדרת, במתחם בית כנסת, קופת חולים ועוד.. "דינה נכסים" 054-4978133

פתח תקווה
"הס נכסים" - למכירה דירת 5 חדרים גדולה, 141 מ"ר בנוי + מרפסת 22 מ"ר, שחלקה סוכה. (שטח דירת 6 חדרים), ברחוב היוקרתי דוד שמחי, בכפר גנים ג'. קומה 6 , נוף פתוח. 2 חניות. 2 מעליות אחת שבת. מחסן. קרוב לבתי כנסת ולמרכזי קניות. יהודה הס - 050-3003455

רמת גן
ברמת גן, דירת 4 חדרים, קומה 4, 115 מ', מושקעת מאוד, חזית, מעלית, ממ"ד, חניה, מרפסת שמש. אורית: 052-6831737

שדה אילן
בשדה אילן, וילה כפרית חלומית, שחשבו בה על הכל, 2 דקות מצומת גולני, מושב דתי לאומי מבוקש, לפרטים ותמונות: 050-6241407 אליעד.

נדל"ן ירושלים

מכירה

דירות

ארנונה
בארנונה, אהבה ממבט ראשון! ברח' השופט חיים כהן, 3 חד', מרווחת מאוד, מוארת, נוף, מרפסת גדולה (חלקה לסוכה), בבניין איכותי ומטופח, 2 חניות פרטיות, מחסן, בלעדי! "אגנלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549470

במודרנות ארנונה, כל מה שחלמתם עליו! דירת 5 חד', מעוצבת ברמה גבוהה, מטבח גדול ומאובזר, יחידת הורים וחדר ארונות, 2 חניות פרטיות, מחסן, נגישות, נמכרת עם כל התכולה החדשה והאיכותית, קרובה לתחבורה ציבורית ומרכז קניות, בלעדי! "אגנלו-סכסון" 077-9973539, 055-4549435 055-4549470

מבשרת ציון
במבשרת ציון, ברכס חלילים, קוטג' יפיפיה, 7, ממ"ד, גינה גדולה מהסלון, מעלון פנימי ונגישות מלאה, סוויטת הורים מפנקת, יחידה להשכרה, חצר מקסימה, חניה פרטית, ברחוב שקט וסמוך לטיילת, ביהכנ"ס, תח"צ ועוד, בלעדי! "אגנלו-סכסון" 077-9973539, 055-4308125

צור הדסה
בצור הדסה, לזוגות צעירים/משקיעים! בשכונת העמק, 3, שמורה, ממ"ד, יחידת הורים, קומה ראשונה, מרפסת, חניה, מיקום מרכזי ונוח וכ-20 דקות מירושלים, רק 1,950,000 ₪! בלעדי! "אגנלו-סכסון" 077-2314087

קרית משה
בק. משה, בבניין חדש, 4 חד' + מרפסת לנוף וחניה פרטית, במחיר אטרקטיבי. ת.ק.מ - הדסה 058-4931070

בק. משה הירוקה, מיוחדת במינה, 4 חד', מרווחת + מרפסות + מחסן וחניה בתכנון תמ"א ל-6 חד', שווה לראות! ת.ק.מ - בלעדי חיים 052-4419402

בק. משה השקטה ומרכזית, 3.5 חד' + סוכה. מפתח ב-ת.ק.מ. 2,850,000 ₪, גמיש. הדסה 058-4931070

בק. משה, במיקום מרכזי, 5.5 חד' + מרפסות + מחסן וחניה, במחיר מציאה!!! הקודם זוכה. ת.ק.מ - הדסה 058-4931070

השכרה

נויות
להשכרה בנויות, בנווה המוזיאון (מיכאלסון), פנטהאוז, נדיר, 4 חד', 154 מ"ר, סלון ענק + טרסה מהממת וגדולה (סוכה), נוף פנורמי, ממ"ד, 2 כניסות לדירה (אפשרות לקליניקה, מטפל/ת), שטופת שמש, מרפסת גג פרטית ענקית, מעלית, מחסן, 2 חניות, בקרבת האוניברסיטה וקרית הממשלה בגבעת רם, קרית המוזיאונים, הגן הבוטני והספרייה הלאומית, מרכז קניות ובתי קפה, תח"צ נוחה, גישה נוחה ליציאה מהעיר, בלעדי! "אגנלו-סכסון" 077-9973539, 055-4518289

נופש

גליל מערבי
במושב ליד נהריה, צימרים למשפחות, חדר אוכל גדול וחדר תפילה, משחקים בחצר, בריכה מחוממת והכל באווירה כפרית ודתית. 052-8669090

יבניאל
מתחם צימרים מפנק "בראשית שמים", למשפחות וזוגות. בריכה, ג'קוזי, נוף מהמם, משחקים. 053-2247936

רמת הגולן
זה הזמן לטייל בגולן. קרוב לכנרת ולחרמון ולמפלי הצפון. חדרי נופש מאובזרים וממוזגים, בקצרין, למשפחות/זוגות/בודדים. 050-5275981

דרושים

למרכז תעסוקה לבוגרים על הרצף האוטיסטי, בשכונת פסגת זאב, בירושלים, דרוש איש-צוות, לעבודה במשרה מלאה. לפרטים: 050-7188851

למרכז תעסוקה לאנשים על הרצף האוטיסטי, בפסגת זאב ירושלים דרוש איש צוות, לעבודה במשרה מלאה. לפרטים: עמוס 050-4160512, יעקב 050-7188851

בירושלים, דרוש\ה טבח\ית לבישול אוכל ללא גלוטן. בעלי ניסיון בלבד. קו"ח למייל: estgeula@gmail.com

לבי"ס תורני (קירוב) של החינוך העצמאי, בשכונת תלפיות בירושלים, דרוש מורה (זכר) לאנגלית. קו"ח למייל: torani613@gmail.com

המקצוענים

הרחקת יונים מיומנת מגגות, מסתורי כביסה. הדברת מזיקים מקצועית, לעסקים, מוסדות, מפעלים, כולל אישורי ביצוע תיקניים. 050-5544413

רכב

למכירה, רכב קיה נירו EX (דגם מפואר), היברידית, אוטו', 1.6, שנת 2019, יד שניה, פרטית, 144 אלף ק"מ, טסט לשנה וביטוח סוללה דרך היצרן. שמורה ומטופלת רק במוסך מרכזי. מרווחת, חסכונית בדלק, מזגן מפוצל, בקרת שיוט ועוד. 73,000 ש"ח. לפרטים: 052-4233543 משה

56398

למועצה מקומית קרני שומרון
דרוש/ה:
מזכיר/ת מחלקת ביטחון
פרטים נוספים באתר המועצה
www.karneishomron.co.il
53566

03-9185553

בס"ד
עיריית בני-ברק
מס' המכרז: 260052
אגף משאבי אנוש
53574
הארכה
דרוש/ה תובע/ת עירוני/ת
לתכנון ובניה ממונה תחום בכיר/ה -
מועד סופי להגשה:
יום חמישי , ב' בכסלו תשפ"ז (12/11/26), בשעה 23:59.
פרטים: באתר העירוני.
ראש הרשות: חנוך זייברט.

נלכרים בילדות המתוקה שלכם
בבית צמוד קרקע ביישוב?

גם לילדים שלכם מגיע

ביישוב **פני קדם** בגוש עציון
הנוסטלגיה אינה נחלת העבר.

קהילה חמה, מרחבים פתוחים ובית פרטי או
דו משפחתי עם גינה שתשמחו לחזור אליו -
זו יכולה להיות המציאות שלכם.

מחל מ-2,490,000 ₪

סרקו:

076-599-3222

הרי זהב

פני קדם

הלל-בונייר